RADA GMINY
OZORKÓW

UCHWAŁA NR XVIII/132/15
RADY GMINY OZORKÓW
z dnia 12 listopada 2015 r.

w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199, poz. 443, poz. 774, poz.1265, poz.1434), w związku z Uchwałą Nr XLII/457/14 Rady Gminy Ozorków z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków, Rada Gminy Ozorków uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków, które dotyczy obszaru w granicach administracyjnych gminy Ozorków.

§ 2. Integralną część studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków stanowią załączniki:

1) załącznik nr 1 do uchwały – tekst studium, pt. "Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków";

2) załącznik nr 2 do uchwały – rysunek studium, pt. "Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków. Część A - stan istniejący i uwarunkowania rozwoju", w skali 1:10 000;

3) załącznik nr 3 do uchwały – rysunek studium, pt. " Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków. Część B – polityka przestrzenna i kierunki rozwoju", w skali 1:10 000;

4) załącznik nr 4 do uchwały – wykaz nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XII/105/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ozorków.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA GMINY OZORKÓW

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
W. Szcześniak
Waldemar Szcześniak

U Z A S A D N I E N I E

do Uchwały Nr XVIII/132/15
RADY GMINY OZORKÓW
z dnia 12 listopada 2015 r.

Obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków, uchwalone uchwałą Nr XII/105/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 1 grudnia 2011 r., sporządzone zostało na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 r. (tekst jednolity, Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późn. zm.).

Pod wpływem zgłaszanych przez mieszkańców gminy i inwestorów wniosków, dotyczących lokalizacji na terenie gminy nowych przedsięwzięć, oraz z racji zdezaktualizowania się części ustaleń zawartych w obowiązującym studium, wystąpiła potrzeba jego zmiany, a tym samym niezbędne stało się stworzenie nowego opracowania.

W celu zmiany obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków, Rada Gminy Ozorków podjęła Uchwałę Nr XLII/457/14 dnia 15 maja 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków przeszło procedurę formalno – prawną wymaganą w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a jego część merytoryczna zawarta w załącznikach nr 1, 2, 3 i 4 (tekst studium, rysunki studium oraz wykaz nieuwzględnionych uwag) wyczerpuje obligatoryjny zakres ustaleń.

Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
W. Szcześniak
Waldemar Szcześniak

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR XVIII/132/15 RADY GMINY OZORKÓW
Z DNIA 12 LISTOPADA 2015 ROKU
W SPRAWIE UCHWALENIA
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY OZORKÓW

Biuro Rozwoju Przestrzennego w Łodzi
M.Reterski i wspólnicy-spółka jawna
Gdańska 112 p.53 90-508 Łódź
tel/fax (42) 636 8725
0 501 129 154
brpwlodzi@op.pl
NIP. 725-187-09-08

NAZWA OPRACOWANIA:
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

ZLECENIODAWCA:
GMINA OZORKÓW

ZESPÓŁ AUTORSKI:

główny projektant zespołu	**mgr Marian Reterski WA – 171/KW90/2014**
zagospodarowanie przestrzenne	mgr Marian Reterski inż. Piotr Kade inż. Justyna Kaźmierczak
ochrona środowiska	mgr inż. Monika Pasternak – Wiśniewska
uzbrojenie terenu	inż. Ewa Bolińska mgr inż. Elżbieta Kurzypska
współpraca	tech. Anna Potocka

2015

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 5
1. CEL SPORZĄDZENIA „ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW” 5
2. ROLA I ZADANIA STUDIUM 5
3. ZAKRES STUDIUM 6
4. ANALIZA WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH DO ZMIANY STUDIUM 6
4.1. Wnioski złożone przez osoby fizyczne i prawne 6
4.2. Wnioski złożone przez organy i instytucje uprawnione do uzgadniania i opiniowania studium 7
5. WYKORZYSTANE MATERIAŁY 16
CZĘŚĆ A STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU 17
1. MIEJSCE ORAZ ROLA GMINY OZORKÓW W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH 17
2. UWARUNKOWANIA I ZADANIA WYNIKAJĄCE Z OPRACOWAŃ PLANISTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH GMINY OZORKÓW 19
2.1. UWARUNKOWANIA I ZADANIA DLA REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE OZORKÓW WYNIKAJĄCE Z KONCEPCJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ ZAGOSODAROWANIA KRAJU 19
2.2. UWARUNKOWANIA, ZADANIA I CELE PONADLOKALNE DLA REALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE OZORKÓW, WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 19
2.3. UWARUNKOWANIA I ZADANIA WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 20
2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW 21
3. STAN ZAGOSPODAROWANIA GMINY OZORKÓW 22
3.1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE GMINY 22
3.2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 31
3.3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU ORAZ TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 33
3.4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 47
3.5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW 68
3.6. ZAGROŻENIA BEZPIECZŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 73
3.7. STAN PRAWNY GRUNTÓW 74
3.8. OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 75
3.9. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ TERENY I OBSZARY GÓRNICZE 75
3.10. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI 76
3.11. STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 82
4. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY OZORKÓW . 88
CZĘŚĆ B POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU 90
1. KIERUNKI ROZWOJU ORAZ ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY OZORKÓW ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW 90
1.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ WYNIKAJĄCE Z ANALIZY WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH DO STUDIUM 91
1.2. GŁÓWNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY OZORKÓW 91
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA

I UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 93
2.1. STREFA MIESZKALNA 93
2.2. STREFA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 100
2.3. STREFA PRZYRODNICZA ORAZ ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ. 109
2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA 116
2.5. KOMUNIKACJA 117
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 118
3.1. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ FIZJOGRAFICZNYCH I PRZYRODNICZYCH 118
3.2. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ SANITARNYCH 119
3.3. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ EKOLOGICZNYCH I OCHRONY PRAWNEJ 120
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 121
4.1. Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków 121
4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej 121
4.3. Ochrona obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków 122
4.4. Ochrona obiektów i stanowisk archeologicznych 123
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI 123
5.1. Układ drogowy 123
5.2. Komunikacja zbiorowa 126
5.3. Szlaki turystyczne 126
6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 127
6.1. Zaopatrzenie w wodę 127
6.2. Odprowadzenie ścieków 127
6.3. Odprowadzenie wód opadowych. Kanalizacja deszczowa 128
6.4. Elektroenergetyka 128
6.5. Gazownictwo 129
6.6. Ciepłownictwo 129
6.7. Telekomunikacja 129
6.8. Gospodarka odpadami 130
7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW, WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI ZWIĄZANYMI Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU 130
7.1. Urządzenia wykorzystujące siłę wiatru 130
7.2. Urządzenia wykorzystujące energię słoneczną 131
8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM 131
9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM 132
10. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH 132
11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 132
12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJACE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 133
13. KIERUNKI KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 135
14. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY

OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 135
15. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 135
16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 mają 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady).....135
17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI 136
18. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 136
19. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....137
20. TERENY URZĄDZEŃ MELIORACYJNYCH.....137
21. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ 137
22. UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW 138
23. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW 138

WPROWADZENIE

1. CEL SPORZĄDZENIA „ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW”

Obowiązujące obecnie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków zostało uchwalone Uchwałą Nr XII/105/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 1 grudnia 2011 r.

Głównym celem obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków” jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na obszarze gminy Ozorków.

Należy tu podkreślić, że ww. opracowanie uwzględniało ustalenia trzech dokumentów planistycznych obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W okresie jaki upłynął od daty uchwalenia obowiązującego „Studium” zaczęły napływać od mieszkańców oraz inwestorów wnioski wskazujące na potrzebę aktualizacji obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków. Wystąpienia dotyczyły głównie zmiany funkcji części terenów rolniczych na cele zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej oraz lokalizacji odnawialnych źródeł energii.

W celu zmiany obowiązującego „Studium…” Rada Gminy Ozorków w dniu 15 maja 2014 roku podjęła uchwałę Nr XLII/457/14 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków.

2. ROLA I ZADANIA STUDIUM

Podstawowym celem studium jest sformułowanie lokalnej polityki przestrzennej gminy, wpisanej w politykę przestrzenną kraju. Studium powinno określić najkorzystniejsze kierunki przekształceń przestrzennych gminy, uwzględniając uwarunkowania ekonomiczno-społeczne, mając na uwadze poprawę życia mieszkańców, potrzeby interesu publicznego, ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wymogi ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Jako że gmina Ozorków jest gminą typowo rolniczą, podstawowym celem tego studium jest zachowanie i ochrona gleb cennych dla rolnictwa oraz ograniczenie zainwestowania na glebach od I do III klasy bonitacyjnej.

Przez działania związane z kształtowaniem ładu przestrzennego należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Przez zrównoważony rozwój należy rozumieć zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w zderzeniu z rozwojem społeczno-gospodarczym. W gminie Ozorków oznacza to zachowanie i ochronę terenów cennych przyrodniczo, zakaz zabudowy terenów otwartych, lasów, dolin rzecznych i terenów przyleśnych. Celem tych działań jest pozostawienie przyszłym pokoleniom jak najlepszych warunków do życia.

Studium wskazuje również obszary, dla których konieczne jest sporządzenie planów miejscowych lub aktualizacja planów istniejących, oraz ustala zasady ich realizacji. Wprawdzie studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale ustalenia w nim zawarte są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.

3. ZAKRES STUDIUM

Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) niniejsze opracowanie składa się z:

- części określającej uwarunkowania rozwoju przedstawionej w formie tekstowej i graficznej (CZĘŚĆ A),
- części określającej kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawionej w formie tekstowej i graficznej (CZĘŚĆ B).

Pierwszą fazą prac nad studium była analiza stanu istniejącego i uwarunkowań rozwoju, na podstawie której określono wnioski i wytyczne do sformułowania drugiej części - kierunków zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej.

W CZĘŚCI A zwrócono uwagę na atuty i wady zagospodarowania gminy, przeanalizowano jej funkcjonowanie, wewnętrzne uwarunkowania społeczno-gospodarcze, dotychczasowe tendencje rozwojowe. Przeprowadzono analizę zachodzących procesów urbanizacyjnych, stanu zagospodarowania i użytkowania terenu, stanu i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, stanu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Uwzględniono przewidywane zmiany i tendencje kształtowania polityki przestrzennej na szczeblu wojewódzkim i centralnym oraz zależności wynikające z położenia gminy w regionie i jej związków zewnętrznych (społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, komunikacyjnych, itp.).

Drugą fazą prac nad studium było określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej gminy, sposobu postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalenie zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

W CZĘŚCI B wyznaczono obszary predysponowane do rozwoju i intensyfikacji procesów urbanizacyjnych, strategiczne obszary koncentracji przedsięwzięć inwestycyjnych, kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji, kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, obszary chronione przed zabudową. Określono zasady ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Wyznaczono obszary, dla których konieczne jest sporządzenie planów miejscowych.

4. ANALIZA WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH DO ZMIANY STUDIUM

4.1. Wnioski złożone przez osoby fizyczne i prawne

Analizą objęto około 125 wniosków złożonych do Urzędu Gminy w latach 2011-2014. W okresie ustawowym, wynikającym z ogłoszenia w prasie lokalnej oraz w Internecie, tj. w okresie od 21 lipca 2014 do 18 sierpnia 2014 wpłynęło 40 wniosków indywidualnych. Przy sporządzaniu niniejszej zmiany „Studium..” wzięto pod uwagę i rozpatrzono również wnioski zgłoszone przed tym terminem jak i po nim. Wnioski mieszkańców dotyczyły przeznaczenia terenów rolnych oraz leśnych (obręb Sokolniki Las oraz Sierpów) na cele:

- powiększenia wyznaczonych w obecnym „Studium…" terenów pod zabudowę mieszkaniową bądź wyznaczenie nowych terenów na ten cel,
- wyznaczenia nowych terenów na cele działalności usługowej bądź produkcyjnej,
- wyznaczenia terenów na cele lokalizacji odnawialnych źródeł energii.

Większość wniosków kwalifikuje się do uwzględnienia w zmianie „Studium…” w całości bądź w części.

Nieuwzględnione wnioski dotyczyły:

- przeznaczenia na cele zabudowy terenów położonych poza istniejącymi ciągami komunikacyjnymi – ich uwzględnienie doprowadziłoby

do nadmiernego rozproszenia zabudowy, a w efekcie końcowym do chaosu przestrzennego na obszarze gminy,
- przeznaczenia na cele zabudowy terenów położonych w dnie doliny Bzury, a w tym na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- lokalizacji elektrowni wiatrowych na działkach znajdujących się w bliskim sąsiedztwie istniejącej lub planowanej zabudowy mieszkaniowej – żadne z proponowanych lokalizacji nie spełnia wymogów dotyczących ochrony akustycznej.

4.2. Wnioski złożone przez organy i instytucje uprawnione do uzgadniania i opiniowania studium

Zgodnie z art. 11 pkt 2) ustawy z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy Ozorków po podjęciu przez Radę Gminy Ozorków uchwały o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków zawiadomił na piśmie organy i instytucje w celu złożenia wniosków do zmiany „Studium".

Większość zgłoszonych wniosków ma charakter ogólny, wynikający z obowiązujących przepisów prawa, które powinny być zastosowane przy sporządzaniu projektu zmiany „Studium…".

Organy, w myśl swoich kompetencji złożyły wnioski do zmiany „Studium…" wskazując te elementy, które powinny być uwzględnione w opracowywanym elaboracie.

Wnioski dotyczyły m.in. następujących zagadnień:

- uwzględnienia ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego,
- wyznaczenia w „Studium…" obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego oraz obszary przestrzeni publicznej,
- uwzględnienie udokumentowanych złóż kopalin oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- uwzględnienia ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzeni obszarów znajdujących się w strefie oddziaływania lotniska wojskowego „Łęczyca",
- wskazania w „Studium…" wymogów w zakresie obrony cywilnej,
- zakazu zabudowy gruntów położonych w dolinach rzecznych,
- ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położnych w sąsiedztwie drogi krajowej oraz dróg wojewódzkich,
- zachowania stref ochronnych wzdłuż istniejących linii elektroenergetycznych średniego napięcia (15kV) oraz wysokiego napięcia (110 kV),
- określenie stref kontrolowanych dla istniejących gazociągów wysokiego ciśnienia,
- ochrony terenów zmeliorowanych oraz rowów melioracyjnych.

Tab. Wykaz wniosków od instytucji.

L.P	Data wpływu wniosku	Nazwa i adres organu opiniującego	Streszczenie wniosku
1	2	3	4
1.	12.08.2014	Wojewoda Łódzki ul. Piotrkowska 104 90-926 Łódź	Zgodnie z pismem IA-I.742.32.2014.DD z dnia 11 sierpnia 2014, zgłasza następujące uwagi: • Na obszarze Gminy Ozorków nie występują zadania rządowe, wpisane do rejestru programów zadań rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o którym mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. • Kolejna edycja „studium..." powinna zawierać pełne ustalenia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawione w

			jednolitym tekście i rysunku, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233). • Konieczne jest uwzględnienie ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego uchwalonego przez Sejmik Województwa Łódzkiego dnia 21 września 2010 r. • Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzebę wyznaczenia w studium obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz obszarów przestrzeni publicznych, czyli miejsc służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych a jednocześnie będących podstawowymi elementami kompozycji urbanistycznej. • Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 11 u stawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w projekcie studium należy uwzględnić występujące na terenie gminy obszary udokumentowanych złóż kopalin, natomiast zgodnie z art. 11 pkt 6 lit. g należy wystąpić o opinię dotyczącą rozwiązań przyjętych w projekcie studium do Marszałka Województwa Łódzkiego, jako właściwego organu administracji geologicznej. • W związku z występowaniem na terenie gminy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, uwagi wymaga ochrona powyższych obszarów przed zabudową. Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 15 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z wymagać dotyczących ochrony przeciwpowodziowej; • W związku ze znajdującymi się na terenie gminy obszarami chronionymi, projekt studium wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. • W dniu 25 września 2014 r. wejdzie w życie zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadzona zapisami ustawy z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 379). Nowe brzmienie otrzyma m.in. art. 10 ust. 2. Pkt 16) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z ww. zmianą w studium należy określić obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
2.	05.08.2014	Zarząd Województwa Łódzkiego Al. Piłsudskiego 8 90-051 Łódź	Zgodnie z pismem BPPWŁ/PRP/402-1/25/14 z dnia 30 lipca 2014 r. informuje, że w projekcie „Studium" należy uwzględnić, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia zawarte w „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2020" oraz aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego".
3.	-	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi ul. Piotrkowska 99 90-425 Łódź	-
4.	-	Delegatura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Łodzi ul. Północna 38/40 91-425 Łódź	-
5.	11.08.2014	Wojewódzki Sztab Wojskowy ul. Źródłowa 52 91-735 Łódź	Zgodnie z pismem 2900/14 z dnia 6 sierpnia 2014 r. wnioskuje o: • Nienaruszanie kompleksu wojskowego znajdującego się na terenie gminy Ozorków tj. kompleks K - 6029 położony w miejscowości Solca Wielka i oznaczenie go na rysunku symbolem „IS". • Ujęcie w tekście studium informacji o przeznaczeniu kompleksu wojskowego na cele związane z obronnością państwa. • Zapewnienie dostępu do terenów zamkniętych z istniejącego i projektowanego układu komunikacyjnego. • Zapewnienie możliwości wykorzystania terenów zamkniętych zgodnie z ich aktualnym przeznaczeniem.

			• Umieszczenie w treści studium zapisu, iż na terenie gminy znajdują się powierzchnie rozgraniczające dla lotniska wojskowego Łęczyca wytyczone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz.U. z 2003 r. r 130, poz. 1192 z późń. zm.) i ograniczają one wysokość zabudowy na terenach położonych w ich zasięgu, co ma niebagatelny wpływ na bezpieczeństwo operacji lotniczych wykonywanych przez statki powietrzne operujące z obiektu Łęczyca. Schemat zasięgu powierzchni ograniczających został przedstawiony w załączniku graficznym oraz naniesiono tam również ograniczenia z nim związane. - na terenach zaznaczonych kolorem pomarańczowym (końcowa część powierzchni podejścia) wszelkie obiekty trudno dostrzegalne z powietrza (wieże, maszty, słupy trakcyjne itp.) oraz obiekty kubaturowe o wysokości powyżej 8 m npt należy każdorazowo, przed wydaniem pozwolenia na budowę zgłaszać i uzgadniać z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP – Wydział Lotniskowy poprzez WSzW w Łodzi. - na terenach zaznaczonych kolorem różowym (powierzchnia pozioma wewnętrzna) wszelkie obiekty o wysokości powyżej 35 m npt należy każdorazowo, przed wydaniem pozwolenia na budowę zgłaszać i uzgadniać z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP – Wydział Lotniskowy poprzez WSzW w Łodzi. - na pozostałych terenach wszelkie obiekty o wysokości 50 m npt i większej należy każdorazowo, przed wydaniem pozwolenia na budowę zgłaszać i uzgadniać z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP – Wydział Lotniskowy poprzez WSzW w Łodzi.
6.	04.08.2014	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ul. Piotrkowska 104 90-926 Łódź	Zgodnie z pismem ZK-IV.740.113.2014 z dnia 1 sierpnia 2014 r. wnosi o: • sprecyzowanie przeznaczenia poszczególnych fragmentów rozpatrywanego obszaru oraz wskazanie ewentualnych zagrożeń dla ludności i środowiska wynikających ze specyfiki planowanych inwestycji, • zalecanie ochrony rowów i naturalnych cieków służących do odprowadzenia wód opadowych, • zaniechanie zabudowy terenów w rejonie obniżeń dolinnych przyległych do rzeki Bzury i zbiorników wodnych oraz zapewnienie dojazdu do ich brzegów w sytuacji powodziowej, • podjęcie stosowanych działań w zakresie racjonalnej i oszczędnej eksploatacji zasobów wód głębinowych z uwzględnieniem systemowego odprowadzenia ścieków sanitarnych z terenów zabudowanych • zalecenie realizacji sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wyprzedzająco w stosunku do zabudowy kubaturowej, • przy projektowaniu nowych i modernizacji istniejących sieci wodociągowych należy uwzględnić wymagania dotyczące przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności lokalizacji hydrantów ppoż. oraz przygotowanie awaryjnych ujęć wody do wykorzystania w sytuacjach szczególnych, • kształtowanie powierzchni działek w sposób zabezpieczający sąsiednie tereny przed spływem powierzchniowych wód opadowych na teren poza granicami własności, • dla terenów przeznaczonych pod działalność produkcyjno-usługową określenie stopnia jej szkodliwości dla otoczenia i zalecenie odpowiedniego zabezpieczenia zamieszkujące w sąsiedztwie ludności. • uwzględnienie wymogu sytuowania budowli i budynków w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, przy zachowaniu min. 20 m odległości od osi skrajnego toru (nie dotyczy budowli i budynków przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej oraz do obsługi przewozu osób i rzeczy), • zapewnienie odsunięcia i rozluźnienia nowej zabudowy od krawędzi drogi krajowej nr 91, z możliwością wykorzystania tych obszarów dla urządzenia stosownej zieleni osłonowej i lokalizacji niezbędnej infrastruktury podziemnej, • zalecenie zakazu sadzenia pod liniami drzew i krzewów tych gatunków, których naturalna wysokość może przekraczać 3m oraz nakazu przycinania krzewów i drzew rosnących pod liniami energetycznymi, • utrzymanie korytarzy wolnych od zabudowy jako strefy oddziaływania pól elektroenergetycznych dwustronnie od osi poszczególnych linii energetycznych,

			• konieczność zachowania stref ochronnych wzdłuż głównych sieci uzbrojenia terenu, Równocześnie pragnę poinformować, że wymogi w aspekcie ochrony ludności i obrony cywilnej wynikają z obowiązujących uregulowań prawnych.
7.	-	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi ul. Lutomierska 108/112 91-048 Łódź	-
8.	-	Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach ul. IX Wieków Kielc 3 25-516 Kielce	-
9.	31.07.2014	Urząd Marszałkowski w Łodzi Departament Rolnictwa i Ochrony Środowiska Al. Piłsudskiego 8 90-051 Łódź	Zgodnie z pismem RŚV.7630.155.2014.MP z dnia 31 lipca 2014 r. organ informuje, iż zmiana „studium...” powinna uwzględniać: • występujące na terenie gminy udokumentowane złoża kopalin oraz wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, • obszary i tereny górnicze.
10.	-	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi ul. Wodna 40 90-046 Łódź	-
11.	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi ul. Lipowa 16 90-743 Łódź	-
12.	28.07.2014	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi ul. Traugutta 25 90-113 Łódź	Zgodnie z pismem WOOŚ-II.411.130.2014.MG2.2 składają następujące wnioski. Studium powinno: • ustalać program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin i racjonalnego gospodarowania gruntami, • uwzględniać obszary występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż, • zapewniać kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni, • uwzględniać konieczność ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej, • zapewniać ochronę walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych, • określać sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych, • uwzględniać inne potrzeby w zakresie ochrony powietrza, wód gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. • projekt zmiany „studium...” należy uzgodnić z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w przypadku występowania obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy, • projekt zmiany „studium...” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy poddać opiniowaniu przez właściwe organy w trybie art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późń.zm.).
13.	-	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zgierzu ul. Andrzeja Struga 23 95-100 Zgierz	-

14.	-	Starostwo Powiatowe w Zgierzu Wydział Budownictwa i Ochrony Środowiska Geolog powiatowy ul. Sadowa 6a 95-100 Zgierz	-
15.	05.08.2014	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Zarząd Zlewni Wisły Mazowieckiej w Warszawie ul. Zarzecze 12B 03-113 Łódź	Zgodnie z pismem NZW/0221/264/2014 z dnia 30.07.2014 r. informuje, że: • przy sporządzaniu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne a w szczególności dział Va dotyczący ochrony przed powodzią, • obszar gminy Ozorków znajduje się częściowo w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Bzury, • w tekście studium należy uwzględnić zapis dotyczący zakazów i ograniczeń w użytkowaniu, jakie obowiązują na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, • w tekście projektu studium należy uwzględnić zapis dotyczący zakazów i ograniczeń w użytkowaniu, jakie obowiązują • zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 r. Nr 32 poz 159) „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I Rzeka Bzura" traci ważność z chwilą przekazania mapy zagrożenia powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego podlegają obecnie procedurze weryfikacji i wkrótce zostaną oficjalnie przekazane Dyrektorowi RZGW na potrzeby uzgodnień.
16.	-	Regionalny Konserwator Przyrody ul. Traugutta 25 90-113 Łódź	-
17.	31.07.2014	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ul. Irysowa 2 91-857 Łódź	Zgodnie z pismem GDDKiA OŁ.Z-3.vk.439-82/14 z dnia 25.07.2014 r informuje, że droga krajowa Nr 91 – główna ruchu przyśpieszonego klasy GP, powinna spełniać wymagania w zakresie: • Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowaniem zgodnie z którym w studium należy: - nie zawężać pasa drogowego drogi krajowej w liniach rozgraniczających. Minimalny pas terenu w liniach rozgraniczających należy przyjąć zgodnie z ww. rozporządzeniem. - przy podziałach gruntów i planowaniu zmiany sposobu zagospodarowania terenu wykorzystywać dostępność do dróg o niższej klasie technicznej niż droga krajowa. Nie wykonywać oddziałów, jeżeli po podziale tereny nie mają dostępności di dróg publicznych poprzez system istniejącej komunikacji lokalnej. - dla przekształcenia terenów położnych wzdłuż dróg krajowych zaprojektować układ komunikacyjnych wykorzystując istniejące skrzyżowania i spełniający wymagania zgodnie z ww. Rozporządzeniem. • Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, zgodnie z którą należy uwzględnić w projekcie studium następujące wnioski: - nie lokalizować infrastruktury technicznej w pasie drogowych drogi krajowej. Infrastruktura techniczna winna być umieszczana w ramach własnych linii rozgraniczających, w odległościach zgodnych z ww. ustawa. - wszystkie zamierzenia ingerencji w tereny drogowe uzgadniać w właściwym zarządcą drogi. wszystkie zamierzenia wprowadzenia zmiany zagospodarowania terenu przyległego do pasa drogowego należy uzgadniać z zarządcą drogi w zakresie włączenia do drogi ruchu powodowanego tą zmianę.
18.	08.08.2014	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi ul. Sienkiewicza 3 90-113 Łódź	Zgodnie z pismem IP.6011.16.2014.469.708 z dnia 05.08.2014 r. wnosi aby zagospodarowanie pasa drogowego i terenów przyległych do drogi wojewódzkiej nr 469 i nr 08 uwzględniało warunki zawarte w ustanie z dnia 21 marca 1985 r o drogach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02. 03.1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie

			dla drogi klasy głównej, a także uwzględniało wytyczne zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego. Ponadto: • Istniejący i projektowany układ komunikacyjny był zgodny z wymaganymi w cytowanym rozporządzeniu odległościami pomiędzy skrzyżowaniami w ciągu drogi wojewódzkiej. • Przy ustalaniu lub zmianie przeznaczenia terenu, określaniu sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy oraz przy podziałach gruntów wykorzystywać dostępność do dróg o niższej klasie technicznej niż droga wojewódzka. Nie wykonywać podziałów w wyniku których tereny nie będą miały dostępności do dróg publicznych poprzez system istniejącej komunikacji lokalnej. • Dla terenów położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej, a ujętych do zmiany przeznaczenia lub podziału zaprojektować wewnętrzny układ komunikacyjny z wykorzystaniem istniejących skrzyżowań tak, aby ograniczać ilość i częstotliwość zjazdów zgodnie z wymaganiami cytowanego rozporządzenia. • Określić linie zabudowy zgodnie z przytoczoną wyżej ustawą. • Nie lokalizować infrastruktury technicznej niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi w pasie drogowym drogi wojewódzkiej. Infrastrukturę techniczną należy umieszczać w ramach własnych linii rozgraniczających, w odległościach zgodnych z innymi obowiązującymi przepisami i normatywami. • Zamiar ingerencji w tereny pasa drogowego drogi wojewódzkiej, zmiany zagospodarowania terenu przyległego do pasa drogowego, należy uwzględniać z Zarządem Dróg Wojewódzkich w Łodzi.
19.	-	Starostwo Powiatowe w Zgierzu Wydział Komunikacji ul. Sadowa 6a 95-100 Zgierz	-
20.	25.07.2014	Państwowa Straż Pożarna Komenda Wojewódzka ul. Wólczańska 111/113 90-521 Łódź	Zgodnie z pismem WZ.5562.50.2014 z dnia 23.07.2014 Zawiadomienie AG.6720.4.2014 o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków zostało przekazane do Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Zgierzu.
21.	-	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu ul. Łąkowa 6/8 95-100 Zgierz	-
22.	12.08.2014	Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Centrum S.A. ul. Kruczkowskiego 8 00-380 Warszawa	Zgodnie z pismem OWP/PS/SR/KC/2486/2014 z dnia 06.08.2014 r. nie zgłasza uwag do wniosków do sporządzanego projektu SUIKZP.
23.	04.08.2014	PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź – Miasto ul. Tuwima 58 90-021 Łódź	Zgodnie z pismem L.dz.RP/PS/TN/p.17453/w.174362014 z dnia 29.07.2014 r składa poniższe wnioski: • W nowo opracowanym studium należy zamieścić informacje odnośnie rezerwowania miejsca pod budowę urządzeń elektroenergetycznych z możliwością lokalizacji stacji (wraz z wydzieleniem działki lub ustanowieniem służebności przesyłu) i sieci elektroenergetycznych w liniach rozgraniczających ulic lub poza nimi. • Realizacja budowy nowych sieci elektroenergetycznych odbywać się będzie na podstawie warunków i umów przyłączeniowych zawieranych z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na terenach ogólnodostępnych z zapewnienie wymagać wynikających z uch przyszłej eksploatacji. • W przypadku powstania kolizji z istniejącymi urządzeniami energetycznymi, będącej wynikiem realizacja zapisów przyszłych planów zagospodarowania, jej usunięcie może nastąpić wyłącznie po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto na koszt inwestora. • Należy zachować strefę ochronną wzdłuż przebiegu napowietrznych linii

			elektroenergetycznych średniego napięcia SN 15kV – 12 m (po 6 m od osi linii na stronę) i wysokiego napięcia WN 110kV – 36 m (po 18 m odo osi linii na stronę) zgodnie z przepisami oraz zapewnić dostęp do słupów linii dla prowadzenia prac związanych z właściwą eksploatacją ww. linii. W strefach ochronnych obowiązuje zakaz lokalizacji budynków na stały pobyt ludzi. W strefie ochronnej od napowietrznej linii średniego napięcia SN 15kV istnieje możliwość lokalizacji innych obiektów niż przeznaczonych na stały pobyt ludzi, po uzyskaniu opinii PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto.
24.	18.08.2014	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Warszawie ul. Krucza 6/14 00-537 Warszawa	Zgodnie z pismem OW/ODK/R/MG/143/2014 z dnia 07.08.2014 zwraca się z wnioskiem o uwzględnienie uwag: • Na mapy nanieść istniejące gazociągi na tym terenie. • Podział terenu na działki powinien umożliwiać wykonanie indywidualnego przyłącza gazowego do budynku. • Należy zabezpieczyć trasy pod nową gazyfikację. • Minimalną średnicę ewentualnie budowanych w przyszłości gazociągów określamy na 32 mm. Uszczegółowienie zastosowanych średni nastąpi w przypadku gazyfikacji, po podjęciu prac projektowych. • Linia ogrodzeń powinna przebiegać w odległości min. 0,5 m od gazociągu w rzucie poziomym, • Dla budownictwa jednorodzinnego szafki gazowe (otwierane od strony ulicy) powinny być zlokalizowane w linii ogrodzeń, a w pozostałych przypadkach w miejscu uzgodnionym z zarządzającym siecią gazową, • W liniach rozgraniczających gminnych dróg publicznych oraz dróg niepublicznych, należy zarezerwować trasy dla projektowanej sieci gazowej. • Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać sieci gazowe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z dnia 4 czerwca 2013, poz. 640).
25.	18.08.2014	Operator Gazociągów Przemysłowych GAZ-SYSTEMS.A. Oddział w Rembelszczyźnie ul. Jana Kazimierza 578 05-126 Nieporęt Rembelszczyzna	Zgodnie z pismem OR-DL.402.105.2014/2 z dnia 04.08.2014 informuje, że przez teren gminy Ozorków przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia, DN 300 relacji Gustorzyn – Łódź oraz gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100 do stacji gazowej wysokiego ciśnienia „Ozorków". Przepustowość projektowa wymienionej stacji to 3000m^3/h. Dla ww. gazociągów wysokiego ciśnienia stosuje się zmniejszone szerokości stref kontrolowanych o następujących wartościach, między innymi: • 32,5 m dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego (gazociąg DN 300) • 30,0 m dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego (gazociąg DN 100) • 30,0 m dla budynków mieszkalnych zabudowy jedno i wielorodzinnej, • 30, 0 m dla wolnostojących budynków niemieszkalnych, • 30,0 m dla parkingów samochodowych, • 30,0 m dla przewodów kanalizacyjnych, kanalizacji kablowej wodociągów, kabli elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych mających bezpośrednie połączenie z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt (od skraju rury, kabla, kanału lub studni), • 14,0 m dla przewodów kanalizacyjnych, kanalizacji kablowej wodociągów, kabli elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych nie mających bezpośredniego połączenia z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt (od skraju rury, kabla, kanału lub studni) – gazociąg DN 300, • 10,0 m dla przewodów kanalizacyjnych, kanalizacji kablowej wodociągów, kabli elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych nie mających bezpośredniego połączenia z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt (od skraju rury, kabla, kanału lub studni) – gazociąg DN 100, • 6,0 m dla drzew, • minimalna odległość zabudowy od gazociągu jest równa połowie szerokości strefy kontrolowanej.
26.	01.08.2014	PKP Polskie Koleje Państwowe S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomości w Warszawie ul. Armatnia 14	Zgodnie z pismem NWa15.6144.118.2014.MD/2 z dnia 28.07.2014 r. zwraca się z wnioskiem o wskazanie dla działek ewidencyjnych numer: 40/1 obręb 16 Sierpów, 168/1, 168/2, 168/5, 168/6 obręb 3 Cedrowice funkcji mieszkaniowej. Ponadto informuje, że przez teren Gminy przebiega linia kolejowa relacji Łódź Widzew – Kutno – na terenie tym występują ograniczenia dotyczące sytuowania budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych.

		01-246 Warszawa	
27.	-	Telekomunikacja Polska S.A. Obszar Eksploatacji w Łodzi ul. Okoniowa 16 91-423 Łódź	-
28.	25.07.2014	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi ul. Matejki 16 91-402 Łódź	Zgodnie z pismem I-Łd/6216/1522/351/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. wnosi o: • zachowanie terenów zdrenowanych w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym. W przypadku przejęcia tych terenów na tereny budowlane – należy przewidzieć przebudowę sieci drenarskiej w sposób zapewniający swobodny odpływ wód drenażowych z pozostałych terenów na których funkcjonują urządzenia melioracyjne zgodnie z przepisami z dnia 18 lipca Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 145), • po zmianie sposobu użytkowania zmeliorowanych gruntów – w celu wykreślenia z ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów powierzchni zajętej pod zabudowę zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 7, poz. 55), • rowy melioracyjne, spełniające rolę odbiorników wód powierzchniowych, należy pozostawić w stanie istniejącym, • przy terenach znajdujących się w pobliżu rzek, wnosimy o zastosowanie przepisów ustawy ww. Prawo Wodne, określonych w Dziale Va Ochrona przed powodzią, • zgodnie z art. 27 w/w ustawy należy wprowadzić zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu rzeki,
29.	31.07.2014	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi ul. Matejki 16 91-402 Łódź	Zgodnie z pismem ZS-1-2120-248/14 z dnia 29.07.2014 nie zgłasza wniosków.
30.	-	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Grotniki ul. Ogrodnicza 6/8 95-100 Zgierz	-
31.	-	Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Warszawie Filia w Łodzi ul. Północna 27/29 91-420 Łódź	-
32.	-	Starosta Powiatu w Zgierzu ul. Sadowa 6a 95-100 Zgierz	-
33.	28.07.2014	Burmistrz Miasta Ozorków ul. Wigury 1 95-035 Ozorków	Zgodnie z pismem PP.670.8.2014 z dnia 23.07.2014 wnioskuje o zaprojektowanie na terenie wsi Cedrowice, przylegającym do terenu miasta Ozorkowa (rejon ul. Słowackiego i ul. Ogrodowej), układu komunikacyjnego pozwalającego na obsługę ww. terenu miasta Ozorkowa, a w szczególności działek o nr ewid. 232/2, 233, 234, 235/1 w obrębie 0-6.
34.	-	Wójt Gminy Łęczyca ul. Marii Konopnickiej 14 99-100 Łęczyca	-
35.	-	Wójt Gminy Piątek ul. Rynek 16 99-120 Piątek	-

36.	-	Wójt Gminy Góra Św. Małgorzaty Góra Świętej Małgorzaty 44 99-122 Góra Świętej Małgorzaty	-
37.	-	Wójt Gminy Parzęczew ul. Południowa 1 95-045 Parzęczew	-
38.	-	Wójt Gminy Zgierz ul. Łęczycka 4 95-100 Zgierz	-
39.	-	Gminna Komisja Urbanistyczno – Architektonicza w Ozorkowie	-
40.	25.07.2014	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zgierzu ul. Andrzeja Struga 23 95-100 Zgierz	Zgodnie z pismem PSSE-Z-ZNS-441/26/219/2014 z dnia 23.07.2014 r informuje, że prognoza oddziaływania na środowisko do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powinna być wykonana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zmianami).
41.	28.07.2014	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi ul. Traugutta 25 90-113 Łódź	Zgodnie z pismem WOOŚ-II.411.130.2014.MG2.1 z dnia 25.07.2014 r. uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektowanego dokumentu, tj. zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków poprzez: • Wskazanie, że zakres prognozy dokumentu ma odnosić się do: - skutków wpływu realizacji projektowanego dokumentu na środowisko, - oceny wpływu realizacji projektowanego dokumentu na środowisko, - możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko związane z realizacją projektowanego dokumentu, na terenie objętym projektowanym dokumentem oraz w jego sąsiedztwie, tj. na obszarach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, uwzględniając ustalenia wymienione w piśmie w zakresie: - uwarunkowań przyrodniczych -emisji hałasu -oddziaływań do powietrza w prognozie należy zawrzeć opis, analizę i środki minimalizujące wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na stan jakości powietrza - gospodarki wodno – ściekowej i ochrony wód powierzchniowych i podziemnych - oddziaływań na powierzchnię ziemi - wytwarzania odpadów - emitowania pól elektromagnetycznych Zakres prognozy powinien obejmować opis, analizę i ocenę ryzyka dla życia i zdrowia ludzi.

5. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Przy opracowywaniu „Studium...” wykorzystano materiały z następujących źródeł:

– Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, uchwalonego uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r., Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego Nr 367, poz. 3485 z 17.12.2010 r.,
– Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020, uchwalona uchwałą Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r., Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego. Poz. 1881 dnia 04.04.2013 r.,
– Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków, uchwalone Uchwałą Nr XII/105/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 1 grudnia 2011r.,
– Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
– Wojewódzki Program Małej Retencji dla województwa łódzkiego, październik 2005 r.,
– Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Ozorków, Biuro Rozwoju Przestrzennego Łódź 2014 r.,
– „Bilans zasobu kopalin i wód podziemnych w Polsce za 2014 r.”,
– Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej,
– Gminna ewidencja zabytków gminy Ozorków.

CZĘŚĆ A
STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. MIEJSCE ORAZ ROLA GMINY OZORKÓW W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH

Rys. Gmina Ozorków na tle powiatu i województwa

Gmina Ozorków położona jest w centralnej Polsce, w północnej części województwa łódzkiego, w powiecie zgierskim, w dolinie rzeki Bzury. Stolicą gminy jest miasto Ozorków, będące siedzibą odrębnej gminy miejskiej. W granicach administracyjnych powiatu gmina zajmuje jego północno-zachodnią część i graniczy z następującymi jednostkami samorządowymi:

- od południa i południowego-zachodu z miastem Ozorków,
- od południowego-zachodu i zachodu z gminą Parzęczew,
- od północy z gminami: Łęczyca oraz Góra Św. Małgorzaty,
- od północnego-wschodu z gminą Piątek,
- od południowego-wschodu z gminą Zgierz.

Gmina Ozorków stanowi zaplecze rolnicze aglomeracji łódzkiej i posiada bardzo korzystne położenie pod względem bliskości innych dużych ośrodków miejskich (Łódź, Ozorków, Poddębice, Łowicz) oraz pod kątem połączeń z całym krajem, co wpływa korzystnie na tempo jej rozwoju. Przez gminę przebiegają ważne arterie komunikacyjne:

- z północy na południe:
  - droga krajowa Nr 91 relacji Gdańsk – Łódź – Cieszyn,
  - linia kolejowa Gdańsk – Łódź – Katowice,
- ze wschodu na zachód:
  - droga wojewódzka Nr 708 relacji Ozorków – Warzyce – Stryków,
  - droga wojewódzka Nr 469 relacji Uniejów - Gostków - Wróblew.

Odległość do autostrady A–2 wynosi około 6 km, a do skrzyżowania autostrad A–1 i A–2 w pobliżu Strykowa – około 28 km. Odległość do najbliższego lotniska dyspozycyjnego Łódź-Lublinek wynosi ok. 32 km, a do lotniska w Łasku – ok. 65 km.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 9600 ha, czyli 96 km^2, co stanowi 11,23% powierzchni powiatu zgierskiego. Siedzibą gminy jest miejscowość Ozorków. Długość granic gminy wynosi około 65 km. W skład gminy wchodzą:

- użytki rolne – około 7550 ha, stanowiące 78,9% obszaru gminy,
- grunty leśne - około 1140 ha, stanowiące 11,9% obszaru gminy,
- pozostałe tereny, zajmujące 870 ha, stanowiące 9,2% obszaru gminy.

Tab. Gmina Ozorków na tle województwa, powiatu i gmin powiatu zgierskiego.

Obszar	**Powierzchnia**	**Liczba gmin**			**Liczba ludności**	**Gęstość zaludnienia**
		miejskich	**miejsko-wiejskich**	**wiejskich**		
gmina wiejska Ozorków	96 km²	-			6894	72 os/km²
gmina miejska Ozorków	15 km²	-			20175	1345 os/km²
powiat zgierski	855 km²	9			164681	193 os/km²
		3	2	4		
województwo łódzkie	18218,95 km²	177			2 513 093	138 os/km²
		18	133	26		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów pobranych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina Ozorków składa się z 33 wsi, skupionych w 28 sołectwach i jednego osiedla, które łącznie zamieszkuje – według danych na 2014r. – 6894 osoby.

Gmina Ozorków to gmina wiejska, typowo rolnicza, o przewadze upraw warzywnych. Jest także atrakcyjnym terenem wypoczynkowo-uzdrowiskowym i turystycznym. Zdecydowaną większość powierzchni gminy stanowią użytki rolne, a ponad 10% lasy, wchodzące w skład kompleksów leśnych oraz zabytkowych parków krajobrazowych. Na terenie gminy występuje bogactwo gatunków zarówno roślin jak i zwierząt. Kompleks leśny Sokolniki Las, zbudowany z lasu mieszanego z kilkudziesięcioletnim drzewostanem, charakteryzuje się leczniczym klimatem. Jego okolice stwarzają wspaniałe warunki do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Gmina posiada zróżnicowane walory zarówno przyrodnicze i krajobrazowe, sprzyjające rozwojowi turystyki weekendowej i

rekreacji mieszkańców województwa.

Środowisko naturalne gminy Ozorków jest w dobrym stanie. Celem polityki samorządu jest zachowanie stanu środowiska odpowiadającego wizerunkowi zielonej gminy województwa łódzkiego. Najbardziej znaczącym dla środowiska jest wspomniany wyżej kompleks leśny Sokolniki, o bardzo korzystnym mikroklimacie, oraz kilka obszarów leśnych rozrzuconych po całym obszarze gminy. Wzdłuż doliny rzeki Bzury oraz głównych cieków wodnych znajdują się duże obszary łąk oraz zadrzewienia i roślinność typowa dla środowiska wodnego.

Wschodnia część gminy leży w obrębie projektowanego Sokolnicko-Piątkowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Południowo-zachodnie fragmenty gminy, ze względu na zasolenie wód gruntowych, są siedliskiem słonorośli (halofitów) i zostały objęte ochroną w ramach obszaru Natura 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach" kod PLH100029.

Gmina należy do Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Dorzecza Bzury, w ramach którego realizuje się program ochrony przyrody dorzecza Bzury, poprawy jakości wód powierzchniowych oraz rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej. Ponadto Gmina jest zaangażowana w Program Małej Retencji, pod nazwą „Program Bzura", opracowanego z inicjatywy gmin zrzeszonych w w/w Stowarzyszeniu.

2. UWARUNKOWANIA I ZADANIA WYNIKAJĄCE Z OPRACOWAŃ PLANISTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH GMINY OZORKÓW

2.1. UWARUNKOWANIA I ZADANIA DLA REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE OZORKÓW WYNIKAJĄCE Z KONCEPCJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ ZAGOSODAROWANIA KRAJU

Zgodnie z pismem Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi znak: IA-I.742.32.2014.DD, na obszarze gminy Ozorków nie występują zadania rządowe, wpisane do rejestru programów zadań rządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o którym mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2.2. UWARUNKOWANIA, ZADANIA I CELE PONADLOKALNE DLA REALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE OZORKÓW, WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Do najważniejszych uwarunkowań oraz kierunków działań przestrzennych w gminie należą m. in. zadania wynikające z planów i programów wyższego rzędu. Opracowaniem, którego ustalenia są uwzględnione w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków jest Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego (Uchwała Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 roku).

Uwarunkowania i zadania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego:

- położenie gminy Ozorków w strefie Aglomeracji Łódzkiej oraz strefie oddziaływania Aglomeracji Łódzkiej (północna część gminy Ozorków);
- położenie w trzeciej grupie potencjału metropolitarnego gmin obszaru kształtowania powiązań funkcjonalnych aglomeracji łódzkiej – wynika z tego, że przynależność gminy Ozorków do potencjalnego obszaru metropolitarnego uzależniona jest m.in. od odległości od miasta centralnego i czynników funkcjonalno-przestrzennych;
- położenie gminy Ozorków w obszarze kształtowania powiązań funkcjonalnych Aglomeracji Łódzkiej;
- położenie gminy Ozorków w strefie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, a częściowo także w rejonie predysponowanym do rozwoju funkcji rekreacyjnych;
- położenie na trasie ważnego szlaku komunikacyjnego – istniejącej drogi krajowej Nr 91

(droga główna ruchu przyspieszonego relacji Gdańsk – Cieszyn), oraz linii kolejowej Zgierz – Kutno (połączenie Łodzi w kierunku północno-zachodnim);
- pełnienie funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej oraz poznawczej i edukacyjnej dla mieszkańców aglomeracji łódzkiej – głównie obszary położone na południowym - wschodzie gminy (w obrębie Sokolnik Lasu, Sokolnik, Celestynowa, Katarzynowa, Maszkowic, Helenowa);
- położenie części gminy Ozorków w potencjalnej strefie wód geotermalnych dającej podstawę rozwoju ciepłownictwa;
- położenie na obszarach najwyższej i wysokiej ochrony wód podziemnych;
- przebiegające przez teren gminy magistralne uzbrojenie o znaczeniu ponadlokalnym: gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia o średnicy 300 mm relacji Gostynin – Łódź;
- duże dysproporcje w sieciowych systemach wodociągowych – kanalizacyjnych na terenie gminy;
- mała lesistość gminy Ozorków;
- duży udział gleb o najwyższej wartości rolniczej, a także duży udział gleb pochodzenia organicznego na terenie gminy Ozorków;
- istnienie złóż surowców mineralnych;
- działania zmierzające do budowy społeczeństwa informacyjnego – stworzenie powszechnego dostępu do Internetu, poprawa wykorzystania technologii informatycznych i komunikacyjnych we wszystkich sferach życia społeczno-gospodarczego;
- ochrona terenów najbardziej wartościowych przyrodniczo:
    - projektowanego Sokolnicko - Piątkowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
    - Obszaru Natura 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach" kod PLH100029;
- ochrona wartości kulturowych – obszary znacznej koncentracji stanowisk archeologicznych, występujące na terenie gminy zabytki sakralne, techniczne, mieszkaniowe, parkowe, założenia dworskie;
- budowa instalacji do zagospodarowania osadów ściekowych – Cedrowice;
- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 708 na odcinku Ozorków – Warszyce – Stryków – Niesułków.

2.3. UWARUNKOWANIA I ZADANIA WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020" przyjęta uchwałą Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013r. w sprawie uchwalenia zaktualizowanej Strategii Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 i zmiany jej nazwy na Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, wyznacza priorytetowe strefy działań i jest podstawą do opracowywania uszczegółowionych programów operacyjnych.

Celem podstawowym zdefiniowanym w „Strategii ..." jest zrównoważony rozwój województwa, do pozostałych należą:

1) Restrukturyzacja technologiczna gospodarki:
    - kreowanie warunków do tworzenia, dyfuzji i absorbcji innowacji, prowadzących do restrukturyzacji technologicznej gospodarki województwa oraz budowa sieci powiązań między przedsiębiorstwami, placówkami naukowymi i instytucjami otoczenia biznesu;
    - zwiększenie wysokiej jakości, kreatywnego kapitału ludzkiego, aktywnego zawodowo we wszystkich kategoriach wiekowych oraz uruchomienie niewykorzystanych zasobów pracy.
2) Kreatywny kapitał ludzki
    - działania ukierunkowane na zahamowanie i odwrócenie niekorzystnych trendów demograficznych, szczególnie na zahamowanie odpływu z regionu ludzi młodych;
    - zwiększenie wysokiej jakości, kreatywnego kapitału ludzkiego, aktywnego

zawodowo we wszystkich kategoriach wiekowych oraz uruchomienie niewykorzystanych zasobów pracy.

3) Konkurencyjność łódzkich uczelni
   - efektywne wykorzystanie potencjału akademickiego do podniesienia konkurencyjności łódzkich uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej;
   - dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz poprawa współpracy sektora naukowo – badawczego z gospodarką
4) Rozwój głównych ośrodków miejskich i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.
   - lepsze wykorzystanie potencjałów rozwojowych Łodzi i głównych ośrodków miejskich do tworzenia i absorbowania innowacji, rozwoju sektora kreatywnego, wzrostu zatrudnienia, powiązań funkcjonalnych oraz stymulowania wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;
   - efektywne wykorzystanie potencjałów wiejskich dla rozwoju rolnictwa;
   - kształtowanie i poprawa ładu przestrzennego oraz intensyfikacja procesów rewitalizacji.
5) Sprawne powiązania transportowe.
   - zapewnienie sprawnych powiązań transportowych z głównymi ośrodkami gospodarczymi w kraju i Europie oraz powiązań wewnątrz wojewódzkich zapewniając spójność terytorialną;
   - integracja systemu transportu zbiorowego.
6) Dostęp do dobrej jakości usług publicznych.
   - zapewnienie mieszkańcom dostępu do dobrej jakości usług: edukacji, zdrowia, kultury i rekreacji oraz infrastruktury teleinformatycznej i technicznej.
7) Zmniejszenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego.
   - zmniejszenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego dla pobudzenia rozwoju gospodarczego;
   - działania ukierunkowane na rzecz równouprawnienia i przeciwdziałania dyskryminacji.
8) Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie tożsamości regionalnej.
   - tworzenie warunków dla rozwoju kapitału społecznego i poczucia tożsamości regionalnej wzmacniającej integrację wewnętrzną województwa.
9) Ochrona zasobów przyrodniczych.
   - ochrona stanu i poprawa jakości środowiska przyrodniczego oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów i różnorodności kulturowej jako potencjału rozwojowego dla turystyki.

2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

Na obszarze gminy funkcjonują następujące plany miejscowe:

1. sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89 z 1994, poz. 415 z późn. zmianami):
   - zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków obejmujące wybrane tereny we wsiach Sierpów, Cedrowice, Wróblew, Sokolniki Wieś, Solca Mała uchwalone uchwałą Nr XXXVIII/297/98 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 30 kwietnia 1998 r.;
   - zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania Gminy Ozorków dla obszaru Sokolniki Las w skali 1:2000, uchwalonego uchwałą Nr XXII/182/2000 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 26 października 2000 roku;
   - zmiana miejscowego planu zagospodarowania gminy Ozorków obejmującą obszar gminy w graniach administracyjnych w skali 1:10 000 uchwaloną uchwałą Nr X/70/2003 Rady Gminy Ozorków z dnia 4 września 2003 roku;
2. sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn.

zm.):

- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków dla obszaru Sokolniki Las – działki nr ew. 4002, 4003, 4004, 4005, 4006 zatwierdzona uchwałą nr IX/82/07 Rady Gminy Ozorków z dnia 28 czerwca 2007 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów w miejscowościach Solca Wielka, Cedrowice, Celestynów oraz Sokolniki Las w gminie Ozorków uchwalonego uchwałą Nr XXXV/389/13 Rady Gminy Ozorków z dnia 30 października 2013 r.;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów w miejscowościach Cedrowice Parcela oraz w miejscowości Modlna w gminie Ozorków, uchwalonego uchwałą Nr XXXV/388/13 Rady Gminy Ozorków z dnia 30 października 2013 r.;

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla wyznaczania kierunków zagospodarowania w studium.

3. STAN ZAGOSPODAROWANIA GMINY OZORKÓW

3.1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE GMINY

3.1.1. Infrastruktura społeczna

Stan i zakres wyposażenia w obiekty infrastruktury społecznej uzależnione są od zaludnienia, położenia w strukturach osadniczych, a głównie pełnionej funkcji przez daną jednostkę osadniczą. Podstawowym zadaniem infrastruktury społecznej jest obsługa i zaspokajanie potrzeb lokalnych społeczeństwa, dlatego ośrodki wiejskie wyposażone są głównie w usługi elementarne, służące codziennym potrzebom ludności.

Usługi wyższego rzędu pełnią najbliższe ośrodki lokalne i ponadlokalne – gminne (miasto Ozorków), powiatowe (Zgierz, Łęczyca) i wojewódzkie (Łódź). Miasto Ozorków, pełniące funkcję ośrodka gminnego, wyposażone jest w podstawowe obiekty administracyjne, gospodarcze i społeczne, związane z ośrodkiem gminnym. Ponadto na terenie samej gminy Ozorków zlokalizowane są obiekty o znaczeniu ponadlokalnym.

Opieka medyczna

Na terenie gminy Ozorków działają trzy ośrodki zdrowia – w Leśmierzu, Solcy Wielkiej i Sokolnikach Parceli, działające pod opieką gminy. Dodatkowo mieszkańcy mogą korzystać z usług Gminnego Zespołu Ośrodków Zdrowia, ulokowanego w Solcy Wielkiej, oraz pomocy ośrodków w ościennych gminach, Zgierzu oraz Łodzi.

Gminne ośrodki pomocy medycznej świadczą usługi w zakresie następujących poradni:

1. Ośrodek Zdrowia w Sokolnikach Parceli: pediatryczna, internistyczna, stomatologiczna, ginekologiczna, okulistyczna, USG, ortopedyczna, dermatologiczna, neurologiczna, rehabilitacyjna;
2. Ośrodek Zdrowia w Leśmierzu: internistyczna, stomatologiczna, laryngologiczna, ortopedyczna, neurologiczna, USG, dermatologiczna, okulistyczna;
3. Ośrodek Zdrowia w Solcy Wielkiej: pediatryczna, internistyczna, stomatologiczna, laryngologiczna, dermatologiczna, ortopedyczna, USG, okulistyczna, neurologiczna.

Przy wyżej wymienionych podmiotach działają również apteki. Poza nimi, zaopatrzenie w leki zapewniają mieszkańcom apteki na terenie miasta Ozorkowa.

Edukacja

Na terenie gminy funkcjonują trzy zespoły szkół: w Solcy Wielkiej, w Leśmierzu i w Modlnej, obejmujące szkołę podstawową i gimnazjum. Przy Zespołach Szkół w Modlnej i Solcy Wielkiej funkcjonują także oddziały przedszkolne w formie klas zerowych.

Szkoły podstawowe								
Obszar	**Liczba szkół**				**Liczba uczniów**			
	2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*
gmina wiejska Ozorków	3	3	3	3	428	406	399	387
gmina miejska Ozorków	4	4	4	4	1091	1058	1017	992

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Szkoły gimnazjalne								
Obszar	**Liczba szkół**				**Liczba uczniów**			
	2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*
gmina wiejska Ozorków	3	3	3	3	263	262	254	233
gmina miejska Ozorków	2	2	2	2	672	621	592	555

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Licea ogólnokształcące										
Obszar	**Liczba szkół**					**Liczba uczniów**				
	2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
gmina wiejska Ozorków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
gmina miejska Ozorków	2	2	2	2	1	461	460	411	351	355

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W szkołach prowadzone są lekcje języka obcego od pierwszej klasy, funkcjonują pracownie komputerowe z dostępem do Internetu, odbywają się zajęcia z gimnastyki korekcyjnej i nauki pływania, działają gabinety pielęgniarsko-lekarskie. Stan techniczny budynków szkolnych jest zadowalający; są dobrze wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne. Szkoły prowadzą zajęcia dodatkowe i koła zainteresowań – przy Szkole Podstawowej w Solcy Wielkiej i Leśmierzu działają zespoły wokalno-instrumentalne, w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Modlnej działa zespół ludowy. Przy szkołach funkcjonują również sekcje sportowe – sekcja piłki siatkowej MOS Leśmierz, sekcja piłki nożnej przy szkole w Solcy Wielkiej.

Spadająca liczba uczniów w ciągu ostatnich lat jest spowodowana głównie czynnikiem demograficznym.

Działalność kulturalna

Na terenie gminy Ozorków funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Leśmierzu, zajmujący się szeroką działalnością kulturalną zarówno dla potrzeb lokalnych, jak i reprezentowaniem gminy Ozorków na różnych imprezach kulturalnych organizowanych na terenie regionu łódzkiego i całego kraju. Za jego pośrednictwem organizowane są konkursy i wystawy plastyczne dla dzieci, pikniki związane z obchodami świąt, imprezy obrzędowe (zapusty staropolskie, wieczór kolęd i pastorałek, noc Kupały, babie lato), spotkania świąteczne z seniorami, osobami samotnymi i niepełnosprawnymi. Jest również miejscem odbywania się spotkań szkoleniowych, konsultacji i porad ekspertów oraz pozyskiwania pomocy na uruchamianie działalności gospodarczej.

Gminny Ośrodek Kultury kultywuje tradycje ludowe, związane z regionem łęczyckim. Na stałe współpracuje z Łódzkim Domem Kultury. Pod jego patronatem działają amatorskie zespoły śpiewacze, kapele ludowe i kapela podwórkowa, zdobywające nagrody na przeglądach i festiwalach międzywojewódzkich (Bedlno, Sieradz, Łowicz). Przy ośrodku istnieją także sekcje tańca (narodowego, współczesnego i towarzyskiego), ogniska muzyczne, młodzieżowy zespół wokalny, duet wokalny i młodzieżowy zespół folklorystyczny.

W gminie Ozorków mieści się osiem świetlic środowiskowych, pełniących funkcję integrującą i upowszechniającą kulturę, pomagających zapobiegać marginalizacji społeczności terenów wiejskich. Zlokalizowane są w: Sierpowie, Skromnicy, Czerchowie, Małachowicach Kolonii, Parzycach, Solcy Wielkiej i Sokolnikach Lesie. Organizowane są w nich różnorodne formy edukacji kulturalnej, konkursy, dyskoteki, spotkania z ciekawymi

ludźmi, wycieczki, wyjazdy do teatru i kina. Odbywają się również imprezy kulturalne dla społeczności lokalnej. Zadaniem świetlic jest sprawowanie opieki nad twórcami ludowymi z danego terenu oraz współpraca z organizacjami działającymi na terenie wsi.

Na terenie Osiedla Sokolniki Las działa Fundacja Ekologiczna „Miasto – Ogród Sokolniki". Głównym celem działania Fundacji jest wspieranie działań mających na celu ochronę środowiska, edukacja i integracja społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska, propagowanie aktywnego kulturalnego wypoczynku. Ponadto w Sokolnikach Lesie odbywa się Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej, organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Miasta – Ogrodu Sokolniki. W roku 1989 zainaugurowany został cykl koncertów pn. „Muzyczne lato", które do dziś stanowią atrakcyjną formę kontaktu z muzyką kameralną. Wśród wykonawców są znani muzycy z instrumentami dętymi oraz sławni śpiewacy operowi. Festiwal „Muzyczne lato" na stałe wpisany jest do kalendarza imprez kulturalnych województwa łódzkiego.

Na terenie gminy funkcjonują również liczne Koła Gospodyń Wiejskich, wspierające swą obecnością i działalnością imprezy odbywające się w gminie Ozorków. Swoje Koła Gospodyń Wiejskich mają miejscowości: Śliwniki, Solca Wielka, Borszyn, Solca Mała, Tkaczew, Cedrowice Parcela, Parzyce, Leśmierz, Tymienica, Skotniki, Małachowice Kolonia, Sokolniki Parcela, Maszkowice oraz Czerchów.

Biblioteki

Na terenie gminy Ozorków działa Gminna Biblioteka Publiczna w Leśmierzu wraz z 4 filiami - w Helenowie, Solcy Wielkiej, Sokolnikach Lesie oraz Czerchowie. Biblioteki funkcjonują jako miejsce spotkań społeczności wiejskich z poszczególnych sołectw i zapewniają dostęp do różnorodnej literatury.

Stan księgozbioru bibliotek na koniec 2014 r. wynosił 35 233 woluminów. Z usług biblioteki w latach 2009-2012 korzystało co roku ok. 450 czytelników (6,3% ogółu mieszkańców gminy), którzy wypożyczali „na zewnątrz " od 6000 do 7700 pozycji książkowych na rok. W roku 2014 na jedną placówkę biblioteczną przypadało blisko 1379 mieszkańców gminy.

Biblioteki w gminie wiejskiej Ozorków		***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***	***2014***
Biblioteki i filie		5	5	5	5	5	5
Pracownicy		3	3	2	3	3	4
Księgozbiór (liczba woluminów)		42 359	41 992	40 241	39 040	36 468	35233
Czytelnicy		451	483	468	440	443	447
Wypożyczenia księgozbioru (w woluminach)	na zewnątrz	6 855	6 176	7 371	7 669	7480	7600
	na 1 czytelnika	15,2	12,8	15,8	17,4	bd	bd
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną		1340	1368	1374	1376	1371	1379

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Biblioteka w Leśmierzu wyposażona jest w czytelnię internetową, mającą do dyspozycji czytelników 3 komputery.

Baza sportowa

Podstawową jednostką organizacyjną prowadzącą działalność w zakresie sportu jest Gminny Ludowy Klub Sportowy Gminy Ozorków. Zrzesza następujące kluby sportowe:

- LKS Sparta Leśmierz,
- LKS Santos Czerchów,
- LKS Magnat Sierpów,
- LKS Kanarki Małachowice,

— LKS Cedrowice,
— LKS Wróblew,
— LKS Solca Wielka,
— LKS Skromnica,
— LKS Modlna.

Oferta sportowa dla młodzieży na poziomie sportu amatorskiego obejmuje: szachy, warcaby, tenis stołowy, piłkę siatkową, piłkę nożną (na murawie i na hali), strzelectwo (broń pneumatyczna i kbks), brydż.

W imprezach i meczach organizowanych przez klub występuje systematycznie około 200 sportowców. W prowadzonym gminnym współzawodnictwie sportowym bierze udział 10 klubów (8 stowarzyszeń).

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

Na terenie gminy Ozorków działają następujące organizacje pozarządowe:
- Gminny Ludowy Klub Sportowy,
- Stowarzyszenie Właścicieli Działek w Sokolnikach – Lesie,
- Fundacja Ekologiczna „Miasto-Ogród Sokolniki”,
- Stowarzyszenie „ MONAR ” – Sokolniki Las,
- Stowarzyszenie Kulturalne „Galeria”,
- Szkolny Zespół Sportowy w Leśmierzu,
- Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dorzecza Bzury,
- Związek Harcerstwa Polskiego - Komenda Chorągwi Łódzkiej im. A. Kamińskiego - Hufiec Ozorków,
- Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy,
- Towarzystwo Przyjaciół Miasta – Ogrodu Sokolniki,
- Ochotnicza Straż Pożarna (Modlna, Solca Wielka, Czerchów, Leśmierz),
- Koło wędkarskie w Leśmierzu Nr 45,
- Gminna Rada Kobiet,
- Gminny Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Ozorkowie.

Poziom bezpieczeństwa

Gminę obsługuje Komisariat Policji w Ozorkowie.
W gminie działają 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Solcy Wielkiej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czerchowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Modlnej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Leśmierzu.

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze gminy oraz jej wypoczynkowo-rekreacyjny charakter, problematyka stanu zagrożenia pożarowego jest szczególnie istotna. Wysoki poziom zagrożenia pożarowego wynika z występowania na terenie gminy dużych obszarów leśnych oraz towarzyszącej im zwartej zabudowy mieszkaniowej.

Turystyka i rekreacja

Gmina Ozorków, mimo dominującej funkcji rolniczej, posiada warunki środowiska przyrodniczego sprzyjające rozwojowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. Główne walory tej gminy to lasy, klimat oraz bliskie sąsiedztwo Łodzi, Zgierza, Kutna i łatwa dostępność komunikacyjna.

Ze względu na przepiękny krajobraz, którego walory przyczyniły się do utworzenia

Sokolnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, oraz ciekawe obiekty, wartościowe pod względem kulturowym, gmina jest atrakcyjnym terenem wypoczynkowym, uzdrowiskowym i turystycznym. Posiada na swoim terenie kilka kompleksów różnorodnych gatunkowo lasów - stanowią one miejsca aktywnej rekreacji. W części południowo - wschodniej gminy znajduje się unikalny zespół leśny Sokolniki Las, posiadający lecznicze zalety sosnowego starodrzewu. W dolinie Bzury i jej dopływów znajdują się malownicze uroczyska i podmokłe łąki. Walory gminy zostały docenione w projekcie aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego", który na jej teren obejmuje pasmem kulturowo – turystycznym oraz wytycza uzdrowiskową strefę turystyczną.

Okolice gminy stwarzają warunki do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej czy konnej, co zostało wykorzystane przy wytyczaniu szlaków turystycznych województwa łódzkiego. Przez teren gminy przebiegają 4 istniejące szlaki turystyczne:

- Dwa odcinki „Łódzkiego Szlaku Konnego" – jeden prowadzący z Celestynowa przez obręby Sokolniki oraz Sokolniki Las, drugi z Tkaczewa przez Solcę Małą do Konar.
- „Łódzka Magistrala Rowerowa N-S"– wzdłuż drogi powiatowej z Łęczycy do Parzęczewa
- Szlak rowerowy „W centrum Polski" - biegnący z kierunku Łęczycy drogą DP 5109E przez obręby Leśmierz, Skotniki, Modlna, dochodzi do drogi wojewódzkiej Nr 708 i biegnie przez obręby Sokolniki oraz Sokolniki Las do południowych granic gminy.
- Szlak rowerowy: „Po Ziemi Parzęczewskiej" biegnący w obrębie Solca Wielka od południa drogą DP 5145, zakręca w miejscowości Solca Wielka i biegnie drogą gminną Nr 120115E ku południowej granicy gminy.

Dodatkowe atrakcje rekreacyjne zapewniają znajdujące się tu boiska (w Cedrowicach, Czerchowie, Leśmierzu, Modlnej, Małachowicach, Sierpowie, Sokolnikach, Solcy Małej, Wróblewie), kort tenisowy oraz staw w Sokolnikach Lesie.

Tab. Ruch turystyczny w gminie wiejskiej Ozorków:

Wyszczególnienie	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Turyści korzystający z noclegów	1486	2932	3102	2603	2590
w tym turyści zagraniczni	42	119	166	137	110
Wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach	3217	3048	4209	3830	3415
w tym turyści zagraniczni	40	92	163	110	104

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Duży napływ wczasowiczów kieruje się do miejscowości Sokolniki Las, Sokolniki, Helenów, Katarzynów i Modlna. Tradycyjna miejscowość wypoczynkowa, głównie mieszkańców Łodzi – Sokolniki Las, posiada szczególne zaplecze wypoczynkowe. Znajduje się tu około 3500 działek rekreacyjnych, ośrodek wypoczynkowy, hotel na 65 miejsc noclegowych z zapleczem restauracyjnym. W okresie letnim Sokolniki Las zapewniają zaplecze gastronomiczne i noclegowe dla wszystkich odwiedzających. Na pozostałym terenie gminy obiekty świadczące usługi gastronomiczno-noclegowe zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej Nr 91, przyjmując głównie turystów przejeżdżających przez gminę.

3.1.2. Zasoby mieszkaniowe

Dominującą formą budownictwa mieszkaniowego w gminie Ozorków są wolnostojące budynki mieszkalne, głównie budownictwo zagrodowe i jednorodzinne oraz rekreacyjne, co wynika z jej wiejsko - uzdrowiskowego charakteru.

Według danych na 2012 r. zasoby mieszkaniowe gminy obejmowały 2328 mieszkań. Uwagę zwraca duża powierzchnia użytkowa mieszkań, co wynika ze specyfiki zabudowy wiejskiej. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2012 wynosi 92,1m^2. Spośród wszystkich mieszkań w gminie, 82% wyposażonych jest w łazienkę, a 67% posiada

centralne ogrzewanie. Sytuację mieszkaniową ludności oraz postępujące zmiany w budownictwie mieszkaniowym charakteryzują niżej przedstawione wielkości.

Liczba mieszkań						**Mieszkania na 1000 mieszkańców**				
rok	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***
	2 071	2 097	2 294	2 309	2 328	310,2	313	335,4	336	338,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m²]					
rok	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***
	88,1	88,7	91,6	92	92,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań					
rok	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***
wodociąg	90,1	90,2	93,1	93,2	93,2
łazienka	74,5	74,8	81,8	81,9	82
centralne ogrzewanie	59,1	59,6	66,4	66,7	66,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tab. Mieszkania oddane do użytkowania w gminie Ozorków – głównie indywidualne z przeznaczeniem innym niż na sprzedaż lub wynajem.

Obszar	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***
gmina wiejska Ozorków	27	34	19	26	30

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tab. Nowe budynki mieszkalne oddane do użytkowania w gminie Ozorków (gł. jednorodzinne).

Obszar	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***
gmina wiejska Ozorków	31	30	19	21	26

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Z przeprowadzonej analizy wynika, że zasoby mieszkaniowe gminy Ozorków z roku na rok systematycznie się zwiększają.

Należy zwrócić uwagę na nowe zjawisko, jakim jest powolne wypieranie zabudowy rekreacyjnej, która jak dotąd dominowała w Sokolnikach Lesie, przez budownictwo jednorodzinne.

Gminne zasoby mieszkaniowe są skromne. Są to w dużej mierze budynki po szkołach wiejskich z lat 60-tych ubiegłego stulecia, zaadaptowane do celów mieszkalnych.

O ruchu budowlanym świadczą również wypisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy. W latach 2011 - 2014 wydano łącznie 1118 wypisów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W poszczególnych latach kształtowało się to następująco:

- 2011 r. - 317 wypisów,
- 2012 r. – 298 wypisów,
- 2013 r. – 252 wypisów,
- 2014 r. – 251 wypisów.

3.1.3. Gospodarka

Położenie geograficzne gminy Ozorków i rozbudowana infrastruktura techniczna przyczyniły się w dużej mierze do znacznego rozwoju gospodarczego gminy. Dominuje tu sektor rolno-spożywczy, z uwagi na bogatą bazę surowcową. Nie brak także średnich i małych firm branży usługowo-handlowej i transportowej.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 480 podmiotów gospodarczych. Sektor publiczny (13 podmiotów) reprezentowany jest przede wszystkim przez jednostki sfery budżetowej (administracja publiczna, szkolnictwo, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne). Brak jest przedsiębiorstw państwowych. Jedyną spółką prawa handlowego była cukrownia „Leśmierz" S.A., powstała z przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę Skarbu Państwa, obecnie będąca w stanie likwidacji. Zdecydowana większość podmiotów to przedsiębiorstwa sektora prywatnego, stanowiące 96% wszystkich podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gm. Ozorków są charakterystyczne dla realizacji przedsięwzięć ekonomicznych na niewielką skalę. Działalność ta realizowana jest głównie przez podmioty niewielkie zarówno pod względem zatrudnienia, jak i kapitału, a rodzaje podejmowanej aktywności gospodarczej nie wymagają dużych nakładów inwestycyjnych na ich prowadzenie. Są to głównie przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe. Duża grupa mieszkańców znajduje zatrudnienie w podmiotach małych i średnich zatrudniających do 250 pracowników. Na terenie gminy brak jest dużych podmiotów gospodarczych, zatrudniających więcej niż 250 osób.

Obok niewielkich podmiotów istnieją również te o bardzo silnej pozycji ekonomicznej, których działalność wywiera wpływ na stosunki ekonomiczno-społeczne w całej gminie i poza nią. Są to: „Polska Woda Sp. z o. o." z Aleksandrii, magazyn „Ceramiki Tubądzin II" w Cedrowicach Parceli, prywatne przedsiębiorstwo spedycyjno-transportowe „Mira-Trans" w Sierpowie, firma „ADAX" z Wróblewa, firma „Bliel-Met" z Aleksandrii, przedsiębiorstwo budowy domów „EWMAR" w Parzycach, zajazd „KATMAR" w Sierpowie, baza Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Sierpowie (z Łęczycy).

Z analizy poniższej tabeli, widoczny jest wzrost liczby podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym. Wynika to przede wszystkim z rozwoju sektora prywatnego, gdyż liczba podmiotów z sektora publicznego wzrosła nieznacznie.

Obszar	**Typ sektora**	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***
gmina Ozorków	sektor publiczny	15	14	14	14	13
	sektor prywatny	396	438	433	450	466
	ogółem	411	452	447	464	479

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Obszar	**Typ sektora**	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***
miasto Ozorków	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	302	343	334	344	354
	spółki handlowe (w tym z kapitałem zagranicznym)	22 (6)	23 (6)	24 (6)	30 (7)	32 (10)

	spółdzielnie	1	1	1	1	1
	fundacje	2	2	2	2	2
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	15	15	16	16	17

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wśród podmiotów gospodarczych zdecydowanie dominuje handel (118 podmiotów) - głównie detaliczny i obwoźny oraz usługi takie jak: transport, usługi budowlane, mała gastronomia oraz szereg małych i średnich zakładów usługowych (krawiectwo, ślusarstwo, stolarstwo, rzeźnictwo). Największe nasycenie usługami handlowymi i rzemieślniczymi występuje we wsiach: Aleksandria, Sierpów, Leśmierz i Sokolniki. Duża liczba podmiotów działa w bardziej stabilnej branży - przetwórstwie przemysłowym (53 podmioty). Z uwagi na typowo rolniczy charakter gminy, liczną grupę stanowią osoby trudniące się rolnictwem. Podobnie jak w handlu, w zdecydowanej większości jest to działalność indywidualna (firmy jednoosobowe lub rodzinne). Duży udział w rynku mają także podmioty obsługujące nieruchomości i firmy oraz zajmujące się budownictwem. Najmniej podmiotów działa w sekcji „wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę", w górnictwie oraz pośrednictwie finansowym.

Tab. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg branż.

Sekcja PKD	Liczba podmiotów	Procent ogółu
A: uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	19	4%
B: górnictwo i wydobywanie	2	0,4%
C: przetwórstwo przemysłowe	48	10%
D: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	0,6%
E: dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	1%
F: budownictwo	57	11,9%
G: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	128	26,7%
H: transport i gospodarka magazynowa	29	6,1%
I: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11	2,3%
J: informacja i komunikacja	7	1,5%
K: działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	2,5%
L: działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	22	4,6%
M: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	35	7,3%
N: działalność w zakresie usług	12	2,5%

administrowania i działalność wspierająca		
O: administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8	1,7%
P: edukacja	14	2,9%
Q: opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	5,2%
R: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	1,9%
S i T: pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	33	6,9%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie gminy ma swoją siedzibę oddział banku – będący instytucją otoczenia biznesu, wspierającą rozwój gospodarczy. Jest to Bank Spółdzielczy w Ozorkowie z oddziałem w Leśmierzu.

Problemy lokalnej gospodarki należy rozpatrywać m.in. w kontekście lokalnego rynku pracy, na którym występuje bardzo duża grupa stosunkowo młodych, niewykwalifikowanych bądź niskokwalifikowanych osób, będących bezrobotnymi. Są one znacznym obciążeniem wobec konieczności wspomagania ich przy użyciu znacznych kwot ze sfery społecznej. Z drugiej strony tworzą potencjał dla nowych podmiotów gospodarczych, wykorzystujących znaczną ilość pracowników o niskich kwalifikacjach.

Na rozwój przedsiębiorczości i otoczenie w istotny sposób ma wpływ brak dużych i silnych podmiotów gospodarczych. W ostatnich latach gmina uzyskuje corocznie Certyfikat Gminy Fair-Play Certyfikowanej Lokalizacji Inwestycji – jest to wyróżnienie przyznawane gminom zaangażowanym w zapewnienie jak najlepszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Rozwój przedsiębiorczości wspiera się poprzez organizowanie szkoleń i seminariów, wprowadzenie niskich podatków i opłat lokalnych.

3.2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Głównym elementem krajobrazotwórczym w gminie Ozorków jest płaska równina wysoczyznowa, opadająca ku północy – ku dolinie rzeki Bzury w rejonie Łęczycy. Południowa część gminy należy do Wysoczyzny Łaskiej, która jest równiną morenową, natomiast północną część obejmuje Równina Łowicko – Błońska. Obszar całej gminy rozciąga się na wysokości bezwzględnej między 110 a 160 m n. p. m.. Urozmaicony jest poprzez rozcięcie szeroką doliną Bzury i szeregiem małych cieków. Na większości swego obszaru gmina stanowi jednak dość monotonną przestrzeń, tylko na południowym wschodzie, w zalesionych rejonach okolic Sokolnik, fragmenty terenu mają bardziej urozmaiconą rzeźbę. Lasy porastające południowo-wschodnie i północno-wschodnie tereny gminy są również elementem wzbogacającym krajobraz. Cennym walorem są wynikające z rolniczego charakteru gminy duże połacie otwartej przestrzeni – pól uprawnych, łąk i pastwisk, przeważające w krajobrazie.

W obecnym zagospodarowaniu przestrzennym gminy dają się wyodrębnić następujące strefy:

1 - wsie i przysiółki,
2 - tereny usługowo - przemysłowe w Leśmierzu i wzdłuż drogi krajowej nr 91 (Sierpów, Wróblew, Cedrowice, Aleksandria),

3 - osiedle Sokolniki Las – założone jako „miasto ogród”, miasto w lesie,
4 - zespoły letniskowo – mieszkaniowe w Sokolnikach Lesie, Katarzynowie i Celestynowie,
5 - tereny otwarte – rolne, leśne, doliny rzek itp.

Strefy te różnią się charakterem zagospodarowania, wpływającym na stan i kształtowanie się ładu przestrzennego. Niektóre strefy, jak tereny otwarte i osiedle Sokolniki Las są szczególnie predysponowane do zrównoważonego rozwoju. Niemniej jednak na obszarze całej gminy występują tereny, na których zachodzą niekorzystne zjawiska przestrzenne.

Do **elementów wpływających negatywnie na ład przestrzenny** w skali lokalnej zaliczyć należy:

1) sposób zagospodarowania terenów;
   - w planie zagospodarowania gminy przeznaczono dużo terenów pod zainwestowanie, przez co powstała zabudowa ma charakter incydentalny i sprawia wrażenie jej rozpraszania;
2) obudowa istniejących dróg tranzytowych;
   - usytuowanie, zgodnie z planem zagospodarowania gminy, wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych obiektów służących nie tylko działalności gospodarczej, ale również zabudowy mieszkaniowej, w miarę zwiększania zainwestowania będzie stwarzało coraz większe problemy komunikacyjne i większą uciążliwość dla mieszkańców;
3) różnorodność architektury budynków, dowolność w kształtowaniu brył, wielkości, kolorystyki, materiałów okładzinowych, bez nawiązania do sąsiedztwa i lokalnych tradycji;
4) brak czytelnego układu nowej zabudowy – brak jednolitych linii zabudowy, dowolność w sytuowaniu budynków, bez nawiązania do sąsiedztwa i kontekstu;
5) rozproszenie ośrodków o znaczeniu społecznym, nieczytelne przestrzennie centra;
6) dowolność w sytuowaniu, rodzaju i wielkości szyldów i reklam;
7) brak rewaloryzacji obiektów zabytkowych;
8) brak jednolitego charakteru elementów tworzących wystrój przestrzeni publicznych.

W celu **ochrony ładu przestrzennego** konieczne są działania polegające na:

1) ochronie skali i rodzaju zabudowy oraz zwartości układów ruralistycznych wsi i przysiółków;
2) uzupełnianiu i dogęszczaniu zabudowy w obrębie istniejących zespołów oraz terenów budowlanych wytyczonych w planach miejscowych;
3) ograniczeniu rozpraszania zabudowy;
4) ograniczeniu obudowy dróg tranzytowych;
5) rozbudowie sieci infrastruktury technicznej i społecznej w terenach zainwestowanych i przeznaczonych do inwestowania;
6) wykształceniu centrów o znaczeniu społecznym w ośrodkach o większym znaczeniu (Leśmierz, Solca Wielka z Wróblewem, Modlna);
7) nawiązywaniu do regionalnych wzorów architektury, poprzez zastosowanie tradycyjnej skali zabudowy, form, kształtu dachu oraz materiałów wykończeniowych elewacji i pokryć dachu;
8) przeciwdziałaniu stosowaniu substandardowych materiałów wykończeniowych (okładzin z tworzyw sztucznych typu siding i blachy trapezowej), agresywnych barw w elewacjach budynków i na pokryciach dachowych, ogrodzeń wykonanych z prefabrykowanych elementów betonowych;

9) ochronie terenów otwartych – rolnych, leśnych, dolin rzek itp. stanowiących o obecnym rolniczym (ekologicznym) charakterze gminy, przed nieuzasadnioną presją zainwestowania;
10) przestrzeganiu zasad ochrony historycznych układów urbanistycznych, obiektów i parków zabytkowych;
11) przestrzeganiu zasad ochrony obszarów znajdujących się w strefach chronionego krajobrazu;
12) eksponowaniu pozytywnych dominant przestrzennych i wysokościowych, jak np. kościoły, założenia dworskie, obiekty zabytkowe, parki podworskie, poprzez tworzenie stref ekspozycji, osi widokowych, neutralnego wizualnie tła;
13) maskowaniu negatywnych dominant poprzez zasłanianie, np. wysoką zielenią;
14) ustaleniu zasad lokalizacji i formy reklam;
15) ochronie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
16) rewaloryzacji obiektów zabytkowych;
17) rekultywacji obszarów zdewastowanych, terenów poeksploatacyjnych;
18) zalesianiu terenów w sposób uatrakcyjniający krajobraz.

3.3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU ORAZ TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

3.3.1. Położenie

Gmina Ozorków należy do powiatu zgierskiego, który położony jest niemal w samym centrum Polski. Gmina sąsiaduje z miastem Ozorków na granicy południowej i zachodniej oraz graniczy z gminami rolniczymi – od północy z gminami: Łęczyca, Góra Świętej Małgorzaty i Piątek, przynależnymi do powiatu łęczyckiego, od wschodu z gminą Zgierz, a od zachodu z gminą Parzęczew.

3.3.2. Rzeźba

Teren gminy położony jest w obrębie dwóch makroregionów: Nizin Południowowielkopolskich i Nizin Środkowomazowieckich (wg j. Kondrackiego). Południowa część gminy należy do Wysoczyzny Łaskiej która jest równiną morenową, natomiast północną część obejmuje Równina Łowicko - Błońska. Gmina Ozorków stanowi płaską równinę wysoczyznową opadającą ku północy, ku szerokiej dolinie rzeki Bzury.

Najwyższe partie terenu występujące w okolicy Celestynowa i Sokolnik leżą na wysokości 158 – 160 m n.p.m., najniższe zaś na wysokości bezwzględnej 110 m n.p.m. położone są w rejonie Bzury, na północ od Leśmierza. Różnica wysokości wynosi więc ok. 50 m.

Teren rozcina – oprócz Bzury – szereg małych cieków, tworząc wyspowe obszary międzydolinne. Deniwelacje między płytkimi dolinkami, a kulminacjami rozciętych terenów wysoczyznowych nie są na ogół większe niż 15 – 20 m. To sprawia, iż gmina na większości swego obszaru stanowi dość monotonną przestrzeń i tylko na południowym wschodzie fragmenty terenu mają bardziej urozmaiconą rzeźbę.

3.3.3. Budowa geologiczna

Podłoże mezozoiczne

Budowa geologiczna terenu jest zróżnicowana. Obszar gminy położony jest na granicy dwóch głównych jednostek tektonicznych – wału kujawsko-pomorskiego o charakterze

antyklinorium i niecki łódzkiej o układzie synklinorium. Wał kujawsko-pomorski jest reprezentowany przez utwory jurajskie, natomiast niecka łódzka – przez utwory kredowe.

Urozmaiconą powierzchnię skał mezozoicznych pokrywają wyspowo utwory trzeciorzędu.

Trzeciorzęd

W okresie trzeciorzędu rozpoczęło się zrównywanie wyniesień wału kujawsko-pomorskiego. Jeszcze w okresie miocenu teren znajdował się na skraju półwyspu wystającego ponad powierzchnię zbiorników sedymentacyjnych.

Utwory górnego trzeciorzędu, osadzonego po okresie niszczenia i zrównywania starszych struktur podłoża, leżą niezgodnie – zarówno na seriach utworów jurajskich, jak i kredowych. Wskutek różnorodnych procesów erozyjnych wierzchołki antyklin wału kujawsko-pomorskiego zostały zrównane, a jednocześnie zagłębienia powierzchni mezozoicznej, zostały wypełnione utworami zniszczenia tych form, co przyczyniło się do ostatecznego zatarcia pierwotnych cech ukształtowania tej jednostki. Utworami młodszymi była zasypywana także niecka łódzka.

Czwartorzęd

Na powierzchni podkenozoicznej osadziły się w plejstocenie różnorodne osady lodowcowe iglacifluwialne, a następnie osady współczesne.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez: żwiry, piaski, mułki i gliny morenowe. W dnach dolin występują także muły piaszczyste, organiczne, torfy i wydmy. Miąższość utworów czwartorzędowych jest tu zróżnicowana i wynosi od kilku metrów w okolicy Solcy Wielkiej do 20 -10 m na pozostałym terenie.

Warunki geologiczno – inżynierskie

Obszar gminy budują utwory lodowcowe i wodnolodowcowe. W materiale podłoża zdecydowanie przeważają gliny. Występują prawie powszechnie w części na zachód od rzeki Bzury oraz w dużych płatach w rejonie Małachowic, Czerchowa, Skotnik i Modlnej. Piaski i piaski ze żwirem, jako materiał wodnolodowcowy, dominują w rejonie Sokolnik i Celestynowa, ale występują także lokalnie w okolicy Modlnej czy Borszyna. Obie te, w miarę jednolite formacje utworów powierzchniowych, charakteryzują się dobrymi warunkami dla budownictwa.

Znacznie mniej przydatne dla tego celu, ze względu na dużą zmienność poziomów wód gruntowych, są utwory piaszczysto-mułkowe leżące na glinach. Także serie różnej miąższości utworów występują w części środkowej gminy, w szerokim pasie terenu od Helenowa na południu, przez Maszkowice, Czerchów, Tymienicę, po Leśmierz na północy.

W dnach dolin i obniżeń zalegają utwory współczesne, holoceńskie: piaski rzeczne z częściami humusowymi, namuły organiczno - piaszczyste i utwory torfowo - mułowe. Osady te są nasycone wodą podziemną typu aluwialnego, o zwierciadle na głębokości 1 – 2 m pod powierzchnią, a często w warstwie do 1 m p.p.t.. Są to grunty słabonośne lub nienośne z płytko występującym poziomem wód gruntowych, okresowo podmokłe.

Najniższy poziom wód gruntowych występuje w północnej części gminy na ogół od 0 – 2,0 m pod powierzchnią terenu, natomiast część południowa charakteryzuje się poziomem głębszym – od 2,0 -10,0 m w pierwszym poziomie i od 8,0 – 15,0 m w drugim poziomie. Na gruntach o trudnej przepuszczalności, występujących blisko powierzchni ziemi, może występować płytki poziom wód gruntowych.

Ze względu na obecność na powierzchni – lub w niekiedy płytkim podłożu, gruntów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych i wiążące się z tym niekorzystne stosunki wodne dla gospodarki rolnej (warunki naturalne objawiają się nadmiernym uwilgoceniem warstw gruntów przypowierzchniowych, lokalnie okresowej stagnacji wód na powierzchni oraz występowaniem miejscami nieciągłych poziomów wód w soczewkach śródglinowych lub na wkładkach mułkowych na różnych głębokościach), niezbędne było przeprowadzenie regulacji stosunków wodnych dla potrzeb rolniczego użytkowania gleb.

Konieczność odwodnień spowodowała, że bardzo duże obszary gminy zostały zmeliorowane siecią drenarską melioracji szczegółowej. Jedynie Aleksandria, Sokolniki Las i Celestynów nie zostały zmeliorowane.

Założone podziemne systemy sieci drenarskich, odprowadzające wody gruntowe do zbiorczych rowów melioracyjnych – tzw. kolektorów zbiorczych, są poważną przeszkodą dla budownictwa kubaturowego. Ich przerwanie dla potrzeb zabudowy może powodować potencjalnie nieustanne podsiąkanie i podtapianie fundamentów budynków.

Generalnie wymagana jest ochrona sieci przed zniszczeniem. W przypadku konieczności zabudowy należy ograniczać kolizje poprzez właściwe przełożenie sieci lub bezkonfliktowe zaprojektowanie przyszłych inwestycji. Wszelkie działania muszą być podejmowane w uzgodnieniu i pod nadzorem Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

Na terenie gminy Ozorków nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Brak jest osuwisk czy rejonów aktywnych tektonicznie.

3.3.4. Gleby

Większość obszaru gminy pokrywają gleby brunatne wykształcone z glin oraz gleby bielicowe i pseudobielicowe wykształcone z piasków oraz z glin spiaszczonych. Przeważają kompleksy rolniczej przydatności gleb – żytni dobry i słaby.

Najlepsze kompleksy kl. I i II występują w rejonie Wróblewa, Leśmierza i Czerchowa. Rejony północne gminy, od Małachowic po zachodnią granicę, charakteryzują się powszechnością klasy III. Najsłabszą wartość rolniczą mają gleby znajdujące się na południowym – wschodzie gminy . Należą one do VI i VIz klasy bonitacyjnej.

W dolinach rzek i obniżeń terenowych występują użytki zielone kompleksu średniego, słabego i bardzo słabego, wykorzystywane jako łąki i pastwiska, na madach, glebach torfowo- mułowych czarnych ziemiach, murszach o zróżnicowanej wartości rolniczej, głównie IV - VI klasy bonitacyjnej.

Gleby I-III klasy bonitacyjnej powinny być użytkowane rolniczo. Zgodnie z Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 909) gleby klas I - III w granicach administracyjnych gminy podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze. W przypadku zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze stanowiących użytki rolne klas I – III, konieczne jest uzyskanie zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pozostałe gleby na obszarze gminy (klas IV-VI oraz pochodzenia organicznego i torfowiska) nie podlegają obowiązkowi uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, wynikającej z ustaw, o której mowa wyżej.

3.3.5. Wody powierzchniowe

Obszar gminy leży na głównym wododziale w zlewni rzeki Ner, należącej do dorzecza Odry, i Bzury – dorzecza Wisły. Skrawki zachodnie terenu gminy (Skromnica, Borszyn) odwadniane są przez Ner, pozostała część położona jest w zlewni II rzędu rz. Bzury z tym, że część wschodnia od Skotnik i Sokolnik – Parcela odwadniana jest poprzez zlewnię III rzędu rz. Moszczenicy – dopływu Bzury.

Gmina charakteryzuje się gęstą siecią hydrograficzną, począwszy od głównej rzeki Bzury po małe cieki i rowy odprowadzające. Bzura, w swoim górnym biegu, płynie z południa na północ przez centralną część gminy. Dolina tej rzeki obfituje w podmokłości, zbiorniki i stawy rybne. Na południowej granicy obszaru rzeka Bzura przyjmuje prawy dopływ – Starówkę. Lewobrzeżny dopływ Bzury płynący przez Solcę nosi nazwę Kanału Sierpów, ma on długość 4,9 km, z czego 1,8 km płynie uregulowanym korytem.

W rejonie Solcy występują podsiąki słonych wód, których geneza wiąże się prawdopodobnie z wysadem solnym zlokalizowanym w gminie Zgierz (rejon Rogóźna).

Wody stojące na trenie gminy reprezentowane są przez stawy mające naturalne

zasilanie z sieci rzecznej, ale także z płytkich wód gruntowych. Największa koncentracja stawów hodowlanych znajduje się między Czerchowem a Maszkowicami, w ciągu dolinnym bezimiennego cieku uchodzącego do rzeki Bzury. Oprócz nich, w Leśmierzu znajduje się zbiornik retencyjny o powierzchni 2,26 ha i łącznej pojemności 52 tys. m ^{3}, a w Skromnicy – staw o powierzchni 1,98 ha.

Według Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego na terenie gminy:

- w zestawieniu programowanych obiektów małej retencji o powierzchni poniżej 5 ha wskazano trzy zbiorniki:
  - Leśmierz II – zbiornik o powierzchni 3,8 ha;
  - Skromnica - zbiornik o powierzchni 3,4 ha;
  - Tymienica - zbiornik o powierzchni 1,0 ha.

2. w zestawieniu programowanych obiektów małej retencji o powierzchni powyżej 5 ha wskazano dwa zbiorniki:
   - Cedrowice – zbiornik o powierzchni 6,0 ha;
   - Sierpów - zbiornik o powierzchni 6,5 ha.

Nielicznie występują – częściowo wskazane na rysunku studium – małe, naturalne oczka wodne, niewielkie sztuczne zbiorniki utworzone na ciekach wodnych oraz zbiorniki wodne występujące w wyrobiskach poeksploatacyjnych.

3.3.6. Wody podziemne

Na terenie gminy występują trzy poziomy wodonośne: czwartorzędowy trzeciorzędowy, kredy i górnej jury.

Poziom czwartorzedowy eksploatowany jest przez gospodarskie studnie kopane lub płytkie studnie wiercone indywidualnych gospodarstw – nie ma większego znaczenia gospodarczego.

Poziom trzeciorzędowy związany jest z utworami piaszczystymi: zwierciadło wody stabilizuje się na rzędnych ok. 138,3 – 157,0 m. Poziom ten ujmowany jest do eksploatacji otworami studziennymi na terenie ujęć wodociągowych w miejscowościach Modlna i Celestynów. Ujęcia posiadają zasoby eksploatacyjne ustalone w wysokościach do ok. 21 m^3/h, głębokość do warstwy wodonośnej kształtuje się od ok. 32 m – 73 m, miąższość ujętej warstwy od ok. 15 – 45.

Wody z utworów kredowych udokumentowane są dla ujęć wodociągowych w Modlnej i Sokolnikach Lesie. Ujęcia posiadają wody o ustalonych zasobach eksploatacyjnych w wysokościach 69,3 m^3/h (Modlna), 90,0 m^3/h, 132 m^3/h (Sokolniki Las). Głębokość studni ujmujących w/w poziom wynosi od ok. 50 – 100 m. Ujmują one poziom dolnokredowy związany z piaskowcami oraz z piaskami.

Wody poziomu górnej jury udokumentowane są na terenie ujęcia wodociągowego w Tymienicy. Ujęcie posiada wody o ustalonych zasobach eksploatacyjnych w wysokości 124,4 m^3/h, głębokość studni ujmującej w/w poziom wynosi 80 m.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę wybranych otworów studziennych ujęć wodociągowych na terenie gminy.

Nr otworu, miejscowość	Rzędna otworu (m n.p.m) Głębokość otworu	Stratygrafia ujmowanej warstwy	Miąższość ujętej warstwy litologia	zw. wody ustalone nawiercone (m.p.p.t)	H zwierciadła (m n.p.m)	Głębokość do w-wy wodonośnej m.pt.	Zasoby (wydajn.) lub Q max m^3/h depr.

161 Modlna	138,5 50,0	trzeciorzęd	20 piasek	4,8 32,2	133,7	32,2	Q =20,7 m^3/h S = 11,8
162 Modlna	138,3 50,0	trzeciorzęd	15 piasek	4,9 34,0	133,4	34,0	Q =20,7 m^3/h S = 15,8
173 Modlna	138,5 92,0	kreda dolna	45 piasek	5,8 33,0	132,6	33,0	Q =69,3 m^3/h S = 15,8
165 Celestynów	157,0 91,0	trzeciorzęd	20 piasek	22,0 73,0	135,0	73,0	Q =16,0 m^3/h S = 30,5
91 Tymienica	115,7 80,0	górna jura	powyżej 39	1,3 41,0	114,4	41,0	Q =171,0 m^3/h S = 1,2
6 Sierpów	116 40	trzeciorzęd	14	6,4 26,0	95,2	26	Q =40,5 m^3/h S = 7,5
85 Leśmierz	113 240,0	kenozoik	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
99 Tubądzin	122,5 152,0	jura	bd.	7,05 bd.	115,45	bd.	Q =12 m^3/h S = 22
159 Aleksandria	144,82 50,0	kreda górna	23,0	5,3 27	139,52	27,0	Q =60,97 m^3/h S = 67,2
1A Aleksandria	143,96 100,7	kreda górna	66,7	5,14 34,0	138,45	34,0	Q =106,2 m^3/h S = 5,24
3 Aleksandria	143,45 374	kreda górna	44,0	3,5 330,0	140,0	330,0	Q =60,0 m^3/h S = 8,8

Należy podkreślić, że w przypadku niektórych studni występuje zjawisko samowypływów i zasolenia wód podziemnych.

W obszarze gminy niektóre ośrodki o charakterze produkcyjnym i usługowym zaopatrują się w wodę w oparciu o własne studnie.

W miejscowości Aleksandria przedsiębiorstwo Polska Woda Sp.z o.o., zajmujące się produkcją wód mineralnych, pobiera wodę z ujęcia wód podziemnych z utworów piętra kredowego. Studnia nr 1A Vitalinea posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości Q= 100 m^3/h na dzień 15.05.2001 oraz pozwolenie wodnoprawne na pobór wód w ilości $Q_{śr\ dob}$=1079,0m^3. Dla w/w ujęcia obliczono granice geologiczne proponowanej granicy strefy ochrony pośredniej studni nr 1A (Vitalinea) fabryki POLSKA WODA. Za geologiczną granicę strefy ochrony pośredniej w/w studni uznano izochronę 25 letniej wymiany wód w ujętej warstwie wodonośnej przy jej eksploatacji zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym, poszerzoną o całą górną część cząstkowej zlewni spływu powierzchniowego oraz całą górną część zlewni spływu podziemnego w górnej warstwie wodonośnej czwartorzędu. Jest to zasięg proponowanej strefy ochrony pośredniej w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem studniami o nieodpowiedniej konstrukcji, stanowiącymi potencjalne ogniska zanieczyszczeń wód podziemnych.

W granicach gminy występują udokumentowane wody podziemne w granicach projektowanych obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych pod nazwą Niecka Łódzka Nr 401. Zbiornik posiada Dokumentację hydrogeologiczną zatwierdzoną przez Ministra Środowiska decyzja Nr DGKhg-4731-3/6997/15561/14/AK z dnia 15.04.2014 r.

Granice zbiornika wód podziemnych Niecka Łódzka Nr 401 oraz projektowanego obszaru ochronnego w/w zbiornika wód podziemnych wrysowano na rysunku „Studium...” Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

3.3.7. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza

wynoszącą około 7,8ºC. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń – 3,6ºC, a najcieplejszym lipiec 18,9ºC. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich oraz wschodu - i południowego – wschodu.

Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 210 – 227 dni, a suma rocznych opadów wynosi ok. 600 mm.

Czas trwania pokrywy śnieżnej waha się od 50 do 70 dni. Notuje się od 30 – 40 dni mroźnych i ok. 125 dni w których temperatura spada poniżej °C.

Średnia roczna wilgotność względna wynosi ok 80% (najwyższa jest w grudniu a najniższa w maju i czerwcu). Średnia liczba dni z mgłą wynosi ok. 30 - 40 i wykazuje wyraźny przebieg roczny z maksimum późną jesienią i w zimie oraz minimum w miesiącach wiosenno – letnich.

Warunki klimatu lokalnego na terenie gminy są zróżnicowane. Najkorzystniejsze warunki klimatyczno - zdrowotne występują w obrębie: terenów otwartych wysoczyzn - na obszarach o korzystnej ekspozycji południowej - dobre nasłonecznienie, dobre warunki termiczne, znaczne wyniesienie ponad dno doliny - dobre przewietrzanie terenu, dobre warunki wilgotnościowe, rzadkość występowania mgieł.

Średniokorzystne warunki występują na obszarze terenów wysoczyzny otoczonych lasami i terenów leśnych - utrudnione, niedostateczne przewietrzanie obszarów, słabe nasłonecznienie, często występujące mgły poranne, znaczna wilgotność.

Niekorzystne lub mało korzystne warunki topoklimatyczne posiadają: dna dolinne rzek, boczne dolinki i obniżenia w obrębie wysoczyzny oraz zagłębienia bezodpływowe. Są to strefy częstych inwersji termicznych (zalegania lub spływu chłodnych mas powietrza), złe warunki solarne i wilgotnościowe, częste mgły i przymrozki, obszary o charakterze korytarzy wentylacyjnych.

3.3.8. Szata roślinna

Najważniejszą grupą zbiorowisk pod względem walorów krajobrazowych, ekologicznych i przydatności gospodarczej stanowią lasy. Łączna powierzchnia lasów i gruntów leśnych wynosi 1106,5 ha, co daje ok. 11,6% powierzchni gminy jest to więc gmina średnio zasobna w obszary leśne. Największymi skupiskami zieleni wysokiej w gminie są lasy państwowe należące do Nadleśnictwa Grotniki, stanowią ok. 70,5% powierzchni leśnej gminy. Lasy prywatne zajmują ok. 28,7% powierzchni leśnej gminy.

W obszarze gminy wyróżniają się trzy, duże położone na wschodzie zespoły: las Kotowice, kompleks Sokolniki (część północna) oraz lasy Celestynowa. Z mniejszych wymienić należy lasy w Piaskach Wróblewskich, Parzycach, Leśmierzu i Borszynie. Pozostałe lasy to małe powierzchnie prywatne, które rozrzucone są po całej gminie, ale najczęściej towarzyszą one obniżeniom dolinnym.

Skład siedliskowy porastających gminę drzewostanów stanowią przede wszystkim bory świeże (Bśw) i mieszane (BMśw), w których dominującym gatunkiem jest sosna z domieszką brzozy i dębu. Bardzo mało jest siedlisk lasowych, a jedynymi zespołami gdzie spotyka się lasy świeże (Lśw) czy mieszane świeże (LMśw.) są Kotowice i Leśmierz. Lasy leżące w obniżeniach dolinnych cechuje siedlisko olesu (Ol) z olchą.

Lasy na terenie gminy są lasami wielofunkcyjnymi. Obok funkcji gospodarczych wypełniają także funkcje rekreacyjno - turystyczne, ekologiczne i krajobrazowe.

Najbardziej znaczącym obszarem jest kompleks leśny Sokolniki – Katarzynów – Celestynów. Teren ten, z uwagi na bardzo korzystne warunki klimatyczne i bioklimatyczne, uznawany jest za wyjątkowo atrakcyjny, nie tylko turystycznie. Wykonano opracowanie mające na celu określenie klimatycznych i bioklimatycznych podstaw do uznania tego obszaru za obszar uzdrowiskowy. Przeprowadzone badania w sposób jednoznaczny potwierdziły tezę, że obszar ten nadaje się do pełnienia funkcji uzdrowiskowej.

Gospodarka leśna w lasach państwowych i prywatnych prowadzona jest na podstawie planów urządzenia gospodarstw leśnych.

Drugim ważnym elementem szaty roślinnej gminy są parki podworskie i wiejskie, stanowiące enklawy zieleni wysokiej w otoczeniu otwartej przestrzeni rolniczej. Są to oazy dla świata fauny, pełnią bardzo ważną funkcję przyrodniczą i ekologiczną, są skupieniem

różnorodnych gatunkowo i wiekowo, niejednokrotnie rzadkich drzew i innych roślin, na ogół z przewagą drzewostanów starszych. Stanowią małe węzły ekologiczne w systemie przyrodniczym gminy.

Pozostałą zieleń obszaru stanowią: szpalery przydrożne (ważne, jako swoiste korytarze ekologiczne), zieleń urządzona skupiona wokół obiektów usługowych (głównie szkół, kościołów, cmentarzy), zieleń sadów i ogrodów oraz przydomowa, a także niezwykle ważna zieleń łęgowa w dolinach oraz zieleń śródpolna. Dominują gatunki rodzime, wśród których można wymienić: jesiony, klony, lipy, robinie, kasztanowce, topole, olchy, brzozy, wierzby, jarząby.

Cała zieleń, ze względu na jej przyrodniczą rolę w mało zadrzewionym krajobrazie gminy powinna podlegać ochronie przed wycinaniem, niszczeniem oraz zabiegom pielęgnacyjnym. Priorytetowo jednak należy traktować ochronę środowiska leśnego, które stwarza największe bezpieczeństwo ekologiczne oraz podnosi wartości krajobrazowe.

Wskazane jest, oprócz prac zalesieniowych, zadrzewianie terenu zielenią śródpolną (na miedzach) oraz wzdłuż górnych krawędzi dolin cieków i rzek, tworzenie pasów wiatrochronnych, szpalerów przy drogach polnych i ciągach komunikacyjnych (wzmacnianie istniejących szpalerów, zwłaszcza przy drogach o nasilonym ruchu – tworzenie pasów ochronnych przed uciążliwościami komunikacyjnymi), także utrwalanie roślinnością stoków o dużym nachyleniu w celu ochrony przed procesami erozyjnymi.

3.3.9. Rolnictwo i leśnictwo

Rolnictwo ma udział w ponad 70% działalności gospodarczej w gminie, co jest istotną wskazówką dla kierunków rozwoju gospodarczego w tym regionie. Użytki rolne stanowią blisko 79% powierzchni gminy.

Na terenie gminy Ozorków uformowały się gleby o wysokim wskaźniku bonitacji -1,03; jest to najwyższy wskaźnik w powiecie. Gleby stanowią cenny element przyrodniczy gminy. Dominują wśród nich gleby bardzo dobre i dobre klasy I ÷ IVb, ważne dla rolnictwa (największy udział ma klasa III oraz klasa IV)i wymagające częściowo ochrony przed zmianą użytkowania. Najmniej jest gleb najżyźniejszych klasy I, niewielki odsetek stanowią również gleby najsłabsze, klasy VI – jedynie 8,6%. Udział poszczególnych klas gruntów ornych wg klas bonitacyjnych w gminie Ozorków zaprezentowano w tabelce.

Tab. Struktura gruntów wg klas bonitacyjnych.

Gleby (%)					
kl. I	**kl. II**	**kl. III**	**kl. IV**	**kl. V**	**kl. VI**
0,1	8,5	38,6	27,4	16,8	8,6

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ozorków na lata 2008 – 2013.

Wskaźnik powierzchni użytków rolnych (79%) jest zdecydowanie wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 59,61%. Wśród gruntów użytkowanych rolniczo największy areał stanowią grunty orne – 5800 ha, co stanowi około 60% powierzchni gminy. Trwałe użytki zielone zajmują około 14% powierzchni gminy, zaś sady zajmują znikomy obszar. Lasy i grunty leśne zajmują około 12% powierzchni gminy. Strukturę użytkowania gleb prezentuje tabela.

Tab. Struktura użytkowania gruntów w gminie Ozorków

Wyszczególnienie	ogółem	
	w ha	w odsetkach
Użytki rolne ogółem	**7537**	**78,9%**
Grunty orne	5804	60,8%
Sady	106	1,1%
Łąki	936	9,81%

Pastwiska	380	4%
Lasy i grunty leśne	**1140**	**11,9%**
Pozostałe	**874**	**9,2%**
OGÓŁEM	**9551**	**100%**

Źródło: Dane pozyskano z Urzędu Gminy w Ozorkowie

Warunki przyrodniczo - glebowe oraz uwarunkowania ekonomiczne określają profil produkcji roślinnej i zwierzęcej. Łączna liczba gospodarstw wynosi 1763. Niemal wszystkie użytki (98,4%) znajdują się we władaniu sektora prywatnego złożonego z 832 gospodarstw oraz 110 działek rolnych do ha. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi 8,2 ha i przewyższa o 1,1 ha przeciętne gospodarstwo w kraju. W uprawie roślin dominują zboża (61,2% zasiewów). Pozostałą część powierzchni uprawowej zajmują warzywa gruntowe (przeważnie zieminiaki). Funkcjonują również gospodarstwa specjalistyczne, zajmujące się hodowlą trzody (2 gosp.), bydła (1 gosp.), drobiu (1 gosp.) i gęsi (2 gosp.).

Struktura obszarowa gospodarstw gminy jest korzystna. Gospodarstw średnich i dużych jest 54% ogólnej ilości gospodarstw (w kraju – 42,9%).

Tab.Struktura i powierzchnia gospodarstw rolnych i użytków w gminie Ozorków.

Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw				zmiana liczby gospodarstw [%]
	2002	% ogółu	*2010*	% ogółu	
do 1 ha	149	15	38	4,9	-74,5
1-5 ha	304	30,8	239	30,8	-21,4
5-10 ha	316	32	284	36,6	-10,1
10-15 ha	163	16,5	153	19,7	-6,1
15 i więcej ha	56	5,7	61	7,9	+8,9
ogółem	988	-	775	-	-21,6

Tab. Charakterystyka gospodarstw rolnych wg wybranych zasiewów:

Uprawa	Powierzchnia zasiewów	
	ha	% ogółu
zboża	3226,87	63,5
ziemniaki	355,34	7
uprawy przemysłowe	159,69	3,1
rzepak i rzepik	131,50	2,6
warzywa gruntowe	684,2	13,5
ogółem	5078,35	-

Tab. Charakterystyka gospodarstw rolnych wg hodowli zwierząt:

Hodowla	Liczba gospodarstw	Pogłowie zwierząt gospodarskich
Bydło	399	4 136
Trzoda chlewna	179	4 098
Konie	27	64
Drób	299	50 317

Większość gospodarstw gminy ma charakter wszechstronny, jednakże warunki przyrodnicze powodują, że tradycyjnie w gospodarstwach rolnych gminy Ozorków uprawia się stosunkowo duże ilości warzyw gruntowych i często te uprawy stały się dominujące w wielu gospodarstwach. Wśród gospodarstw zajmujących się uprawami ziemiopłodów największy udział mają gospodarstwa zajmujące się uprawą zbóż – 75,6% wszystkich gospodarstw. Drugą dużą grupę upraw zajmują ziemniaki - uprawia je 73% gospodarstw. Z roślin przemysłowych uprawia się przede wszystkim buraki cukrowe (7,3% wszystkich gospodarstw). Ponad 57% gospodarstw zajmuje się uprawą warzyw.

W produkcji zwierzęcej głównymi kierunkami jest chów drobiu, trzody chlewnej i bydła – jest to konsekwencją produkcji roślinnej. Bydło zaspokaja potrzeby na nawozy organiczne (uprawa warzyw, buraków cukrowych i ziemniaków) i wykorzystuje roślinne produkty uboczne. Mimo stosunkowo wyższej niż krajowa obsady bydła i krów, w gminie nie produkuje się dużych ilości mleka i żywca wołowego. Na wielkość obsady trzody chlewnej pracuje kilka gospodarstw specjalizujących się w tym kierunku, choć większość gospodarstw prowadzi tę produkcję pod kątem samozaopatrzenia. Także w produkcji drobiu przeważa głównie typowy wiejski chów przyzagrodowy.

W rolnictwie zasadniczą rolę spełniają rodzinne gospodarstwa indywidualne. Aż 88% gospodarstw prowadzi wyłącznie działalność rolniczą lub łączy działalność rolniczą wraz z pozarolniczą. Głównym problemem rolnictwa w gminie jest jego niedoinwestowanie. Gospodarstwa generalnie są słabo zaawansowane technologicznie i wymagają sporych nakładów inwestycyjnych. Niewielka ilość gospodarstw jest rozwijana i nastawiona na produkcję przemysłową, natomiast pozostałe są nastawione na produkcję rolną na potrzeby własne. W przyszłości należy się spodziewać rozszerzenia profilu gospodarstw o usługi i bazę turystyczną w najatrakcyjniejszych obszarach gminy.

Lasy i grunty leśne w gminie Ozorków zajmują łączną powierzchnię 1045,6 ha, czyli około 10,9% jej powierzchni. Największe kompleksy występują na północnym - wschodzie gminy (Skotniki) i południowym - wschodzie (Sokolniki i Celestynów). Na terenie gminy są grupy niewielkich, rozproszonych lasów prywatnych. Lasy państwowe stanowią 740 ha (71%), a lasy prywatne około 293 ha (29%). Pomimo niewielkiej powierzchni, lasy są najważniejszym elementem przyrodniczym pod względem walorów krajobrazowych, ekologicznych i przydatności gospodarczej.

Pierwotne zbiorowiska leśne na terenach administracyjnych gminy uległy wyparciu w wyniku działalności człowieka. Siedliska te wykorzystano na potrzeby rolnictwa i osadnictwa. Zjawiskami potęgującymi proces wypierania były również wypas, pobór drzew, nasadzenia niezgodne z siedliskiem oraz naruszanie homeostazy ekosystemów poprzez zakłócanie stosunków wodnych.

Obszary leśne to w przeważającej części bory – świeży suchy, mieszany świeży, suchy z charakterystyczną dla tego typu siedlisk roślinnością (kruszyna, jałowiec, jarzębina, leszczyna, trzmielina, bez, czeremcha, żarnowiec, rokitnica). Na części obszaru występują lasy mieszane świeże, silnie i umiarkowanie wilgotne. W przeważającej części gatunkiem dominującym jest sosna (I-III grupa wiekowa) z domieszką brzozy i dębu. Tereny wzdłuż dolin rzecznych porasta fragmentami wilgotny las liściasty (olsy).

Istotne pod względem powierzchni i swoistego klimatu kompleksy leśne znajdują się w południowo - wschodniej i wschodniej części omawianego obszaru. Najbardziej znaczącym obszarem jest kompleks leśny Sokolniki – Katarzynów –Celestynów. Teren ten, z uwagi na bardzo korzystne warunki klimatyczne i bioklimatyczne, nadaje się do pełnienia funkcji uzdrowiskowej.

Przy tak niskim stopniu zadrzewienia gminy, cała zieleń, ze względu na pełnione funkcje przyrodnicze, powinna być zachowana i chroniona. W gorszej sytuacji są lasy prywatne, ponieważ nie podlegają żadnej ochronie. Poza tym powinno dążyć się do nasycenia terenów wolnych zielenią, w celu tworzenia ciągłości systemów

przyrodniczych i wiązania ich z korytarzami ekologicznymi miasta (ciągi dolinne). Gmina uczestniczy w realizacji „Programu zwiększenia lesistości ”.

Obszar	Lasy ogółem	Lasy publiczne		Lasy prywatne	Ogółem (% powierzchni gminy)
		Skarbu Państwa (w zarządzie Lasów Państwowych)	gminne		
gmina Ozorków	1045,62 ha	740,04 ha	12 ha	293,58 ha	10,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych; 2013

3.3.10. Obszary i obiekty prawnie chronione

Obszary i obiekty istniejące:

– NATURA 2000

NATURA 2000 SOOS „Słone Łąki w Pełczyskach”. Jest to trzeci w środkowej Polsce obszar, po łąkach w dolinie Zgłowiączki i Wielkopolsce ("Łąki Pyzdrskie"), na którym zachowały się zbiorowiska typowe dla śródlądowych solnisk z rzędu Glauco-Puccinellietalia. Solniska w miejscowości Pełczyska są jedynym w regionie łódzkim obszarem, na którym zachowały się zbiorowiska typowe dla słonych łąk w stanie zbliżonym do tego w jakim znajdowały się na tym obszarze kilkadziesiąt lat temu. Głównym przedmiotem ochrony są tu śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (Glauco-Puccinellietalia, część – zbiorowiska śródlądowe, kod *1340). Siedlisko to zajmuje około 3,5ha, co stanowi 10% powierzchni obszaru. Identyfikatorami fitosocjologicznymi dla tego siedliska są fitocenozy następujących zespołów: mannicy odstającej i muchotrzewu solniskowego Puccinellio-Spergularietum salinae, świbki morskiej i mlecznika nadmorskiego Triglochino-Glaucetum maritimae, sitowca nadmorskiego Scirpetum maritimi, pięciornika gęsiego i kostrzewy trzcinowatej Potentillo- Festucetum arundinaceae, ostrzewu spłaszczonego i situ ścieśnionego Blysmo-Juncetum compressi (Kucharski, Kopeć 2009, Piernik 2012). Ponadto słone Łąki w Pełczyskach są siedliskiem kilkudziesięciu gatunków roślin naczyniowych. Najcenniejszymi składnikami roślinności są halofity, a wśród nich: świbka morska Triglochin maritimum, mlecznik nadmorski Glaux maritima, muchotrzew solniskowy Spergularia salina, mannica odstająca Puccinellia distans, sitowiec nadmorski Bolboschoenus maritimus, łoboda oszczepowata, odm. Solniskowa Atriplex prostrata ssp. prostrata var. salina, oczeret tabernaemontana Schoenoplectus tabernaemontani (Kucharski, Kopeć 2009).

– Użytki ekologiczne:

- teren podmokły okresowo zalewany przez Bzurę powierzchnia 3,69 ha, położony na terenie Leśnictwa Sokolniki oddział 15a,b,c; utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 50 z dnia 08.08.2001 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne;
- teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszatą, typową dla moczarów i bagien, o powierzchni 0,46 ha, położony na terenie Leśnictwa Sokolniki oddział 7f; utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 50 z dnia 08.08.2001 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne;
- teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszatą, typową dla moczarów i bagien, o powierzchni 0,33 ha, położony na terenie Leśnictwa Sokolniki oddział 8d; utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 50 z dnia 08.08.2001 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne;

- teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszatą, typową dla moczarów i bagien, o powierzchni 2,38 ha, położony na terenie Leśnictwa Sokolniki oddział 8f; utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 50 z dnia 08.08.2001 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne;
- teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszatą, typową dla moczarów i bagien, o powierzchni 0,40 ha, położony na terenie Leśnictwa Sokolniki oddział 12m; utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 50 z dnia 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne;

– Pomniki przyrody:

Lp.	Gatunek i obwód pnia (cm)	Lokalizacja obiektu	Data utworzenia
1.	Dąb szypułkowy - 314 cm	Leśmierz, park wiejski Dz. Nr 39/10	Rozporządzenie Prez. Miasta Łodzi Nr 8/90 z dn. 10.01.1990 r (Dz.Urz.W.Ł.Nr 3 poz. 24 z 1990r)
2.	Topola biała - 458 cm		
3.	Topola biała - 350 cm		
4.	Lipa drobnolistna - 280 cm		
5.	Świerk pospolity -215 cm		
6.	Jesion wyniosły – 299 cm,		
7.	Świerk pospolity -220 cm		
8.	Jesion wyniosły – 270 cm		
9.	Jesion wyniosły – 315 cm,	Leśmierz, park wiejski Dz. Nr 39/10	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 12/91 z dn. 16.12.1991r (Dz.U.W. Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991 r.).
10.	Miłorząb dwuklapowy -gat. aklimatyzowany - 240 cm		
11.	Platan gat. aklimatyzowany – 300 cm		
12.	Platan gat. aklimatyzowany – 360 cm.		
13.	Dąb szypułkowy -310 cm	Skotniki, park wiejski Dz. Nr 61	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 10/93 z dn. 12.11.1993 (Dz. U. W. Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993 r.)
14.	Dąb szypułkowy -305 cm		
15.	Klon zwyczajny -325 cm		
16.	2 Jesiony wyniosłe - 240 cm		
17.	Jesion wyniosły - 245 cm		
18.	Jesion wyniosły – 285 cm	Skotniki, park wiejski Dz. Nr 61	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 12/91 z dn. 16.12.1991 (Dz. U. W. Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991 r.).

19.	Dąb szypułkowy -280 cm	Tkaczew, park wiejski Dz. Nr 174	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 12/91 z dn. 16.12.1991 (Dz. U. W. Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991 r.).
20.	Dąb szypułkowy -335 cm		
21.	Dąb szypułkowy -390 cm		
22.	Wiąz szypułkowy – 350 cm		
23.	Topola czarna – 530 cm	Sokolniki Parcela, park wiejski Dz. Nr 147 i 151	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 12/91 z dn. 16.12.1991 (Dz. U. W. Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991 r.)
24.	Topola czarna – 460 cm		
25.	Wiąz szypułkowy – 275cm		
26.	Jesion wyniosły - 340 cm		
27.	Jesion wyniosły - 330 cm		
28.	Jesion wyniosły - 395 cm		
29.	Jesion wyniosły - 280 cm		
30.	2 Jesiony wyniosłe 360 cm		
31.	Jesion wyniosły - 325 cm		
32.	Jesion wyniosły - 250 cm		
33.	Jesion wyniosły - 300 cm		
34.	Jesion wyniosły - 270 cm		
35.	Jesion wyniosły - 340 cm		
36.	Tulipanowiec amerykański -gat. aklimatyzowany – 220 cm		
37.	Lipa drobnolistna – 335 cm.	Śliwniki 7 Dz. Nr 26/2	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 1291 z dn. 16.12.1991 (Dz. U. W. Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991 r.).
38.	Dąb szypułkowy „Ania” - 419 cm,	Sokolniki Las (dz. Nr 419)	Rozporządzenie Woj. Łódzkiego Nr 5/2008 z

39.	Dęby szypułkowe: „Radek”, „Tomek”, „Kasia”, „Feliks”.	Sokolniki Las (dz. Nr 418)	dn. 25.03.2008 r (Dz. U. W. Ł. Nr 103 poz. 1009 z 2008 r.).

– Parki zabytkowe:

- w Sokolnikach Parceli – zajmujący powierzchnię 11 ha; jego głównymi elementami są zabytkowa oficyna dworska z początku XIX wieku i pięć stawów, rosną drzewa pomniki przyrody; wyróżniają się malownicze aleje: jesionowa, grabowa i kasztanowa;
- w Leśmierzu – zajmujący powierzchnię 7,6 ha; jego głównymi elementami są dwa atrakcyjne stawy rybne z wyspami; drzewostan jest bardzo ładnie utrzymany i zachowany; najcenniejsze są drzewa pomniki przyrody;
- w Modlnej – park wiejski zajmujący powierzchnię około 2 ha, podlegający ochronie ze względu na stary drzewostan robinii akacjowej, lipy, brzozy, wiązu, grabu i pojedynczych kasztanowców;
- w Skotnikach – park wiejski z XIX w., zajmujący powierzchnię 6,2 ha; na jego terenie znajdują się liczne gatunki drzew, wśród których dominują: klon pospolity, jawor, jesion, lipa i dąb;
- w Tkaczewie – park wiejski zajmujący powierzchnię 3,21 ha; wyróżnia go malownicze położenie; ma charakter typowego założenia parkowego składającego się z zieleni wysokiej z bezcennymi walorami florystycznymi; występują tu jesiony, lipy, klony, świerki, graby, świerki srebrzyste, wiązy, jawory i robinie akacjowe.

Obszary przewidziane do ochrony

- Południowo – wschodnie rejony gminy wchodzą w skład projektowanego obszaru chronionego krajobrazu **„Sokolnicko – Piątkowskiego”**. Obejmują one lasy Sokolnik i Celestynowa, część wsi Helenów (dolina rzeczna), Modlna, Sokolniki ze znajdującymi się tu parkami. Obszar ten wpisuje się swoim zasięgiem w OChK „Sokolnicki”.

3.3.11. Warunki sanitarne i zagrożenia antropogeniczne

Powietrze

Do zanieczyszczeń, które mają wpływ na stan sanitarny powietrza na terenie gminy można zaliczyć m. in. pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenki węgla i metan.

Na stan sanitarny obszaru rzutują głównie niskie emitory okolicznych palenisk domowych, emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych (przemysłu, usług) oraz ewentualne emisje zanieczyszczeń z terenów sąsiednich (miasta Ozorków i Zgierz).

Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również nasilony ruch komunikacyjny, szczególnie na drodze krajowej nr 91, gdzie duży udział mają pojazdy ciężkie. Brak jest danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu, niemniej jednak sektor ten ma wpływ na jakość i stan powietrza w Gminie.

Według Rocznej oceny jakości powietrza w województwie Łódzkim za rok 2013 przeprowadzonej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin obszar opracowania znalazł się w rozleglej strefie łódzkiej.

W obrębie w/w strefy zidentyfikowano obszary przekroczenia standardów imisyjnych dla pyłu PM 10, PM 2,5, benzo(a)pirenu. Biorąc powyższe pod uwagę obszar został zaliczony do strefy C tzn: do strefy, w której poziom substancji zanieczyszczonych przekracza poziom dopuszczalny. Dla pozostałych zanieczyszczeń emitowanych głównie do powietrza atmosferycznego z tytułu eksploatacji istniejących dróg, związane jest

to z ruchem pojazdów benzynowych i diesli: (NO_2,SO_2,CO, C_6H_5, ,As, Cd, Ni, O_3 i Pb) do strefy A tzn: do strefy, w której poziom substancji zanieczyszczonych nie przekracza poziomu dopuszczalnego.

Należy nadmienić że wyniki takie nie powinny być utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

Wody powierzchniowe

Na terenie gminy stałemu monitoringowi czystości wód powierzchniowych poddana jest rzeka Bzura. W roku 2013 wody powierzchniowe badane były w dwóch punktach pomiarowo - kontrolnych Bzura Karolew i Bzura Dzierzbiętów. W badanych punktach stwierdzono:

- Bzura – Karolew (PLRW200017272138) - Bzura od źródeł do Starówki. Klasa elementów fizykochemicznych wód rzeki została sklasyfikowana jako poniżej potencjału dobrego wskaźnikiem decydującym o klasie były fosforany, stwierdzono II-gą klasę (stan dobry) elementów hydromorfologicznych i IV klasę (stan słaby) elementów biologicznych, potencjał ekologiczny był słaby.
- Bzura - Dzierzbiętów (PLRW200019272153) - Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego. Klasa elementów fizykochemicznych wód rzeki została sklasyfikowana jako poniżej stanu dobrego wskaźnikiem decydującym o klasie były fosforany, OWO i BZT_5 , stwierdzono I-szą klasę (stan bardzo dobry) elementów hydromorfologicznych i IV klasę (stan słaby) elementów biologicznych, potencjał ekologiczny był słaby.

Przyczyną zanieczyszczenia wód jest wzrost zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę bez rozwiązania równoczesnego gospodarki ściekowej, co podnosi ilość ścieków. Dlatego bardzo istotne jest ustalenie właściwej gospodarki wodno – ściekowej. Ważne jest jak najszybsze skanalizowanie obszarów nie objętych siecią kanalizacyjną oraz natychmiastowe podłączenie wszystkich działek zabudowanych do sieci kanalizacyjnej i likwidacja zbiorników bezodpływowych. Zagrożeniem wód są również spływy powierzchniowe z pól uprawnych, nawozów sztucznych, głównie fosforanów, które powodują przyspieszony, nadmierny rozwój glonów, które ulegając rozkładowi pochłaniają olbrzymie ilości tlenu przyczyniając się do dalszej degradacji wody.

Wody podziemne

Na terenie gminy nie ma punktu monitoringu wód podziemnych. Najbliższy taki punkt znajduje się w mieście Ozorków. W roku 2013 w badanym punkcie stwierdzono wodę średniej jakości (II - giej klasy czystości). Wskaźnikami decydującymi o klasie wód były temperatura 14,2 °C, Ca –50,6mg/l oraz Fe - 0,251 mg/l. Należy zatem przypuszczać, iż woda ujmowana z ujęć na terenie gminy charakteryzuje się podobnymi parametrami. Wody podziemne użytkowych poziomów wodonośnych na ogół należą do słabozasadowych, średniotwardych (62%), twardych (28%) o niskim i średnim zmineralizowaniu.

Warunki akustyczne

Największymi źródłami hałasu w gminie są istniejące drogi a szczególnie droga krajowa nr 91. Jest to droga o bardzo dużym natężeniu ruchu, ponad 1500 poj/godz. W obrębie pasa drogowego mogą wystąpić znaczne przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Ruch na tej trasie powoduje hałas przekraczający normę o około 15dB (A). Jest on uciążliwy szczególnie dla osób zamieszkujących w bezpośrednim jej położeniu, uciążliwości te odczuwalne są w pasie około 75 -80 m od drogi.

Krótkotrwałym źródłem hałasu jest linia kolejowa relacji Gdańsk - Łódź – Katowice. Hałas kolejowy nie ma jednak tak dużego znaczenia na kształtowanie klimatu akustycznego w obrębie opracowania jak hałas drogowy. Wynika to z lokalizacji linii kolejowej, która

przebiega głównie przez tereny w małym stopniu zainwestowane oraz z faktu sukcesywnego wprowadzania przez PKP nowego taboru, którego eksploatacja powoduje znaczne ograniczenia emisji hałasu do środowiska. Ponadto linie te nie są przystosowane do ciągłego ruchu pociągów o dużych prędkościach.

Na terenie gminy nie ma zakładów uciążliwych dla środowiska pod względem przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Potencjalne obiekty uciążliwe

Obiektami potencjalnie uciążliwymi, choć nie stanowiącymi zagrożenia dla środowiska są:

- składowisko odpadów w Modlnej
- zakłady Polska Woda sp.z.o.o..

Obowiązujące strefy sanitarne i strefy bezpieczeństwa

Na obszarze gminy obowiązuje strefa ochrony sanitarnej 50 m – od istniejących cmentarzy.

Wyznacza się również strefy bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych 110 kV, oraz od gazociągów DN 300, które wykluczają zabudowę mieszkaniową i inne funkcje chronione.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (NZŚ)

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska związane z eksploatacją dróg a głównie drogi krajowej Nr 91 i innych dróg wojewódzkich oraz kolei relacji Gdańsk – Łódź – Katowice, mogą zaistnieć na skutek awarii lub wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Powstałe w wyniku katastrof komunikacyjnych sytuacje awaryjne mogą powodować rozlanie się substancji niebezpiecznych np. zawierających węglowodory, stwarzających zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych. Na wielkość zagrożenia wpływają czynniki chemiczne min: stan fizyczny uwolnionej substancji, jej toksyczność a także czynniki lokalne związane z warunkami topograficznymi i meteorologicznymi, lokalizacją terenów zamieszkałych, wrażliwością poszczególnych komponentów środowiska, przygotowaniem do reagowania w sytuacji zagrożenia.

Na terenach obejmujących dolinę Bzury wg. map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w miejscowościach Parzyce, Ostrów, Cedrowice oraz Leśmierz występuje zagrożenie powodzią. Okresowy wysoki poziom wody jest wynikiem szerszego procesu powodującego wzrost przepływu wody. Dolina rz. Bzury w granicach Gminy nie jest obwałowana. W Programie Małej Retencji dla Bzury przewidziana jest poprawa systemów zabezpieczenia przed powodzią.

3.4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

3.4.1. Rys historyczny

Gmina Ozorków powstała w 1974 roku w wyniku połączenia trzech Gromadzkich Rad Narodowych. Do roku 1975 Gmina należała do Powiatu Łęczyckiego, obecnie zaś należy do Powiatu Zgierskiego i obejmuje północno – zachodni fragment województwa łódzkiego. Jednak najstarsze ślady pobytu człowieka na jej obecnych terenach datowane są na ponad 11000 lat temu i znaleziono je w okolicach Katarzynowa. Świadczą one o zamieszkiwaniu na tym obszarze grupy koczowników, zajmujących się zbieractwem i łowiectwem.

Na rozwój tych terenów wpływ miały między innymi występujące w okolicach Solcy

Wielkiej złoża soli, które w czasach stanisławowskich warzono i dostarczano na dwór książęcy.

W wieku XIX nastąpiło gwałtowne uprzemysłowienie regionu, wtedy to powstała m. in. cukrownia w Leśmierzu.

W 1816 Ozorków uzyskał prawa miasta prywatnego, co wyraźnie przyspieszyło rozwój jego i okolicznych rejonów. W 1817 osiedliła się w Ozorkowie rodzina Schlösserow, którzy założyli najpierw nowoczesną przędzalnię wełny, a potem bawełny. W ten sposób Ozorków zapoczątkował rozwój przemysłu sukienniczego nad górną Bzurą, który później rozszerzył się na Zgierz i Łódź, tworząc największy w Polsce ośrodek przemysłu włókienniczego.

W czasie II wojny światowej na terenie Gminy dochodziło do zaciętych walk ofensywnych, m. in. w czasie „Bitwy nad Bzurą" w 1939r.. Poległo wówczas wielu żołnierzy, dla upamiętnienia których powstały cmentarze wojenne w Solcy Wielkiej i Modlnej.

Herbem gminy Ozorków jest tarcza podzielona pionowo na dwa pola, jedno w kolorze niebieskim, drugie w kolorze zielonym. Na środku znajduje się biała podkowa zwrócona ku dołowi tarczy. Na podkowie znajdują się po trzy ufnale na każdym polu i w kolorze danego pola.

Stolica Gminy – Ozorków

Ozorków to miasto położone na Wysoczyźnie Łaskiej, nad rzeką Bzurą. Nazwa miasta najprawdopodobniej pochodzi od kształtu płynącej zakolem rzeki Bzury, która w pewnym miejscu zrobiła duży zwrot, tworząc w ten sposób formę „ozora".

Są źródła, w których wzmianki o grodzie spotyka się już w 1342 r., jednak więcej pochodzi z 1415 r. i opisuje Ozorków jako małą wioskę położoną wśród trudno dostępnych lasów i bagien. Według rejestru z 1576 r. wioska Ozorków należała do parafii Solca Wielka w Ziemi Łęczyckiej. Dziedzicem jej był Szymon Szumski. Z biegiem czasu potomkowie tej rodziny przybrali nazwisko Szczawińscy. Pod koniec XVIII stulecia, wieś Ozorków przeszła w ręce rodu Starzyńskich. Na przełomie XVIII i XIX stulecia drogą działów rodzinnych wioska przypadła Ignacemu Starzyńskiemu, który to szczególnie przyczynił się do dalszego rozwoju swojej posiadłości. W 1807 r. wieś była wolną osadą Ozorków, powiększoną o tereny Strzeblewa, Bugaja, Pragi i Piekła (Skrzypiówki). Starzyński opracował plan dotyczący zorganizowania na terenie Ozorkowa ośrodka przemysłowego. Wytyczył ulice, a przy nich działki pod budowę domów z niewielkim areałem ziemi ornej i łąki, co skupiło większą liczbę osadników.

Ignacy Starzyński, pragnąc ożywić gospodarczo swoją posiadłość, sprowadził do niej 19 sukienników i farbiarzy z Saksonii. W 1815 ilość ich wzrosła już do 117, a liczba mieszkańców do 2007, podczas gdy Łódź miała ich wówczas zaledwie 331. W rok później, w 1816 Ozorków uzyskał prawa miasta prywatnego, co wyraźnie przyspieszyło jego rozwój. W 1817 osiedliła się w Ozorkowie rodzina Schlösserow, przybyłych z Aachen, którzy założyli najpierw nowoczesną przędzalnię wełny, a potem bawełny. W ten sposób Ozorków zapoczątkował rozwój przemysłu sukienniczego nad górną Bzurą, który później rozszerzył się na Zgierz i Łódź. Po roku 1820, gdy przemysł w Ozorkowie objął również folwark Strzeblew, rośnie liczba ludności, która w 1828 dochodzi do 5669 osób. W latach 1820 – 1831 produkowano głównie na eksport do Rosji.

Powstanie listopadowe w 1830 r. w znacznym stopniu zahamowało rozwój miasta, jednak Fryderyk Schlősser (ojciec Karola i Henryka) był wyjątkowo przedsiębiorczy, zatem sytuacja po powstaniu szybko poprawiła się. Zakład w dalszym ciągu rozbudowuje się. W 1866 r. miejscowość Ozorków stała się własnością hrabiów Lubieńskich, wtedy też uzyskała status miasta rządowego. Pod koniec XIX w. powstała tu wielka przędzalnia bawełny należąca do rodziny Schlösserów oraz fabryka sukna.

Pierwsza wojna światowa wywołała kolejny kryzys gospodarczy miasta. Dopiero dwudziestolecie międzywojenne stworzyło nowe podstawy rozwojowe. Już na początku lat dwudziestych Ozorków uzyskał połączenie kolejowe z Łodzią i Toruniem, a wraz z elektryfikacja miasta przeprowadzoną w 1928 r., komunikację tramwajową łączącą go ze Zgierzem i Łodzią.

Czas okupacji hitlerowskiej zaznaczył się znacznym zahamowaniem rozwoju miasta. Liczba ludności, na skutek represji okupanta, zmniejszyła się do niespełna 10000 i dotknęła przede wszystkim mieszkańców pochodzenia żydowskiego. Niemal wszyscy zginęli w obozach zagłady (ponad 6 tys.osób).

Po wyzwoleniu powstawały nowe fabryki, a miastu przybywało instytucji socjalnych, oświatowych i usługowych oraz zabudowy mieszkalnej. Przystąpiono do odbudowy, a następnie rozbudowy i modernizacji upaństwowionych w 1945 r. zakładów przemysłowych. Ozorkowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego "Morfeo" dawały zatrudnienie wielu mieszkańcom Ozorkowa i okolic.

Współcześnie podstawową funkcją miasta jest przemysł, szybko wzrasta też rola usług. Na skutek przemian gospodarczo – ustrojowych, kluczowy dla miasta przemysł włókienniczy i odzieżowy załamał się. Pod koniec lat 90. XX w. pojawiły się w Ozorkowie nowe rodzaje działalności przemysłowej wraz z utworzeniem w południowej części miasta podstrefy Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Ważniejsze miejscowości na terenie gminy Ozorków:

Aleksandria – miejscowość słynna przede wszystkim z zakładu produkującego wodę mineralną pochodzącą z ujęć własnych, czerpanych z poziomu wodonośnego kredy dolnej.

Borszyn – wieś i folwark w gminie Sobótka, w parafii Solca Wielka. W 1827 r. liczyła 11 domów i 110 mieszkańców. Pod koniec XIX w. Liczba domów wzrosła do 17, a grunty wsi obejmowały 612 mórg.

Cedrowice – najstarsza wzmianka o wsi, będącej wówczas własnością prywatną pochodzi z 1388 r.. Źródła historyczne z lat 1664 - 1785 potwierdzają istnienie w Cedrowicach, murowanego (przynajmniej częściowo) dworu. Obiekt nie zachował się, co nie pozwala ustalić dokładnego czasu jego powstania ani też potwierdzić opisywanego przez niektórych jego charakteru obronnego. W końcu XIX w. na terenie Cedrowic powstał folwark, którego większość budynków przetrwała do dziś.

Celestynów – osada zwana w źródłach jako Celestynowo. W XIX w. należała do dóbr w Modlnej. Liczyła wówczas 15 osad i 23 morgi. Obecnie znana jest z funkcjonującej na północy kopalni żwiru.

Czerchów – wieś położona na północny – wschód od Ozorkowa. Najstarsze informacje o wsi pochodzą z 1357 r. W tamtych czasach część jej należała do kolegiaty łęczyckiej, a cześć była własnością monarchy. Badania archeologiczne wykazały, iż na wschód od Czerchowa, na polach przy drodze do Ostrowa, istnieją ślady grodziska pierścieniowatego, stanowiące pozostałość grodu istniejącego tu prawdopodobnie od VIII do poł. XI w.. Archeolodzy przypuszczają, że w tym właśnie okresie gród czerchowski zastępował gród łęczycki w Tumie pod Łęczycą i był ośrodkiem państwa plemiennego Łęczycan. Z badań i zdjęć lotniczych wynika, że miał on kształt wydłużonego prostokąta z zaokrąglonymi narożnikami, jego długość wynosiła 100 m. Gród był otoczony fosą o szerokości. 3 m, a także bagnami i moczarami, zaś od wschodu posiadał dodatkowy półkolisty wał o konstrukcji drewniano – ziemnej. Wewnątrz grodu znajdowały się półziemianki 3,5 x 6 m, nadbudowane drewnem, z glinianym klepiskiem i piwniczką – spiżarnią. Na terenie dawnego grodziska odnaleziono wiele przedmiotów, wśród których przeważa broń, a także przedmioty codziennego użytku, ozdoby oraz fragmenty ceramiki użytkowej i niewielka ilość narzędzi, co wskazuje na przeznaczenie grodu – było to tymczasowe miejsce schronienia w czasie najazdu wroga. Jeden z nich miał miejsce w IX w. Nastąpił od strony wschodniej i spowodował częściowe spalenie grodu, który został potem odbudowany. Jeszcze 60 lat temu wały obronne były dobrze widoczne, wznosiły się 3 m ponad teren, niestety z czasem zostały zniwelowane przez rolników. Z dawnego grodziska zachowało się jedynie niewielkie wzniesienie. W 1827r., we wsi były 22 domy zamieszkiwane

przez 165 osób. W II połowie XIX w. Czerchów był wsią rządową w gminie Leśmierz w parafii Modlna i liczył wówczas 34 domy oraz 692 mórg ziemi włościańskiej na 39 osadach. Sam folwark posiadał 82 morgi.

Dybówka – w 1827 roku wieś posiadała 7 domów i 77 mieszkańców, znajdowała się w gminie Leśmierz w parafii Modlna.

Helenów – dawny folwark na terenie gminy Leśmierz w parafii Modlna. W końcu XIX posiadał 93 morgi powierzchni i został wydzielony z dóbr Jasionna.

Katarzynów – na północ od wsi w wyniku prac archeologicznych prowadzonych tu w latach 30., 50. i 60. odkryto obozowisko otwarte z epoki paleolitu, sprzed 10 tysięcy lat. Są to najstarsze ślady bytności ludzi na terenie gminy Ozorków, a są nimi okazy krzemiennych narzędzi oraz odpady pozostałe z ich obróbki. Około 11 tys. lat temu osiedliła się tu grupa koczowników (20 – 30 osób). Trudnili się oni łowiectwem i zbieractwem, a dostępność surowca krzemiennego w piasku wydmowym sprawiła, że pozostali tu na dłużej. Dziś znaleziska z Katarzynowa eksponowane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi. Na terenie wsi znajduje się cmentarz ewangelicko – augsburski z II połowy XIX w., jednak brak na nim nagrobków. U schyłku XIX w. wieś była kolonią w gminie Leśmierz w parafii Modlna i liczyła wówczas 18 domów i 148 mieszkańców.

Konary – dawniej wieś i folwark w gminie Leśmierz w parafii Łęczyca. W 1827 r. było tu 13 domów i 104 mieszkańców. W II połowie XIX w. liczyła 7 domów z 83 mieszkańcami, a folwark posiadał 1 dom i 31 osób.

Leśmierz – wieś znana od 1388 roku pod nazwą „Nieśmierz”, od nazwiska właścicieli – rodziny Nieśmierskich, należała wówczas do parafii w Górze Św. Małgorzaty. W 1827 r. było tu 10 domów i 153 mieszkańców, a w II połowie XIX w. 21 domów i 1074 stałych oraz 380 czasowych mieszkańców. Wzrost ten nastąpił w wyniku uprzemysłowienia wsi po 1838 roku przez braci Wilhelma i Bogusława Wernerów, którzy wspierani przez właściciela Ozorkowa – Starzyńskiego, zakupili folwarki w Leśmierzu, Słowiku, Dąbrówce Wielkiej i Wiktorowie, a także młyn Zimna Woda. Bracia zainwestowali w budowę i wyposażenie cukrowni w Leśmierzu, należącej w tym czasie do największych zakładów przetwórczych w Królestwie Polskim. Pierwotnie cukrownia napędzana była siłą wody rzeki Bzury, a po roku 1854 – maszyna parową. W miejscowości funkcjonowały ponadto: szkoła fabryczna z 3 językami wykładowymi, urząd gminy, straż ogniowa, fabryka serów, ogród spacerowy, a także gospodarstwo rolne Wilhelma Wernera. W miejscowości działało oświetlenie gazowe. W 1895 r. założono tam park krajobrazowy o powierzchni 7,6 ha, zaprojektowany przez Waleriana Kronenberga. W 1896r. powstała parowozownia kolejki wąskotorowej, a także zaczęto budować osiedle domów mieszkalnych dla pracowników cukrowni. Wtedy też powstał kościół neogotycki, w którym znajduje się drewniany ołtarz z figurą św. Józefa.

Małachowice – nazwa wsi pochodzi od nazwiska właścicieli – Małachowskich, w których rękach pozostawała od 1331 r. do II połowy XVI w. Jednak historia wsi zaczyna się wcześniej – na terenie tym w XIII w. powstało grodzisko stożkowate w którym znaleziono fragmenty naczyń z XII i XIV w., a także pozostałości konstrukcji kamienno – drewnianych. W XIX w. wieś i folwark należały do gminy Rogoźno w parafii Modlna. W 1827 r. we wsi było 20 domów i 214 mieszkańców. Folwark składał się wówczas z 2 budynków murowanych i 18 drewnianych i obejmował 720 mórg. Pod koniec XIX w. liczyła już 27 domów i 173 mieszkańców.

Maszkowice – dawniej wieś i folwark w gminie Leśmierz w parafii Modlna. W 1827 r. było tu 20 domów i 173 mieszkańców. W II. połowie XIX w. liczyła 30 domów zamieszkiwanych przez 136 osób. Folwark tworzyło wówczas 5 domów i 50 mieszkańców.

Modlna – wzmianki o wsi pojawiają się w źródłach po raz pierwszy w 1392 r., nazwa pochodzi od nazwiska Modlińskich herbu Tępa Podkowa – rodowych właścicieli wsi. Byli oni najprawdopodobniej fundatorami kościoła i mieszkali tu do XVI w. W miejscu dawnego kościoła powstał tu kościół parafialny p. w. Bożego Ciała, jeden z najcenniejszych zabytków województwa łódzkiego. Zbudowany został z drewna pod koniec XVII stulecia. Połączono go z murowaną, późnorenesansową kaplicą grobową Warszyckich, dobudowaną w 1634 r. Wśród wyposażenia kościoła wyróżnia się barokowy ołtarz główny z ażurowymi skrzydłami, rzeźbami i obrazami. W ok. 1800 r. powstał tu cmentarz parafialny, na którym znajduje się kaplica cmentarna z II połowy XIX w. W północnej części cmentarza spoczywa 142 żołnierzy poległych w walkach we wrześniu 1939r.. Dawniej Modlna składała się ze wsi, probostwa i folwarku. Wieś liczyła 22 domy i 115 mieszkańców. Folwark miał 7 domów i 121 mieszkańców, a probostwo 2 domy z 13 mieszkańcami.

Ostrów – w XIX w. wieś należała do gminy Dzierżązna i parafii Modlna i posiadała 5 domów, 42 mieszkańców i 56 mórg.

Parzyce – pierwotnie zwana Parzicze. W 1576 r. należała do zamku kaliskiego i posiadała 9 łanów, komornika, 2 karczmy i 2 młyny. Była to początkowo wieś królewska, a później rządowa. W XIX w. we wsi było 18 domów a w nich 176 mieszkańców, osadę stanowił 1 dom zamieszkiwany przez 16 osób. Z ciekawszych zabytków znajduje się tu młyn wodny z 1790 r., wzniesiony w miejscu starego XVI-wiecznego.

Pełczyska – w końcu XVIII stulecia powstała tu warzelnia soli założona przez kasztelana łukowskiego J. Jezierskiego. W XIX w. kolonia i osada należały do gminy Tkaczew i parafii Solca Wielka. Kolonia liczyła 18 domów i 145 mieszkańców, osadę stanowił 1 dom.

Sierpów – na terenie wsi odnaleziono osady z okresu neolitu, osady i cmentarzyska z epoki brązu, osady z okresu wpływów rzymskich oraz późnego średniowiecza. Nazwa wsi pochodzi najprawdopodobniej od nazwiska Sierp i jest nazwa dzierżawczą. W roku 1386 wieś nosiła nazwę Syrzpowo a jej właściciel Woythco de Syrzpowo. W ok. 1520 r. wieś należała do parafii w Łęczycy. W 1576 r. Sierpów stał się własnością Piotra Śmiezyńskiego. W 1827 r. było tu 9 domów i 80 mieszkańców. W XIX w. wieś przeszła w ręce Stokowskich. W 1874 r. dobra Sierpowa składały się z folwarku Sierpów i Konary. W 1889 r. we wsi było 6 domów i 79 mieszkańców. W 2003 r. w Sierpowie otwarto nowoczesną składnicę zabytków odkrytych na trasach przebiegu przyszłych autostrad w województwie łódzkim.

Skotniki – dawniej wieś i folwark. W XIX w. wieś należała do gminy Leśmierz i parafii Góra Św. Małgorzaty, liczyła wówczas 12 domów i 185 mieszkańców, natomiast w folwarku znajdowało się 7 domów zamieszkiwanych przez 77 osób. W 1886 r. folwark wraz z Mrowinami, Dzikowami i Chrabkowem obejmował 1059 mórg i posiadał 9 budynków murowanych i 4 drewniane. Wieś Skotniki posiadała wówczas 109 mórg. W Skotnikach zachował się park wiejski o powierzchni 6,2 ha, założony prawdopodobnie w połowie XIX w. W jego centralnej części znajduje się dwór z 1843 r., a w południowej części zachowały się niektóre zabudowania zespołu folwarcznego.

Skromnica – kolonia położona nad niewielką rzeką, na początku XVI w. stanowiła własność kapituły łęczyckiej. W 1576 r. była wsią duchowną posiadającą 6 łanów, zagrodnika i 6 osad. W XIX w. należała do gminy Tkaczew i parafii Leźnica Wielka. W 1827 r. miała 25 domów i 160 mieszkańców. W II połowie XIX w. było 27 domów i 205 mieszkańców.

Sokolniki – wieś istniała już w czasach średniowiecznych, pierwsza wzmianka pochodzi z 1386 r. i opisuje ją jako wieś służebną, zamieszkaną przez myśliwych (sokolników), w której także hodowano ptaki do polowań. Właścicielem osady była wtedy rodzina Nałęczów. W 1576 r. właścicielami Sokolnik byli Mikołaj Sokolnicki, Anna Dybowska

i Albert Bełdowski oraz Marcin Besiekierski. Dobra Sokolnik obejmowały wtedy folwark Sokolniki Małe (Sokolniczki), Dybówkę (część A i B), Maszkowice i Helenów – łącznie 2750 mórg. W 1820 r. Wieś nabył Marcin Łobodzki herbu Jastrzębiec, który ufundował kaplicę cmentarną w Modlnej. Dobra te pozostawały w rękach Łobodzkich i Bierawskich do lat 60-tych XIX w.. Wówczas wieś posiadała 9 domów, 162 mieszkańców i 98 mórg. Folwark zaś liczył 7 domów, 95 mieszkańców i 1500 mórg. Następnymi właścicielami byli Skarzyńscy, a w 1883 r. część dóbr nabył Edward Herbst, zięć Karola Scheiblera, gdzie w 1885 r. otworzył fabrykę krochmalu. Od 1904 do 1914 roku Herbstowie (właściciele po Skarżyskich) organizowali w swoim majątku kolonie dla dzieci robotników, zatrudnionych w fabryce Scheiblera.

Sokolniki Las – miasto – ogród, które powstało w wyniku rozparcelowania 1928 roku przez barona Aleksandra Rozstockiego części swojego lasu na działki, w oparciu o założenia urbanistyczne Ebenzera Howarda, twórcy koncepcji miast – ogrodów w Anglii, Francji, Niemczech i Holandii. On też wystąpił do władz z propozycją założenia osiedla. W roku 1930 w prasie łódzkiej i warszawskiej pojawiły się ogłoszenia zachęcające do kupowania działek letniskowych w Sokolnikach koło Ozorkowa. Do 1939 roku powstało w Sokolnikach 360 domów. Wojna i czasy powojenne nie sprzyjały społecznym inicjatywom, które pozwoliłyby powrócić do idei samorządnego osiedla i Miasta – Ogrodu. Przez wiele lat zaniedbywane Sokolniki odzyskały jednak świetność i stały się jedną z podłódzkich miejscowości letniskowych. Obecnie obszar Miasta – Ogrodu Sokolniki wynosi 574 ha i złożony jest z ok.3,5 tysiąca działek.

Łódzki fabrykant Edward Herbst w 1928 roku ofiarował szpitalowi pediatrycznemu dużą parcelę w północnej części Sokolnik, gdzie w pięknej drewnianej willi zorganizowano sanatorium dla dzieci chorych na gruźlicę. Sanatorium było filią łódzkiego szpitala dziecięcego im. Anny Marii (Korczaka). Po II Wojnie światowej budynek był użytkowany jako prewentorium, stanowiąc nadal filię dawnego szpitala im. Anny Marii. Następnie służył jako budynek mieszkalny dla pracowników nowego sanatorium aż w końcu opustoszał. W latach 90 budynek wraz z otaczającym go lasem trafił w ręce prywatne. Dzięki zaangażowaniu nowych właścicieli odzyskał dawną świetność.

W 1934 r. dzięki hojności rodziców uczennic został wybudowany dom wypoczynkowy należący do Gimnazjum i Liceum im. E. Sczanieckiej w Łodzi. Dom służył jako miejsce wypoczynku i nauki dla uczennic. Wojna przerwała ten okres rozwoju szkoły, która została przejęta przez Niemców i przeznaczona na obóz ćwiczebny dla Hitlerjungend, opuszczony przez nich w 1944 r. W 1951 r. obiekt przejęła Wojewódzka Poradnia Przeciwgruźlicza i przeznaczono go na Prewentorium Przeciwgruźlicze dla małych dzieci.

Sokolniki Parcela – znajduje się tu park podworski z I ćw. XIX w.. Park posiada charakter krajobrazowy i ma powierzchnię 4,7 ha. Zachowała się w nim zabytkowa oficyna dworska z ok. 1820 r., która po spaleniu się pierwotnego drewnianego dworu w 1931 r., została rozbudowana i adaptowana na budynek mieszkalny przez barona Aleksandra Rozstockiego. Zespół dworski był miejscem wypoczynku rodziny Herbstów, która w okolicznych lasach urządzała polowania. W 1910 r. posiadłość nabył Juliusz Boetricher, który po 8 latach przekazał ją synowi. Ten z kolei rozparcelował ziemię a dwór i resztkę majątku sprzedał Aleksandrowi Rozstockiemu. W 1945 r. założenie zostało upaństwowione. Budynki były użytkowane kolejno przez Ozorkowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego, następnie przez Gromadzką Radę Narodową a później przez ORMO. Od 1964 r. mieścił się tutaj Ośrodek Zdrowia z mieszkaniami dla pracowników. Po wzniesieniu nowych budynków dla tego ośrodka, dwór przestał być użytkowany i w 1993 r. w drodze przetargu przeszedł w ręce prywatne.

Solca Mała – wieś wymieniona jako Solca minor (mała) w dokumencie potwierdzającym posiadłości arcybiskupa gnieźnieńskiego przez Kazimierza Wielkiego w 1357 r. W 1570 r. należała do prepozytury łęczyckiej i posiadała 6 łanów, zagrodnika, rzeźnika, 3 łany puste i 14 osad. Dawniej należała do gminy Tkaczew i składała się z kolonii

i folwarku. U schyłku XIX w. kolonia liczyła 26 domów. W folwarku zamieszkiwało wówczas 28 osób. Obecnie główną atrakcją miejscowości jest wioska indiańska.

Solca Wielka – informacje o niej pojawiały się w źródłach już w XIV w. Była wówczas własnością arcybiskupów gnieźnieńskich, wtedy też powstał we wsi kościół p. w. św. Wawrzyńca Diakona i Męczennika, a także ustanowiono we wsi parafię rzymsko – katolicką. W 1640 r. arcybiskup Jan Lipski herbu Łada wystawił tu nowy kościół o konstrukcji zrębowej, a w 1781 r. arcybiskup Antoni Ostrowski wzniósł kolejną drewnianą świątynię na podmurówce kamienno ceglanej, krytej gontem. W 1874 r. Kościół odnowiono a trzy lata później otoczono murem przykościelny cmentarz. W 1799 r. włączono Solcę Wielką do majoratu wsi Tkaczew, a w końcu XIX w. do gminy Tkaczew. Wtedy to wieś liczyła 29 domów i 191 mieszkańców, folwark 2 domy i 18 mieszkańców, probostwo 2 domy i 6 osób, a osadę karczmarską stanowił budynek zamieszkały przez 7 osób. W 1904 roku rozpoczęto budowę kościoła, który pomimo zniszczeń z czasów wojennych przetrwał do dziś. Znajdują się w nim cenne obiekty – drewniana chrzcielnica z początku XVII w. oraz obraz św. Franciszka z XVIII w.

Na miejscowym cmentarzu obecnie znajdują się mogiły żołnierzy polskich poległych w walkach nad Bzurą 9 –12 IX 1939 roku. Cmentarz ten nawiązuje do tradycji honorowego traktowania poległych na wojnie niezależnie od pochodzenia i koloru munduru – pierwotnie pochowani tu byli również polegli żołnierze niemieccy. Po wyzwoleniu kwatery niemieckie zostały zaniedbane, ale w ostatnich latach, po przeprowadzeniu ekshumacji, postawiono tu metalowy krzyż z tablicą upamiętniającą. Polskie kwatery składają się ze 155. grobów; spoczywają w nich żołnierze Armii „Poznań", pułków piechoty z Kalisza i Ostrowia Wlkp. Znajduje się tam również pochodzący z początku XX w. kościół p. w. św. Wojciecha. Na pobliskim cmentarzu grzebalnym znajduje się kilka grobowców i płyt, które prawdopodobnie upamiętniają miejscową szlachtę (m. in. rodzinę Korwin – Jagodzińskich).

Jednym z ciekawszych zabytków na terenie wsi jest wiatrak koźlak zbudowany w XVIII w. Jest jedynym zachowanym obiektem tego typu na terenie województwa. Od 1949 r. wiatrak jest nieczynny, a od 1957 r. znajduje się w rejestrze zabytków.

Na terenie wsi oraz w jej najbliższej okolicy występują źródła słonych wód mineralnych zawierających dużą ilość soli kuchennej i powodujących znaczne zasolenie gleb. Już w XIII wieku pozyskiwano ją na potrzeby dworu książęcego w Łęczycy. W czasach stanisławowskich podejmowano wiele prób uprzemysłowienia kraju, a jednej z takich prób podjął się Jacek Jegierski – kasztelan łukowiecki, a zarazem senator i poseł na sejm, a także założyciel wielu manufaktur. Kiedy znane stare kopalnie w Wieliczce i Bochni znalazły się w zaborczych granicach Austrii, wydzierżawił od kapituły część dóbr Solca Wielka. Postawił potrzebne budynki, a sprowadzeni solarze rozpoczęli warzenie soli. Chociaż dziś już nie eksploatuje się tutejszych złóż, to ślady występowania soli odnajdziemy w postaci występującej tutaj roślinności halofilnej (słonolubnej), takich jak ostrzew rudy, jarnik solankowy i inne.

Śliwniki – osada znana od XVI w.. W XIX w. należała do gminy Piaskowice i parafii Solca Wielka. W 1827 r. liczyła 12 domów i 120 mieszkańców, a 40 lat później już 27 domów i 139 mieszkańców. W 1873 r. folwark posiadał 3 budynki murowane, 13 drewnianych i 497 mórg powierzchni.

Tkaczew – dawniej siedziba gminy, która obejmowała 39 wsi i osad włościańskich oraz 53 folwarki i osady dworskie. W 1827 r. wieś zamieszkiwały 62 osoby w 4 domach. W 1837 r. dobra Tkaczewa zostały wydzielone z Krzepocina i nadane jako majorat generałowi wojsk rosyjskich - Aleksandrowi Pecherzewskiemu. W skład majoratu o łącznej powierzchni 3050 mórg weszły następujące folwarki: Tkaczew, Lubień, Dzierżbiętów, Solca Mała, Wilczkowie, osada młyńska Krzemień, folusz Linda i lasy Krzemień. W II połowie XIX w. wieś składała się z 6 domów zamieszkałych przez 102 osoby oraz osady z jednym domem zamieszkałym przez 2 osoby – mieścił się tam urząd gminy. Do ciekawszych zabytków Tkaczewa należy

park podworski z przełomu XVIII i XIX w. o powierzchni 3,21 ha wraz z dworem z 1917 r. Do końca XIX w. należał do rodziny Pęcherzewskich, a następnie od 1907 r. Stanisław Walewski i od 1935 r. Janina z Podbielskich Walewska. Po wojnie majątek upaństwowiono. Do 1977 r. mieściła się tam szkoła podstawowa, a później biblioteka. Obecnie znajdują się tam mieszkania lokatorskie, a budynek jest administrowany przez gminę.

Tymienica – znana ze źródeł od XVI w. Miejscowość należała do gminy Leśmierz i parafii Góra św. Małgorzaty. W 1827 r. wieś miała 19 domów i 151 mieszkańców oraz osadę z jednym domem i 11 mieszkańcami. Folwark należał do dóbr Leśmierz. W 1867 r. włościanie posiadali 11 mórg. Do dziś zachowały się pozostałości zespołu dworskiego oraz czworak i stodoła z początku XX w..

Wróblew – w miejscowości znajdował się rozległy folwark, na którego obszarze znajdują się obecnie zakłady rolne i skład materiałów budowlanych. Podczas II Wojny Światowej w „Bitwie nad Bzurą" wieś stanowiła główny punkt obrony niemieckiej w rejonie Ozorkowa.

3.4.2. Zakres ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z dnia 17 września 2003 r. Nr 162, poz. 1568 wraz z późn. zmianami), ochroną obejmuje się:

1) obiekty ujęte w wojewódzkim rejestrze zabytków i ich otoczenie;
2) obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków w tym budynki, parki i urządzenia;
3) strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych objęte ochroną ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
4) strefy ochrony archeologicznej;
5) dobra kultury współczesnej.

Materiały, na podstawie których opracowano stan dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej składają się z:

- danych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi w części dotyczącej obiektów wpisanych do rejestru zabytków i stanowisk archeologicznych,
- gminnej ewidencji zabytków,
- ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej stref ochrony konserwatorskiej oraz stref ochrony ekspozycji jako elementów objętych ochroną prawa miejscowego.

Poniższe wykazy obiektów objętych ochroną konserwatorską nie mają charakteru zamkniętego i mogą ulegać aktualizacji.

3.4.3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

L.p.	Obiekt	Nr rejestru	Adres	Nr działki	Własność
I	Grodzisko pierścieniowate	A/211 z dn. 29.04.1988r.	Czerchów	325, 326, 327, 328, 329	Właściciel prywatny
II	Park przyfabryczny	A/314 z dn. 28.03.1988r.	Leśmierz	39/10	Leśmierz Cukrownia Sp. S.A.
III	Kościół rzymsko – katolicki p. w. Bożego Ciała	A/497/143 z dn. 04.08.1967r.	Modlna 26	53/2	Parafia rzym.-kat. pw. Bożego Ciała
IV	Kaplica cmentarna p. w. św. Marcina	A/498/144 z dn. 04.08.1967r.	Modlna 28	231	Parafia rzymsko-katolicka p.w. Bożego Ciała
V	Cmentarzysko ciałopalne	A/315 z dn. 03.05.1988r.	Sierpów	279	Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

VI	Przestrzenny układ komunikacyjny Krośniewickiej Kolei Dojazdowej na odcinku Sierpów – Ozorków wąskotorowy 38,45 km – 45,62 km	A/31 z dn. 10.10.2006r.	Sierpów-Ozorków	40, 276, 184, 85, 68, 113/2	Skarb Państwa, wieczysty użytkownik - PKP S.A.
VII	Dwór	A/529/190 z dn. 09.08.1967r.	Skotniki 45	61	Skarb państwa/ dzierżawa prywatna
VIII	Dawna oficyna dworska	A/313/1-2 z dn. 28.03.1988r.	Sokolniki Parcela	146	Właściciel prywatny
IX	Park podworski	A/313/1-2 z dn. 28.03.1988r.	Sokolniki Parcela	132, 147, 151	Gmina Ozorków/dzierżawa
X	Wiatrak	A/970/191 z dn. 16.12.1957r.	Solca Wielka 59	298	Właściciel prywatny

„Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Łódzkim na lata 2008-2011" wytypował kościół w Modlnej oraz wiatrak w Solcy Wielkiej (zabytek techniki) jako zabytki reprezentatywne województwa.

3.4.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

	Obiekt	Adres	Nr działki	Własność
1	Kolonia mieszkaniowa robotników folwarcznych	Cedrowice nr 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,	39/7	Skarb Państwa/ Prywatna
2	Cmentarz ewangelicki	Katarzynów	194	Gmina Ozorków, ul. Stanisława Wigury 14
3	Parowozownia	Leśmierz	33/3	Skarb Państwa/ użytkownik wieczysty
4	Budynek surowni cukrowni Leśmierz	Leśmierz	15/5	Cukrownia Leśmierz S.A.
5	Kościół parafialny p. w. Opieki św. Józefa	Leśmierz 1	35	Parafia rzymsko-katolicka
6	Cmentarz parafii rzymsko – katolickiej p. w. Opieki św. Józefa	Leśmierz 1	55, 60/3	Parafia rzymsko-katolicka pw. Opieki Św. Józefa
7	Dawny pałac Wernerów	Leśmierz 9	15/5	Cukrownia Leśmierz S.A.
8	Budynek gospodarczy w zespole folwarcznym cukrowni Leśmierz	Leśmierz 9	16/1	Cukrownia Leśmierz S.A.
9	Magazyn na terenie folwarku Leśmierz	Leśmierz 9	16/1	Cukrownia Leśmierz S.A.
10	Pakownia, magazyn cukru	Leśmierz 9	39/3	Cukrownia Leśmierz S.A.
11	Stajnia w zespole folwarcznym cukrowni Leśmierz	Leśmierz 12	16/1	Właściciel prywatny
12	Stajnia II w zespole folwarcznym cukrowni Leśmierz	Leśmierz 12	16/1	Właściciel prywatny
13	Stodoła na terenie folwarku Leśmierz	Leśmierz 12	16/1	Właściciel prywatny
14	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 13	18/3	Cukrownia Leśmierz S.A.
15	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 14	39/3	Cukrownia Leśmierz S.A.

16	Budynek poczty	Leśmierz 15	18/5	Poczta Polska
17	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 16	41/1	Cukrownia Leśmierz S.A.
18	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 21	20/2	Cukrownia Leśmierz S.A.
19	Dom ludowy	Leśmierz 23/27	20/3	Gmina Ozorków
20	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 30	41/4	Cukrownia Leśmierz S.A.
21	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 32	41/2	Cukrownia Leśmierz S.A.
22	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 33	20/6	Skarb Państwa/ wieczysty współużytkownik
23	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 34	42/3	Skarb Państwa/ wieczysty współużytkownik
24	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 35	42/3	Skarb Państwa/ wieczysty współużytkownik
25	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 43	39/8	Właściciel prywatny
26	Dom pracowników cukrowni Leśmierz	Leśmierz 45	39/12	Cukrownia Leśmierz S.A.
27	Stodoła na terenie folwarku Leśmierz	Leśmierz 12	16/1	Właściciel prywatny
28	Park podworski	Małachowice	207	Skarb Państwa
29	Park podworski	Modlna	428	Skarb Państwa
30	Dzwonnica kościoła rzymsko – katolickiego p. w. Bożego Ciała	Modlna 26	53/2	Parafia rzymsko- katolicka p.w. Bożego Ciała
31	Cmentarz parafii rzymsko – katolickiej p. w. Bożego Ciała	Modlna 28	231	Parafia rzymsko- katolicka p.w. Bożego Ciała
32	Cmentarz z II wojny światowej	Modlna 28	231	Parafia rzymsko- katolicka p.w. Bożego Ciała
33	Młyn wodny	Muchówka 23	20	Właściciel prywatny
34	Zagroda młynarska (dom, stodoła, budynek inwentarski)	Parzyce 10	106	Właściciel prywatny
35	Młyn wodny zbożowy	Parzyce 10	105	Właściciel prywatny
36	Park podworski	Skotniki	61	Skarb Państwa/ dzierżawa
37	Obora	Tkaczew 5	174	Gmina Ozorków
38	Stodoła	Tkaczew 5	174	Gmina Ozorków
39	Park dworski	Tkaczew 5	174	Gmina Ozorków
40	Dwór	Tkaczew 5	174	Gmina Ozorków
41	Kościół parafialny p. w. św. Wawrzyńca	Solca Wielka 55	325	Parafia rzymsko- katolicka
42	Cmentarz wojenny	Solca Wielka	349	Parafia rzymsko- katolicka
43	Cmentarz rzymsko – katolicki p. w. św. Wojciecha	Solca Wielka	349	Parafia rzymsko- katolicka
44	Kaplica na cmentarzu parafialnym p. w. św. Wojciecha	Solca Wielka	349	Parafia rzymsko- katolicka
45	Dom mieszkalny	Solca Wielka 22	65/2	Właściciel prywatny

3.4.5. Strefa ochrony konserwatorskiej

Strefa ochrony konserwatorskiej, obejmująca zespół cukrowni w Leśmierzu, została wprowadzona w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków. Celem ochrony jest prawidłowe zagospodarowanie przestrzenne wokół obiektów zabytkowych oraz rehabilitacja obszaru w przyszłych zamierzeniach inwestycyjnych. Aktualną granicę strefy, ustaloną po uzgodnieniach z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pokazano na rysunku studium.

3.4.6. Strefy ochrony ekspozycji

Strefami ochrony ekspozycji objęte zostały, zabytkowe zespoły i pojedyncze obiekty, tj. kościół i cmentarz w Modlnej, kościół i park przyfabryczny w Leśmierzu, parki podworskie w Sokolnikach Parceli, Skotnikach i w Tkaczewie. Granice tych stref zostały pokazane na rysunku studium cz. B – polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

Celem ochrony jest zachowanie sylwetki, otwarć widokowych, walorów przyrodniczych i prawidłowego zagospodarowania przestrzennego wokół obiektów zabytkowych oraz rehabilitacja obszarów w przyszłych zamierzeniach inwestycyjnych, poprzez czytelne wyodrębnienie podstawowego układu przestrzennego, położenie dużego nacisku na aranżację przestrzeni aktywnych przyrodniczo (bezwzględne zachowanie zieleni wysokiej), w przypadku wymiany zabudowy lub tworzenia nowej – zharmonizowanie zewnętrznych cech budynków z obiektem zabytkowym.

3.4.7. Obiekty i stanowiska archeologiczne

Obiekty archeologiczne

Na terenie gminy Ozorków, we wsiach Czerchów i Sierpów znajdują się archeologiczne obiekty zabytkowe wpisane do rejestru. W Czerchowie znajduje się grodzisko pierścieniowate z X – XI wieku. Wpisano je do rejestru zabytków decyzją z 29 kwietnia1988 r., nr rej. A/211. Grodzisko ma formę niewielkiego podłużnego nasypu. Obiekt jest w bardzo złym stanie, spowodowanym działalnością rolniczą – został zniwelowany. Przypuszczalnie pełnił funkcję czasowego schronienia w czasie najazdu. Obiekt znajduje się na gruntach prywatnych.

Drugi obiekt, położony w Sierpowie, to cmentarzysko ciałopalne z IV okresu epoki brązu. Wpisane zostało do rejestru zabytków 3 maja 1988 r. pod numerem A/315. Obecnie znajduje się na terenie, którego właścicielem jest Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, w sąsiedztwie jego magazynów. Obydwa obiekty naniesiono na rysunek studium.

Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Ozorków znajduje się 156 stanowisk archeologicznych. Wiedza o istnieniu 44 z nich pochodzi z archiwaliów i nie została potwierdzona weryfikacją w terenie (największy kompleks takich stanowisk znajduje się w lesie w Skotnikach na obszarze tzw. Gór Makowskich – na południe od wsi Karsznice). Najwięcej stanowisk zlokalizowanych jest w dolinach rzecznych (Bzura, Kanał Sierpów) i we wschodniej części gminy. Datowane są od paleolitu późnego, jednak w zdecydowanej większości pochodzą z epoki brązu, okresu rzymskiego, okresu średniowiecza i nowożytności. Stanowiska przedstawione w poniższym wykazie naniesiono na rysunek studium.

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY OZORKÓW

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
Aleksandria	1	1/62-50	przeworska	okres rzymski	
	2	2/62-50	1. łużycka 2. przeworska 3. polska	1. epoka brązu 2. okres rzymski 3. średniowiecze	
	3	3/62-50	polska	nowożytna XV – XVII w.	
	4	4/62-50	1. przeworska 2. polska	1. okres rzymski 2. XVII / XVIII w.	
Boczki	B-2	2/61-50	-	XIV – XVI w.	
	B-3	3/61-50	-	XV – XVII w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	3	91	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVIII-XX w.	
	4	92	1. przeworska 2. wczesne średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. XII-XIII w. 3. XVII-XIX w.	
	5	93	1. pradzieje 2. przeworska 3. nowożytność	1. EK/EB 2. OWR 3. XVIII-XIX w.	
Borszyn	1	1/61-49	1. KDL 2. KCS 3. pomorska	1. neolit 2. wczesna epoka brązu 3. okres halsztacki	archiwalne
	2	54/61-49	późne średniowiecze	XV – XVI w.	
	3	53/61-49	średniowiecze	XII – XIV w.	
	4	40/61-49	-	skarb ukryty po 1626 r. (1694 r.?)	archiwalne
	Bsw -2	2/61-49	średniowiecze	XIV – XV w.	
	1 (Borszyn Parcela)	1/62-49	-	XV – XVI w.	
Cedrowice	C-1	7/62-50	przeworska	okres rzymski	archiwalne
	C-2	8/62-50	prapolska	III okres wczesnego średniowiecza	archiwalne
	C-3	9/62-50	-	XVI (?) - XIX w.	archiwalne
	C-4	12/62-50	-	XVI – XVII w.	
	C-5	14/62-50	-	XIV – XVI w.	
	3	10/62-50	prapolska	IX – XII w.	
	4	11/62-50	1. przeworska 2. prapolska 3. polska	1. okres rzymski 2. IX – XIII w. 3. nowożytność	
	5	13/62-50	1. prapolska 2. polska	1. VII – XIII w. 2. XVI – XVII w.	
	6	15/62-50	1. przeworska 2. prapolska	1. okres rzymski 2. wczesne średniowiecze	
	7	16/62-50	1. przeworska 2. prapolska 3. polska	1. okres rzymski 2. wczesne średniowiecze 3. późne średniowiecze	na rysunku połączono w jedno stanowisko
	8	17/62-50	przeworska	okres rzymski	
	9	70/62-50	łużycka	III OEB grupa konstantynowska	
	12	101	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
Cedrowice Parcela	1	18/62-50	1. przeworska 2. prapolska	1. okres rzymski 2. wczesne średniowiecze	
	2	20/62-50	przeworska	okres rzymski	
Celestynów	1	5/62-51	krąg kultur z tylczakami	paleolit schyłkowy	
Czerchów	CP-1	19/62-50	1. przeworska 2. -	1. okres rzymski 2. XII/XIII – XIV w.	
	CP-2	21/62-50	-	XIII – XIV w.	
	1	22/62-50	prapolska	IX- X w.	wpisane do rejestru nr A/211
	Cz-2	23/62-50	1. łużycka 2. -	1. IV okres epoki brązu – halsztacki 2. IV – XII w.	archiwalne
	Cz-3	24/62-50	przeworska	środkowy i późny okres lateński	archiwalne
	C-4	25/62-50	-	XII/XIII – XVI w.	
	C-5	26/62-50	prapolska	X – XII w.	
	C-6	27/62-50	-	XIII – XIV w.	
	8	94	wczesne średniowiecze	XII-XIII w.	
	9	95	wczesne średniowiecze	XII-XIII w.	
	10	96	1. przeworska 2 nowożytność	1. OWR 2. XVII-XIX w.	
	11	97	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	
Konary	K-1	5/61-50	1. ceramiki sznurowej 2. prapolska 3. prapolska	1. epineolit – wczesna epoka brązu 2. II okres wczesnośredniowieczny 3. III okres wczesnośredniowieczny	
	K-2	6/61-50	1. pucharów lejkowatych 2. ceramiki sznurowej 3. -	1. neolit 2. wczesna EB (?) 3. XIII/XIV w.	
	K-3	7/61-50	1. przeworska 2. -	1. okres rzymski 2. XIV – XVI w.	
	Sr-9	23/61-50	-	XIV w.	
	4	70	przeworska	OWR	
	5	71	łużycka	IV-V OEB	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	6	72	1. późne średniowiecze 2. nowożytność	1. XV w. 2. XVII-XIX w.	
	7	73	wczesne średniowiecze	XII-XIII w.	
Leśmierz	L-1	29/61-50	-	skarb z 1771 r.	
	L-2	8/61-50	1. przeworska 2. -	1. okres rzymski 2. XVII w.	
	L-3	9/61-50	-	XV – XVI w.	
	L-4	10/61-50	1. wschodnio-pomorska 2. -	1. wczesny okres lateński 2. XVI – XVII w.	
	T-3	31/61-50	-	XVI – XVII w.	
	1	63	nowożytność	Po 1771 r.	
	6	64	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI-XVII w.	
	7	65	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVIII-XX w.	
	8	66	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVIII-XX w.	
	9	67	łużycka	IV/V OEB	
	10	68	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	
	11	69	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	
Małachowice	1	183/61-51	prapolska	X – XIII w.	archiwalne
	2	184/61-51	-	XIII – XIV w.	archiwalne
	3	196/61-51	średniowiecze	XIV – XV w.	
	4	185/61-51	1. przeworska 2. średniowiecze	1. OWR 2. XII – XIV w.	
	5	192/61-51	przeworska	OWR	
	6	194/61-51	średniowiecze	XIII – XIV w.	
	7	190/61-51	1. przeworska 2. późne średniowiecze / nowożytność	1. OWR 2. XIV – XVII w.	
	8	186/61-51	pradzieje	EK / EB	
	9	189/61-51	1. późne średniowiecze / nowożytność 2. nowożytność	1. XV – XVI w. 2. XVII – XIX w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	10	191/61-51	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVII w.	
	11	195/61-51	1. przeworska 2. średniowiecze	1. OWR 2. XII – XIII w.	
	13	193/61-51	przeworska	OWR	
	7 (Skotniki)	182/61-51	1. pradzieje 2. średniowiecze	1. EK / EB 2. XI – XIV w.	
	14	100	nowożytność	XVI-XVIII w.	
Małachowice Kolonia	1	187/61-51	1. trzciniecka 2. średniowiecze / nowożytność	1. II okres EB 2. XIV – XVIII w.	archiwalne
	2	188/61-51	późne średniowiecze / nowożytność	XV – XVII w.	archiwalne
	1 (Maszkowice Kolonia)	46/62-50	1. przeworska 2. prapolska	1. okres rzymski 2. X – XIII w.	
	MP-2	11/62-51	prapolska	wczesne średniowiecze	
Maszkowice	1	64/62-50	1. przeworska 2. prapolska 3. polska	1. okres rzymski 2. wczesne średniowiecze 3. XIV – XVI w.	
	2	65/62-50	przeworska	okres rzymski	
	3	66/62-50	przeworska	okres rzymski	
Modlna	2	6/62-51	1. prapolska 2. nowożytność	1. wczesne średniowiecze 2. XVII – XIX w.	
	3	7/62-51	1. przeworska 2. nowożytna	1. okres rzymski 2. XVII – XIX w.	
	4	8/62-51	1. przeworska 2. prapolska 3. nowożytna	1. okres rzymski 2. wczesne średniowieczne 3. XV – XVI w.	
	5	9/62-51	1. prapolska 2. staropolska	1. X – XIII w. 2. późne średniowiecze	
	12	197/61-51	1. pradzieje 2. przeworska 3. późne średniowiecze / nowożytność	1. EK / EB 2. OWR 3. XV – XVI w.	
	1 (Modlna Probostwo)	10/62-51	1. przeworska 2. prapolska 3. nowożytna	1. okres rzymski 2. wczesne średniowiecze 3. okres nowożytny	
Muchówka	M-1	11/61-50	1 przeworska 2. -	1. okres rzymski 2. XIV – XVII w.	
	M-2	12/61-50	prapolska	X – XII/XIII w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	9	74	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVII-XVIII w.	
	10	75	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	
	11	76	nowożytność	XVI-XVIII w.	
	12	77	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVII-XIX w.	
	13	78	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XVIII w.	
Ostrów	O-1	13/61-50	-	XIV – XVI w.	
	OK-1	14/61-50	-	XIV – XVII w.	
	OK-2	15/61-50	1. przeworska 2. -	1. wczesny okres rzymski 2. XIV – XVIII w.	
	OK-3	16/61-50	1. przeworska 2. -	1. wczesny okres rzymski 2. XV – XVI w.	
	OK-4	17/61-50	1. trzciniecka lub łużycka 2. -	1. II – III EB 2. XIII – XVII w.	
	OK-5	18/61-50	1. łużycka 2. przeworska 3. -	1. V EB – IIa 2. okres rzymski 3. XIV – XV w.	
	OK-6	19/61-50	-	XV – XVII w.	
	OK-7	20/61-50	1. przeworska 2. -	1. wczesny okres rzymski 2. XV – XVI w.	
Parzyce	P-1	21/61-50	-	XV – XVII w.	
	P-2	22/61-50	-	XIV – XVII w.	
	C-6	4/61-50	-	XVI – XVII w.	
	6	79	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVII-XIX w.	
	7	80	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVII-XIX w.	
	8	81	nowożytność	XVIII-XX w.	
	9	82	1. pradzieje 2. przeworska 3. nowożytność	1. EK/EB 2. OWR 3. XVIII-XIX w.	
	10	83	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVIII-XIX w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	11	84	1. wczesne średniowiecze 2. nowożytność	1. XII-XIII w. 2. XVIII-XIX w.	
	12	85	nowożytność	XVII-XX w.	
Sierpów	1	10/61-49	1. KPL 2. grzebykowo – dołkowa 3. KCS 4. trzciniecka 5. trzciniecka 6. łużycka – grupa konstantynowska 7. łużycka środkowopolska GPP 8. przeworska	1. neolit 2. - 3. wczesna epoka brązu 4. II OEB 5. II OEB 6. III OEB 7. III/IV OEB – HaC/D 8. OWR	działka nr 279 wpisana do rejestru nr A/315
	2	11/61-49	1. KPL 2. KCS 3. trzciniecka 4. łużycka 5. przeworska 6. wczesne średniowiecze	1. neolit 2. wczesny okres epoki brązu 3. II OEB 4. - 5. OWR 6. III okres wczesnego średniowiecza	archiwalne
	3	12/61-49	1. łużycka 2. wczesne średniowiecze	1. EB 2. III okres wczesnego średniowiecza	archiwalne
	4	13/61-49	1. KPL 2. łużycka 3. przeworska 4. wczesne średniowiecze 5. wczesne średniowiecze	1. neolit 2. EB 3. środkowy okres lateński 4. - 5. III okres wczesnego średniowiecza	archiwalne
	5	5/61-49	przeworska	późny okres lateński	
	6	6/61-49	1. - 2. późne średniowiecze	1. bliżej nieokreślony okres pradziejowy 2. IV – XV w.	
	7	7/61-49	1. trzciniecka 2. łużycka 3. przeworska 4. średniowiecze 5. późne średniowiecze 6. nowożytność	1. WEB 2. PEB 3. OWR 4. XII – XIV w. 5. XIV – XV w. 6. XVI – XVIII w.	
	8	8/61-49	1. KPL 2. łużycka 3. średniowiecze	1. neolit 2. - 3. XII – XIV w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	10	9/61-49	1. przeworska 2. średniowiecze	1. OWR 2. XIII – XIV w.	
	12	63/61-49	średniowiecze	XII – XIV w.	
	13	64/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVIII w.	
	14	65/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVIII w.	
	15	66/61-49	1. przeworska 2. średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. XII – XIII w. 3. XVI – XVIII w.	
	16	67/61-49	1. przeworska 2. średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. XIII – XIV w. 3. XVI – XVIII w.	
	17	68/61-49	przeworska	OWR	
	18	69/61-49	1. - 2. przeworska 3. średniowiecze 4. nowożytność	1. EK / EB 2. OWR 3. XII – XIII w. 4. XVI – XVIII w.	
	19	70/61-49	1. łużycka 2. przeworska 3. nowożytność	1. III – IV OEB 2. OWR 3. XVI – XVIII w.	
	20	71/61-49	1. łużycka 2. późnośredniowieczne / nowożytność	1. III – V OEB 2. XV – XVI w.	
	21	72/61-49	1. późne średniowiecze / nowożytność 2. nowożytność	1. XV – XVI w. 2. XVI – XVIII w.	
	22	73/61-49	1. przeworska 2. późne średniowiecze / nowożytność 3. nowożytność	1. OWR 2. XV – XVI w. 3. XVII – XIX w.	
	23	74/61-49	1. przeworska 2. późne średniowiecze / nowożytność 3. nowożytność	1. OWR 2. XV – XVI w. 3. XVIII – XIX w.	
	24	75/61-49	1. łużycka 2. nowożytność	1. III – V OEB 2. XVII – XVIII w.	
	I	14/61-49	-	po 1042 r. - skarb	archiwalne
	II	15/61-49	-	po 1016 r. - skarb	archiwalne
Skotniki	S-1	24/61-50	zespół typu Ciołki	mezolit	
	S-2	25/61-50	pucharów lejkowatych	neolit	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	S-3	26/61-50	1. łużycka 2. przeworska 3. - 4. -	1. bliżej nieokreślony okres pradziejów 2. okres rzymski 3. XIII – XIV w. 4. XVI – XVII w.	
	S-4	27/61-50	-	XV – XVII w.	
	5	180/61-51	pradzieje	EK / EB	
	6	181/61-51	1. pradzieje 2. średniowiecze	1. EK / EB 2. XII – XIV w.	
	SDP-1	28/61-50	-	XV – XVII w.	
	K-1 (Góry Makowskie – Karsznice)	62/61-51	1. - 2. - 3. ceramiki sznurowej 4. KPL 5. trzciniecka 6. łużycka 7. przeworska 8. przeworska	1. paleolit schyłkowy 2. neolit 3. neolit 4. neolit 5. II EB 6. IV EB 7. późny okres lateński 8. późny okres rzymski	
	K-2 (Góry Makowskie – Karsznice)	63/61-51	1. ceramiki sznurowej 2. przeworska	1. neolit 2. późny okres lateński i wczesny okres rzymski	
	K-3 (Góry Makowskie – Karsznice)	64/61-51	1. - 2. grzebykowo – dołkowa 3. trzciniecka 4. łużycka	1. późny paleolit 2. III okres neolitu 3. II EB 4. IV EB	
	K-4 (Góry Makowskie – Karsznice)	65/61-51	1. - 2. ceramiki sznurowej 3. KPL 4. -	1. późny paleolit 2. III okres neolitu 3. II okres neolitu 4. późny okres lateński	
	K-5 (Góry Makowskie – Karsznice)	66/61-51	1. trzciniecka 2. przeworska	1. II EB 2. późny okres lateński	
	K-6 (Góry Makowskie – Karsznice)	67/61-51	trzciniecka	II EB	
	K-1-6 (Góry Makowskie – Karsznice)	68/61-51	1. - 2. komornicka 3. elementy janisławickie 4. cykl mazowszański 5. KPL 6. ceramiki grzebykowo – dołkowej 7. ceramiki sznurowej	1. paleolit 2. mezolit 3. mezolit 4. mezolit 5. II okres neolitu 6. III okres neolitu 7. III okres neolitu	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	K-7 (Góry Makowskie – Karsznice)	69/61-51	-	późny paleolit	
	K-8 (Góry Makowskie – Karsznice)	70/61-51	KPL	II okres neolitu	
	K-9 (Góry Makowskie – Karsznice)	71/61-51	prapolska	III okres wczesnośredniowieczny	
	6	98	1. przeworska 2 nowożytność	1. OWR 2. XVIII-XIX w.	
	7	99	1. przeworska 2. wczesne średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. XII-XIII w. 3. XVIII-XIX w.	
Skromnica	1	16/61-49	przeworska	OWR	
	2	17/61-49	przeworska	OWR	
	3	48/61-49	1. - 2. przeworska 3. późne średniowiecze / nowożytność 4. nowożytność	1. EK / EB 2. OWR 3. XV – XVI w. 4. XVII – XIX w.	
	4	49/61-49	1. przeworska 2. późne średniowiecze / nowożytność 3. nowożytność	1. OWR 2. XV – XVI w. 3. XVII – XIX w.	
	5	50/61-49	1. późne średniowiecze / nowożytność 2. nowożytność	1. XIV – XV w. 2. XVII – XIX w.	
	6	51/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVIII w.	
	7	52/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVIII w.	
	8	39/61-49	-	skarb ukryty po 1666 r. (1623 r.?)	archiwalne
	1 (Tkaczew)	22/61-49	przeworska	OWR	archiwalne
	2 (Tkaczew)	23/61-49	-	skarb z 138 – 161 r.	archiwalne
	3 (Tkaczew)	24/61-49	1. łużycka 2. łużycka	1. III OEB 2. IV OEB	archiwalne
	4 (Tkaczew)	21/61-49	-	XIV – XV w.	
Sokolniki	S-1	19/62-51	-	-	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
Parcela	S-2	20/62-51	-	-	
Solca Mała	1	18/61-49	przeworska	OWR	archiwalne
	2	56/61-49	1. średniowiecze 2. nowożytność	1. XIII – XIV w. 2. XVII – XIX w.	
	3	57/61-49	1. przeworska 2. późne średniowiecze / nowożytność 3. nowożytność	1. OWR 2. XV – XVI w. 3. XVI – XVIII w.	
	4	58/61-49	1. późne średniowiecze / nowożytność 2. nowożytność	1. XV – XVI w. 2. XVI – XVIII w.	
	5	59/61-49	1. przeworska 2. średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. XIII – XIV w. 3. XVII XIX w.	
	6	60/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVII – XIX w.	
	7	61/61-49	1. przeworska 2. średniowiecze 3. nowożytność	1. OWR 2. X – XIII w. 3. XVI – XVIII w.	
	8	102	1. kultura pucharów lejkowatych 2. wczesne średniowieczie 3. nowożytność 4. ?	1. neolit 2. XII-XIII w. 3. XVIII-XIXI w. 4. ?	
	Sr-11	62/61-49	1. łużycka 2. średniowiecze 3. nowożytność	1. IV – V OEB 2. XII – XIV w. 3. XVI – XVIII w.	
Solca Wielka	1	19/61-49	przeworska	OWR	
	2	20/61-49	1. łużycka 2. przeworska 3. nowożytność	1. IV – V OEB 2. OWR 3. XVII – XVIII w.	
	3	55/61-49	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVI – XVIII w.	
	1 (Pełczyska)	28/62-49	-	XVI – XVII w.	
Śliwniki	S-1	41/62-50	łużycka	V EB	
	S-2	42/62-50	łużycka	V EB	
	S-3	45/62-50	-	skarb z połowy XI w.	
Tymienica	T-1	29/61-50	przeworska	późny okres lateński	
	T-2	30/61-50	-	XIV – XVII w.	
	B-1	1/61-50	1. przeworska 2. -	1. okres późnolateński 2. XVI – XVII w.	

obręb	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze / nr obszaru AZP	kultura	chronologia	uwagi
	4	86	wczesne średniowiecze	XII-XIII w.	
	5	87	wczesne średniowiecze	XII-XIII w.	
	6	88	1. przeworska 2. wczesne średniowieczie 3. nowożytność	1. OWR 2. XII-XIII w. 3. XVII-XIXI w.	
	7	89	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVIII-XX w.	
	8	90	1. przeworska 2. nowożytność	1. OWR 2. XVII-XIX w.	

3.4.8. Dobra kultury współczesnej

Przez dobra kultury współczesnej rozumie się budynki, obiekty i miejsca nie spełniające kryteriów zabytkowych lecz wyjątkowo ważne, wartościowe dla przestrzeni lub lokalnej społeczności. Gmina Ozorków nie ma opracowanej listy dóbr kultury współczesnej.

3.5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

3.5.1. Sytuacja demograficzna

Jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój społeczno – gospodarczy gminy oraz charakteryzujących jej atrakcyjność są mieszkańcy. Trendy rozwoju ludnościowego stanowią najważniejszą przesłankę oceny szans i możliwości realizacji przyszłych programów rozwoju społeczno - gospodarczego, a także wskazują i określają przyszłe potrzeby gminy w zakresie m. in. nowych mieszkań, obiektów infrastruktury społecznej i technicznej, miejsc pracy, obiektów działalności gospodarczej itp.

Liczbę ludności oraz zmiany w wielkości zaludnienia w gminie Ozorków w ostatnich latach przedstawia tabela.

Zmiany liczby ludności na terenie gminy:

Obszar	***2009***	***2010***	***2011***	***2012***	***2013***
Gmina Ozorków	6 699	6 839	6 872	6 878	6 910

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Według danych na koniec 2013 r., gmina Ozorków liczyła 6910 mieszkańców. Ogólna liczba mieszkańców gminy stanowi 4,1% ludności powiatu oraz 0,26% ludności województwa łódzkiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 70 osób/km^2, przy średniej gęstości zaludnienia w powiecie zgierskim 188 osób/km^2 i 140 osobach na km^2 w województwie łódzkim.

W badanym okresie (2009-2013) liczba ludności gminy stopniowo wzrasta.

Obszar	Współczynnik feminizacji
gmina Ozorków	104

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Zmiany w strukturze wieku mieszkańców wykazują niezmienne tendencje dla każdego przedziału wiekowego. Widać sukcesywne zmniejszanie się liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, analogiczny wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz w miarę stabilną, podlegającą niewielkim wahaniom, liczbę mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

W strukturze ludności według płci i wieku na terenie gminy Ozorków zachowana jest równowaga, mimo iż kobiet jest więcej (różnica wynosi 91 osób). Do 69 roku życia poziom demograficzny między kobietami a mężczyznami jest zachowany, dopiero powyżej 69 roku życia w dużej mierze przeważa liczba kobiet (aż o 178 w tej grupie wiekowej). Tak duża różnica nie ma większego znaczenia dla rozwoju ludności na terenie gminy, jest charakterystyczna dla struktury demograficznej populacji w kraju i różnicy w długości życia kobiet i mężczyzn.

Głównymi czynnikami kształtującymi liczbę ludności są przyrost naturalny i migracje. W przypadku gminy Ozorków, wzrost liczby mieszkańców w spowodowany jest przewagą napływu ludności do gminy nad wymeldowaniami, gdyż w badanym okresie przyrost naturalny był cały czas ujemny. Zjawisko to wynika z przesiedlenia się osób z innych miejscowości, zwłaszcza z dużych aglomeracji (aglomeracji łódzkiej) na stałe na teren gminy Ozorków. Napływ mieszkańców miast na tereny wiejskie wiąże się z poszukiwaniem alternatywy dla życia w mieście z jego negatywnymi konsekwencjami i budową domów na terenach atrakcyjnych pod względem przyrodniczym. Migracja z miasta do wsi dotyczy także ludzi starszych. Jest to tendencja korzystna dla rozwoju gminy, występująca sporadycznie na terenach wiejskich województwa łódzkiego. Dodatnie saldo migracji umacniane jest także niską mobilnością zawodową ludności wiejskiej. Toteż, mimo iż na terenie gminy Ozorków istnieje również odwrotne zjawisko, związane z ogólną tendencją skierowaną na opuszczanie terenów wiejskich przez ich rodowitych mieszkańców, to saldo migracji w przedmiotowej gminie przedstawia się wciąż dodatnio.

Tab. Saldo migracji w gminie Ozorków w latach 2000 – 2013

		Zameldowania			Wymeldowania			Saldo migracji na 1000 mieszkańców
		z miast	ze wsi	z zagranicy	do miast	na wieś	za granicę	
2013	wyszczególnienie	102	19	1	58	22	-	**6,1**
	suma	**122**			**80**			
2012	wyszczególnienie	91	21	-	50	20	1	**6**
	suma	**112**			**71**			
2011	wyszczególnienie	119	28	-	64	25	2	**8,2**
	suma	**147**			**91**			
2010	wyszczególnienie	152	17	1	54	15	3	**14,4**
	suma	**170**			**72**			
2009	wyszczególnienie	89	30	-	45	26	0	**7,1**
	suma	**119**			**71**			

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Proces odpływu ludności z terenu gminy, przede wszystkim ludzi młodych, w ciągu najbliższych lat będzie prawdopodobnie się pogłębiać. Potencjalnymi kierunkami emigracji są - ze względu na bliskość położenia – Łęczyca, Kutno oraz Łódź. Skłonność społeczeństwa do migracji wykazuje ścisły związek ze stopniem wykształcenia ludności. Częściej na zmianę miejsca pobytu decydują się osoby z wykształceniem wyższym. Jest to efekt rosnących wymagań płacowych wobec pracodawcy za wysokie kwalifikacje zawodowe. Emigracja z terenów wiejskich wywoływana jest najczęściej przez słaby rozwój gospodarczy. Brak pracy powoduje, że mieszkańcy w celu poprawienia warunków materialnych wyjeżdżają do dużych miast lub za granicę. Migracja ze wsi do miasta oraz migracja za granicę najczęściej dotyczy ludzi młodych. To drugie zjawisko szczególnie mocno zauważalne jest w ostatnich latach. Trudno jest oszacować dokładną liczbę osób wyjeżdżających za granicę w celach zarobkowych. Część z nich wyjeżdża na dłuższy okres, ale w większości przypadków migracja ma charakter sezonowy i wahadłowy.

Analizując przyrost naturalny w gminie Ozorków, można zauważyć, iż w ostatnich latach liczba zgonów znacząco przewyższała liczbę urodzeń, podobnie jak w całym województwie łódzkim i powiecie zgierskim, gdzie od kilku lat również występuje ujemny przyrost naturalny. Obniżenie się przyrostu naturalnego jest efektem wyższego współczynnika umieralności oraz postępującej niepewności ekonomicznej w gospodarstwach domowych – brak wystarczających środków zapewniających byt, decyduje o czasowym wstrzymaniu się przed powiększeniem rodziny.

Ruch naturalny ludności gminy Ozorków w latach 2009 – 2013.

	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Liczba urodzeń (%)	10,1	10,9	9,5	8,5	9,3
Liczba zgonów (%)	11,77	12,21	12,87	11,38	11,17
Saldo (%)	-1,6	-1,3	-3,4	-2,9	-1,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tab. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w powiecie łódzkim zgierskim na tle województwa oraz kraju

Obszar	**Ogółem**	**W miastach**	**Na obszarach wsi**
powiat zgierski	-3,3	-	-3,3
województwo łódzkie	-3,5	-4,0	-2,6
Polska	-0,5	-0,9	-0,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Niewielki przyrost naturalny oraz odpływ ludności, zwłaszcza ludzi młodych z obszaru gminy wskazują na niekorzystną tendencję zmian i starzenie się społeczeństwa. Istnieje zatem konieczność przedsięwzięcia działań mających na celu poprawę sytuacji demograficznej w gminie, takich jak m. in. rozwój gospodarczy przyciągający inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.

Tab. Struktura ludności według wieku

Wiek	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Ogółem**
0-18	692	683	1375
19-29	534	515	1049
30-39	524	512	1036
40-49	450	443	893
50-55	303	268	571
56-65	455	480	935

66 i więcej	400	635	1035
Razem	**3358**	**3536**	**6894**

Źródło: Dane pozyskane z Urzędu Gminy Ozorków

Rozmieszczenie mieszkańców na terenie gminy jest równomierne, o dość wyrównanym poziomie zaludnienia poszczególnych sołectw. Wyjątkiem są Leśmierz (14% ogólnej liczby mieszkańców gminy) i Sokolniki Las (9% ogólnej liczby mieszkańców gminy), które to miejscowości ukształtowały się na bazie ośrodka produkcyjnego (cukrownia w Leśmierzu) i terenów atrakcyjnych dla rekreacji (miasto - ogród Sokolniki Las). Pozostałe największe miejscowości znajdują się wzdłuż regionalnych tras komunikacyjnych – dróg wojewódzkich: Uniejów - Gostków – Wróblew (Solca Wielka, Wróblew, Borszyn) i Ozorków – Warszyce – Stryków (Cedrowice Parcela, Maszkowice, Modlna). Są to przeważnie miejscowości powstałe na bazie ośrodków historycznych. Poza nimi, w ostatnim czasie, intensywnie rozwijają się sołectwa położone przy trasie krajowej, czego przykładem może być Sierpów.

Tab. Wykaz ludności na dzień 31.12.2014 r.

Nazwa wsi	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Aleksandria	95	88	183
Boczki	46	49	95
Borszyn	119	112	231
Cedrowice	81	87	168
Cedrowice Parcela	157	176	333
Celestynów	24	27	51
Czerchów	117	120	237
Dybówka	18	25	43
Helenów	110	106	216
Katarzynów	52	62	114
Konary	58	77	135
Leśmierz	413	433	846
Małachowice	41	44	85
Małachowice Kolonia	102	99	201
Maszkowice	186	190	376
Modlna	113	111	224
Muchówka	26	23	49
Opalanki	19	28	47
Ostrów	52	49	101
Parzyce	75	100	175
Pełczyska	56	51	107
Sierpów	179	189	368
Skotniki	65	69	134
Skromnica	73	66	139
Sokolniki	58	70	128
Sokolniki Las	410	443	853
Sokolniki Parcela	93	99	192
Solca Mała	101	108	209
Solca Wielka	147	143	290
Śliwniki	48	51	99
Tkaczew	48	47	95
Tymienica	71	71	142
Wróblew	105	123	228

Razem	3358	3536	6894

Źródło: Dane pozyskane z Urzędu Gminy Ozorków.

3.5.2. Rynek pracy

W gminie Ozorków na przestrzeni ostatnich lat wzrasta systematycznie liczba ludności w wieku produkcyjnym, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem oznaczającym umacnianie się potencjału społecznego lokalnej ludności. Natomiast bardzo negatywnym zjawiskiem, mającym wpływ na przyszły stan i rozwój lokalnej gospodarki z uwagi na zmniejszanie się zasobów siły roboczej, jest stosunkowo dynamiczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. W przypadku osób w wieku poprodukcyjnym liczebność tej grupy utrzymuje się na w miarę stałym poziomie. Według stanu na koniec roku 2013, procentowy udział w populacji, według kryteriów ekonomicznych, rozkłada się następująco:

- mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 65% ludności ogółem,
- mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym – 19,9% ludności ogółem,
- mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym – 15,1% ludności ogółem.

Tab. Ludność według ekonomicznych grup wieku w roku 2014.

	Ludność	**W wieku przedprodukcyjnym**	**% ogółu**	**W wieku produkcyjnym**	**% ogółu**	**W wieku poprodukcyjnym**	**% ogółu**
gmina Ozorków ogółem	6894	1375	18,2	4484	62,8	1 035	18,9
w tym kobiety (%)	51,2	49,6	-	49,5	-	61,3	-

Źródło: Dane pozyskane z Urzędu Gminy Ozorków.

Według stanu na 2013 r., na terenie gminy Ozorków liczba pracujących obejmowała 824 osoby, w tym 384 kobiety. W latach 2009 - 2013 liczba osób pracujących ulegała stopniowemu zmniejszaniu. Współczynnik aktywności zawodowej mieszkańców gminy, mierzony jako relacja osób aktywnych zawodowo (suma bezrobotnych i pracujących) do grupy osób w wieku produkcyjnym, według danych na rok 2013 kształtuje się na poziomie 29,5%, co wskazuje na stopniowy niebezpieczny spadek aktywności zawodowej mieszkańców.

Tab. Liczba pracujących w gminie Ozorków w latach 2009 – 2013

	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Liczba pracujących ogółem	907	876	851	820	824
w tym kobiety (%)	46	46,5	46,9	47,2	46,5
współczynnik aktywności zawodowej (pracujący + zarejestrowani bezrobotni) dla ludności w wieku produkcyjnym	31,2%	29,9%	29,7%	29,1%	29,5%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Dużą grupę wśród dorosłych mieszkańców gminy stanowią bezrobotni. Bezrobocie to bardzo poważne zjawisko społeczno – gospodarcze. Jego wielkość oraz rodzaj świadczą zarówno o sytuacji gospodarczej, jak i aktywności mieszkańców gminy. Pozytywnym zjawiskiem, jakie można zaobserwować w gminie Ozorków, ale także w całym powiecie

zgierskim i w skali całego kraju, jest spadek liczby osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w gminie stopniowo wzrasta. Schematyczne odwzorowanie spadku bezrobocia w ciągu ostatnich lat przedstawiają poniższa tabela i wykres.

Tab. Liczba bezrobotnych w gminie Ozorków na tle powiatu zgierskiego w latach 2009 – 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
gmina Ozorków	**bezrobotni ogółem**	387	405	432	431	457
	w tym kobiety (%)	42,4	46,2	48,1	47,3	42,5
powiat zgierski	**bezrobotni ogółem**	9 101	9 810	10 408	11 700	11 487
	w tym kobiety (%)	46	47,5	48,3	47,6	46,7
	stopa bezrobocia (%)	15,5	15,8	16,8	18,8	18,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Według stanu na 2013 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 457 bezrobotnych, w tym 194 kobiet (46,3%) i, w porównaniu z rokiem 2009, była to liczba o blisko 15% wyższa. Na obszarze gminy stopa bezrobocia dla ludności w wieku produkcyjnym na koniec grudnia 20013 r. osiągnęła poziom 18%. Mimo poprawy wskaźników, powiat zgierski nadal należy do regionów o największym bezrobociu w całym województwie łódzkim. Ponadto stopa bezrobocia nie uwzględnia zjawiska ukrytego bezrobocia, które jest bezpośrednio związane z gminami rolniczymi, do których zalicza się gmina Ozorków. Polega ono na nie wykazywaniu jako bezrobotne osób pracujących dotychczas w gospodarstwie rolnym. W związku z czym, osób poszukujących pracy jest znacznie więcej niż osób zarejestrowanych jako bezrobotne, ponieważ duża liczba mieszkańców gminy to rolnicy, którzy nie rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu wynika, iż najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych gminy (70,4%) stanowią osoby w wieku 18 - 44 lat oraz osoby zarejestrowane 12 miesięcy i dłużej (53,7%). Znaczną grupę wśród nich stanowią osoby bez prawa do zasiłku. Charakterystyczne jest także, że większość bezrobotnych posiada wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe. Stanowi to istotną przeszkodę w dostosowaniu się do nowej sytuacji na rynku pracy i jest główną przyczyną patologicznego zjawiska długotrwałego bezrobocia. Są to bardzo negatywne zjawiska gdyż, przy dłuższym okresie pozostawania bez pracy rozpoczyna się proces destrukcji i utrwala brak motywacji do przekwalifikowania się lub podniesienia kwalifikacji.

3.6. ZAGROŻENIA BEZPIECZŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Problematykę tego zagadnienia regulują przepisy odrębne dotyczące m. in. obronności państwa, działań obrony cywilnej, sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa. Uwzględniając wymogi w/w ustaw i rozporządzeń, a także kierując się zaleceniami ustaw: o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawa budowlanego, prawa wodnego, prawa ochrony środowiska – w niniejszym „Studium...” zaleca się:

1) zachowanie drożności podstawowego układu komunikacyjnego, a w szczególności drogi krajowej Nr 91, poprzez ograniczenie zjazdów z niej do istniejących i projektowanych skrzyżowań oraz obsługę komunikacyjną terenów zabudowy położonych w jej sąsiedztwie układem komunikacji serwisowej i wewnętrznej włączanej do drogi Nr 91 w w/w skrzyżowaniach;
2) możliwość korzystania z istniejącej i projektowanej sieci zaopatrzenia w wodę w sytuacjach zagrożenia kryzysowego przy założeniu zasilania ujęć wody energią elektryczną z przewoźnych generatorów prądotwórczych;
3) dostosowanie istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej dla celów przeciwpożarowych (możliwość szybkiego i niezawodnego uruchamiana hydrantów naziemnych);

4) zapewnienie ochrony sanitarnej w strefach bezpośredniej ochrony ujęć wody z uwzględnieniem ich hermetyczności, osłony przed opadem promieniotwórczym ora skażeniem chemicznym;
5) uwzględnienie możliwości wielostronnego zasilania w energię elektryczną z sieci oraz awaryjnego zaopatrzenia w wodę obiektów użyteczności publicznej;
6) wyposażanie nowych obiektów użyteczności publicznej, dużych obiektów przemysłowych w pomieszczenia odporne na zagruzowanie w sytuacjach szczególnych;
7) ograniczenie zabudowy obszarów dolin cieków wodnych wyłącznie do zachowania rozproszonych siedlisk zagrodowych z wyjątkiem urządzeń gospodarki wodnej i leśnej, przy czym zakazy te nie dotyczą zadań na rzecz obronności kraju, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym - w ramach tych działań istniej możliwość zapewnienia dojazdu do cieku przez pojazdy mechaniczne w celu poboru wody;
8) możliwość wykorzystani istniejących terenów zielonych (parki wiejskie i podworskie, boiska sportowe) w sytuacjach szczególnych na cele obronności;
9) możliwość wykorzystani terenów wolnych od zabudowy (tereny upraw rolnych) na cele ewakuacji mieszkańców oraz budowę doraźnych budowli ochronnych w przypadkach szczególnych zagrożeń;
10) ochronę mienia i zdrowia ludzi z uwagi na możliwość wystąpienia zdarzeń powodziowych.

3.7. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Gmina Ozorków zajmuje powierzchnię 9551 ha. Pod względem powierzchni ogólnej jest najmniejszą gminą wiejską powiatu zgierskiego, zajmując 11,7% ogólnej powierzchni tego powiatu. Wiejski charakter gminy warunkuje głównie rolniczy sposób użytkowania gruntów na tych terenach.

Przeznaczenie gruntów na terenie gminy Ozorków.

Wyszczególnienie		**Powierzchnia w ha**
Użytki rolne		7537
Lasy i grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia		1140
Grunty zabudowane i zurbanizowane		779
w tym	tereny przemysłowe	40
	tereny mieszkalne	332
	drogi	317
	tereny kolejowe	33
	inne tereny komunikacyjne	2
	inne tereny zabudowane	36
	zurbanizowane tereny	21
	tereny rekreacji i wypoczynku	8
Grunty pod wodami		32
Nieużytki		56
Użytki ekologiczne		7
Tereny różne		-
OGÓŁEM		**9551**

Źródło: Dane uzyskano z Urzędu Gminy Ozorków

W ogólnej strukturze użytkowania gruntów gminy Ozorków przeważa własność prywatna - aż 83% stanowią grunty osób fizycznych. Blisko 15% wszystkich gruntów należy do Skarbu Państwa, a tylko 0,86% stanowi własność gminy. 20 ha gruntów należy do związków wyznaniowych. Większość istniejących dróg stanowi własność Skarbu Państwa , częściowo są pod zarządem gminy, a także powiatu i województwa.

Tab. Podział gruntów gminy w ujęciu własnościowym.

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	
	w ha	w %
Grunty Skarbu Państwa, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	1290	13,50
Grunty Skarbu Państwa, przekazane w użytkowanie wieczyste	105	1,10
Grunty gmin i związków międzygminnych, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	70	0,73
Grunty gmin i związków międzygminnych, przekazane w użytkowanie wieczyste	12	0,13
Grunty osób fizycznych	7931	83,04
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	20	0,21
Grunty powiatów, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	56	0,59
Grunty województw, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	3	0,03
Grunty inne	64	0,67
Razem powierzchnia gruntów	**9551**	**100**

Źródło: Dane uzyskano z Urzędu Gminy w Ozorkowie

3.8. OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Ozorków nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

3.9. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ TERENY I OBSZARY GÓRNICZE

Udokumentowane złoża surowców mineralnych według bilansu za 2013 rok:

– Celestynów IV – złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów na działce nr 75/1. Koncesja nr OS.7513-8/01/04 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 27.10.2004 roku przez Starostę Powiatowego. Koncesja jest ważna do 2018 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy: obszar górniczy wynosi 19 969 m^2, a teren górniczy 41769m^2.

– Celestynów V – złoże kruszywa naturalnego – piasku ze żwirem, położone w miejscowości Celestynów na działce nr 68. Koncesja nr OS.7513-6/06 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 19.06.2006 roku. Obszar, na który wydano koncesję wynosi 13 742,00 m^2. Koncesja jest ważna do 2015 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy: obszar górniczy wynosi 13 742,00 m^2, a teren górniczy 15 899 m^2. Zasoby przewidziane do zagospodarowania w okresie ważności koncesji wynoszą 207 779 ton.

– Celestynów VI – złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów na działce nr 85. Koncesja nr OS.7513-10/06 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 19.06.2006 roku. Obszar, na który wydano koncesję wynosi 19 953,00 m^2. Koncesja jest ważna do 2015 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy: obszar górniczy wynosi 19 953,00 m^2, a teren górniczy 25 873 m^2. Zasoby przewidziane do zagospodarowania w okresie ważności koncesji wynoszą 239 055 ton.

– Celestynów VII – złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów na działkach nr 86/1, 86/2, 87/1 i 87/2. Koncesja nr OS.7513-11/06 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 19.06.2006 roku. Obszar, na który wydano koncesję wynosi 19 966,00 m^2. Koncesja jest ważna do 2015 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy: obszar górniczy wynosi 19 966,00 m^2,

a teren górniczy 22961 m^2. Zasoby przewidziane do zagospodarowania w okresie ważności koncesji wynoszą 350 951 ton.

– Celestynów VIII - złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów. Jest to złoże rozpoznane szczegółowo. Zasoby geologiczne bilansowe złoża wynoszą zgodnie z bilansem wg stanu na 31.12.2013 r 223 tyś ton. Złoże nie ma ustanowionego obszaru i terenu górniczego.
– Celestynów IX- złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów. Jest to złoże rozpoznane szczegółowo. Zasoby geologiczne bilansowe złoża wynoszą zgodnie z bilansem wg stanu na 31.12.2013 r 333 tyś ton. Koncesja nr BS.6522.3.2015.AK/4 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 8.V.2015 roku. Koncesja jest ważna do 2050 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy, które wynoszą 23 584 m^2.
– Celestynów X- złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów. Jest to złoże rozpoznane szczegółowo. Zasoby geologiczne bilansowe złoża wynoszą zgodnie z bilansem wg stanu na 31.12.2013 r 252 tyś ton. Koncesja nr BS.6522.4.2015.AK/4 na wydobywanie kruszywa naturalnego została wydana dnia 8.V.2015 roku. Koncesja jest ważna do 2050 roku. Złoże ma ustanowiony obszar i teren górniczy, które wynoszą 13668 m^2.
– Celestynów XI – złoże kruszywa naturalnego – piasku, położone w miejscowości Celestynów. Jest to złoże rozpoznane szczegółowo. Zasoby geologiczne w kat. C1 złoża według stanu na dzień 31.12.2014 r. wynoszą 489 870 ton. Dokumentacja geologiczna zatwierdzona została decyzją Starosty Zgierskiego z dnia 12.08.2015 r. BS.6528.3.2015.AK/2.

Złoże surowców mineralnych, obecnie nieeksploatowane, **rezerwowe**:

– Sierpów – złoże surowców ilastych (gliny zwałowej), do produkcji kruszywa lekkiego (glinoporytu) położone w miejscowości Sierpów. Wielkość zasobów złoża wg. stanu udokumentowania na dzień 31.12.2007 r wynosi 346 tyś m^3. Złoże nie ma ustanowionego obszaru i terenu górniczego. Jest to złoże nieeksploatowane rezerwowe.

3.10. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego każdego obszaru. Gęstość jego sieci, stan techniczny oraz układ i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych obszaru, natomiast dostępność sieci drogowej i jej powiązania wyznaczają wartość rozwojową terenu.

Analizę stanu i uwarunkowania rozwoju układu komunikacyjnego gminy Ozorków opracowano na podstawie zebranych materiałów inwentaryzacyjnych i planistycznych, w oparciu o dane i wnioski uzyskane od zarządców dróg.

Gmina ma bardzo korzystne położenie względem szlaków komunikacyjnych, gdyż jej teren przecinają, bądź przebiegają w jego pobliżu, ważne arterie o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, a także międzyregionalnym i regionalnym. Są to:

- autostrada A-2 (wschód - zachód), położona w odległości 6 km od południowych granic gminy,
- droga krajowa Nr 91 relacji Gdańsk – Łódź – Katowice – Cieszyn, przebiegająca przez gminę w kierunku północ – południe,
- drogi wojewódzkie, przebiegająca przez gminę w kierunku wschód – zachód:
  - Nr 469 relacji Uniejów – Gostków – Wróblew,
  - Nr 708 relacji Ozorków – Warszyce – Stryków,
- linia kolejowa relacji Łódź – Kutno, przebiegająca przez gminę w kierunku północ – południe,
- linia tramwajowa Ozorków – Zgierz – Łódź – Pabianice, rozpoczynająca swoją trasę

w mieście Ozorków, łącząca się z Łódzkim Tramwajem Regionalnym.

Istotnym czynnikiem, wpływającym na rozwój gminy jest bliskość większych ośrodków miejskich – Łodzi, Ozorkowa, Łęczycy, Kutna, Poddębic, Łowicza.

Położenie gminy Ozorków na tle sieci dróg krajowych i wojewódzkich.

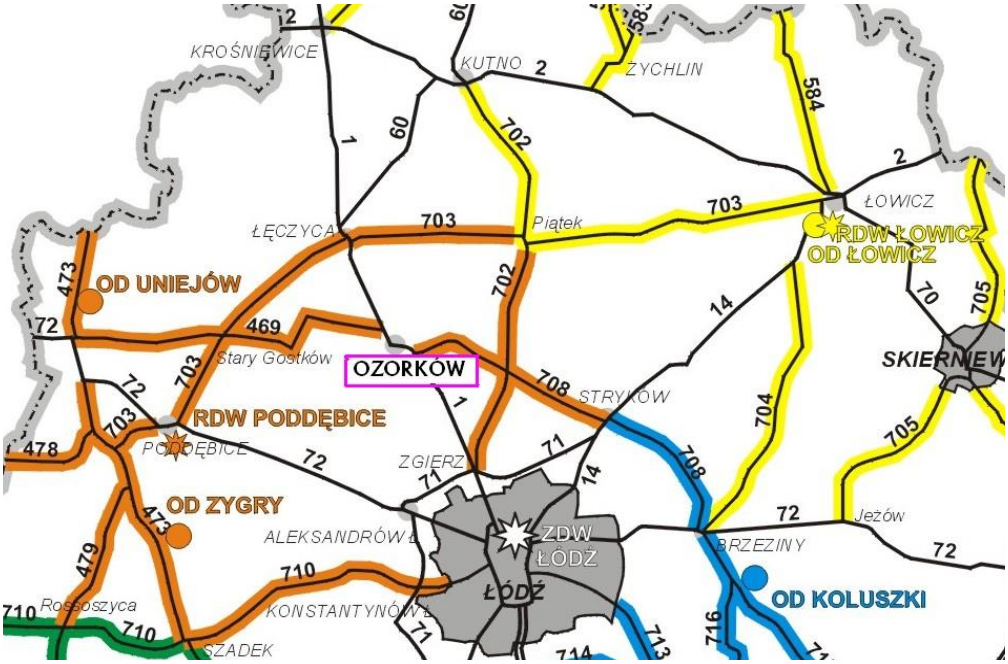

Dane: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ozorków na lata 2008-2013.

Rozwój gospodarczy gminy uwarunkowany jest, z jednej strony przebiegiem dróg zewnętrznych, a z drugiej strony układem dróg wewnętrznych, jego stanem technicznym, możliwościami przekształceń i rozbudowy. Główna obsługa komunikacyjna podstawowych jednostek osadniczych i rejonów zagospodarowania gminy możliwa jest poprzez:

- sieć drogową,
- komunikację zbiorową (kolejową, tramwajową, autobusową).

3.10.1. Sieć drogowa

Obsługa komunikacyjna obszaru gminy opiera się głównie na drogach publicznych: krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Podstawowy układ komunikacyjny posiada łącznie 230,9 km dróg. Ponadto na obszarze gminy występują ogólnodostępne drogi wewnętrzne i gospodarcze, tworzące uzupełniającą sieć komunikacyjną, obsługującą tereny zabudowy wiejskiej.

Drogi krajowe

Przez obszar gminy przebiega jedna droga krajowa o długości 8 km. Jest to droga krajowa Nr 91 relacji Gdańsk - Łódź – Częstochowa – Cieszyn – Granica Państwa, stanowiąca polski odcinek międzynarodowego szlaku komunikacyjnego Helsinki – Gdańsk – Łódź – Katowice – Budapeszt – Ateny. Przebiega w układzie północ – południe, rozcinając obszar gminy na dwie części. Droga ta posiada jedną jezdnię, po jednym pasie ruchu z poboczem w każdym kierunku. Planowana jest modernizacja drogi, związana głównie z przebudową skrzyżowań.

Drogi wojewódzkie

Przez gminę Ozorków obecnie przebiegają dwie drogi wojewódzkie, o łącznej długości

15,2 km, wpisujące się w regionalny system komunikacyjny. Są to drogi:

- Nr 708 Ozorków – Warszyce – Stryków,
- Nr 469 Uniejów – Gostków – Wróblew.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe zapewniają podstawowe powiązanie gminy Ozorków z sąsiednimi gminami. Na obszarze gminy funkcjonuje 12 dróg powiatowych o łącznej długości 41,4 km, obsługujących ruch lokalny, gminny i międzygminny. Niemal wszystkie mają utwardzoną bitumiczną nawierzchnię. Są to drogi:

- 5109 E Modlna - Gieczno – Kwilno –Władysławów,
- 5168 E Aleksandrów – Nakielnica – Parzęczew – granica województwa (Lubień),
- 5137 E Ozorków – Parzęczew,
- 5139 E Chociszew – Biblianów – Ozorków – Solca Wielka,
- 5145 E Solca Wielka – Wielka Wieś,
- 5147 E Borszyn – Trojany – Różyce Nowe (droga szlakowa),
- 5148 E Sierpów – Parzyce,
- 5149 E Ozorków – Gębice – Cedrowice,
- 5150 E Ozorków – Cedrowice – Leśmierz,
- 2513 E Maszkowice – Leśmierz – Ambrożew,
- 5109 E Modlna – Leśmierz – Mieczyn – Łęczyca,
- 5128 E Emilia – Kania Góra – Sokolniki.

Drogi gminne

Stanowią na obszarze gminy podstawową sieć, zapewniającą bezpośrednią obsługę miejscowości gminnych oraz sąsiednich, a także powiązanie z drogami wyższych klas. Mają istotne znaczenie dla ruchu lokalnego. Na obszarze gminy znajduje 166 km dróg gminnych. 77, 8 km dróg posiada nawierzchnię utwardzoną (47%), a pozostałe 88,2 km stanowią drogi szlakowe i gruntowe.

W gminie Ozorków do dróg gminnych zaliczają się drogi:

- 104067E (Ambrożew) – gr. gm. Góra św. Małgorzaty – Boczki – Tymienica – Ostrów – Cedrowice,
- 104188E (Topola Katowa) – gr. gm. Łęczyca – Tkaczew – Skromnica – Borszyn,
- 104195E (Lubień) - gr. gm. Łęczyca – Sierpów,
- 120101E Sokolniki Parcela – Małachowice Kolonia,
- 120102E Sokolniki Parcela – Małachowice Kolonia – Małachowice – gr. gm. Piątek – (Śladków Podleśny),
- 120104E Solca Mała – Parzyce,
- 120105E Ozorków – Sokolniki Las, ul. Ozorkowska,
- 120106E Modlna – Katarzynów – gr. gm. Zgierz – (Dzierżązna),
- 120107E Solca Wielka – Sierpów,
- 120108E Solca Wielka – Solca Mała – Sierpów,
- 120109E Konary – Sierpów,
- 120110E Sokolniki Las (ul. Malczewskiego) - Modlna – szkoła – Małachowice - Małachowice Kolonia – Dybówka,
- 120111E Sokolniki Las (ul. Kościuszki) – Katarzynów, ul. Akacjowa - gr. gm. Zgierz,
- 120112E Parzyce – Muchówka – Ostrów,
- 120113E Małachowice Kolonia – gr. gm. Zgierz – (Śladków Górny),

- 120114E Celestynów – (Grabiszew),
- 120115E Solca Wielka – Pełczyska – gr. gm. Parzęczew – (Śliwniki),
- 120116E Cedrowice Parcela – Cedrowice,
- 120117E Boczki - gr. gm. Góra św. Małgorzaty – (Ambrożew),
- 120118E Skromnica - gr. gm. Parzęczew – (Opole),
- 120119 Mrowiny – Skotniki – Boczki – Skotniki - gr. gm. Góra św.Małgorzaty – (Karsznice),
- 120120E Skotniki (Mostki) – Skotniki (Pastwiska),
- 120121E Czerchów – Sokolniki Parcela,
- 120122E Modlna – Sokolniki,
- 120123E Ozorków – Opalanki,
- 120124E Cedrowice – Wróblew,
- 120125E Aleksandria – Sokolniki Las (ul. Graniczna),
- 120126E Helenów -Sokolniki Las (ul. Brzozowa, ul. Orkana),
- 120127E Śliwniki,
- 120128E Leśmierz – Mierczyn,
- 120129E Helenów – Maszkowice,
- 120130E Sokolniki Las, ul. 1 mają, ul. Dzielna,
- 120131E Sokolniki Las, ul. 22 Lipca, ul. Konopnickiej, ul. Kopernika,
- 120132E Sokolniki Las, ul. Białostocka, ul. Krakowska,
- 120133E Sokolniki Las, ul. Chopina,
- 120134E Sokolniki Las, ul. Chrobrego,
- 120135E Sokolniki Las, ul. Dojazdowa,
- 120136E Sokolniki Las, ul. Działkowa, ul. Graniczna, ul. Wiejska,
- 120137E Sokolniki Las, ul. Dzierżonia, ul. Ks. Skorupki,
- 120138E Sokolniki Las, ul. Dębowa, ul. Topolowa,
- 120139E Sokolniki Las, ul. Emilii Szczanieckiej,
- 120140E Sokolniki Las, ul. Gazowa,
- 120141E Sokolniki Las, ul. Gdańska,
- 120142E Sokolniki Las, ul. Harcerska,
- 120143E Sokolniki Las, ul. Husarska,
- 120144E Sokolniki Las, ul. Kaliska,
- 120145E Sokolniki Las, ul. Kasprowicza, ul.Krańcowa,
- 120146E Sokolniki Las, ul. Katowicka,
- 120147E Sokolniki Las, ul. Kielecka, ul. Zwycięska,
- 120148E Sokolniki Las, ul. Kilińskiego,
- 120149E Sokolniki Las, ul. Mickiewicza, ul. Okólna, ul. Sportowa, ul. Klonowa, ul. Nowa,
- 120150E Sokolniki Las, ul. Kochanowskiego,
- 120151E Sokolniki Las, ul. Konarskiego,
- 120152E Sokolniki Las, ul. Żwirki,
- 120153E Sokolniki Las, ul. Kraszewskiego,
- 120154E Sokolniki Las, ul. Kresowa,
- 120155E Sokolniki Las, ul. Królowej Jadwigi,
- 120156E Sokolniki Las, ul. Krótka,

- 120157E Sokolniki Las, ul. Wojska Polskiego, ul. ks. Brzóski,
- 120158E Sokolniki Las, ul. Kujawska,
- 120159E Sokolniki Las, ul. Legionów,
- 120160E Sokolniki Las, ul. Letniskowa,
- 120161E Sokolniki Las, ul. Leśna,
- 120162E Sokolniki Las, ul. Lipowa,
- 120163E Sokolniki Las, ul. Kwiatowa, ul. Ochotnicza, ul. Literacka,
- 120164E Sokolniki Las, ul. Lwowska,
- 120165E Sokolniki Las, ul. Małachowskiego, ul. Rejtana,
- 120166E Sokolniki Las, ul. Mazowiecka,
- 120167E Sokolniki Las, ul. Warszawska, ul. Sowińskiego,ul. Morawska,
- 120168E Sokolniki Las, ul. Narutowicza,
- 120169E Sokolniki Las, ul. Niecała,
- 120170E Sokolniki Las, ul. Nowogrodzka,
- 120171E Sokolniki Las, ul. Okrzei,
- 120172E Sokolniki Las, ul. Ogrodowa,
- 120173E Sokolniki Las, ul. Orla,
- 120174E Sokolniki Las, ul. Oświatowa,
- 120175E Sokolniki Las, ul. Paderewskiego,
- 120176E Sokolniki Las, ul. Pancerna,
- 120177E Sokolniki Las, ul. Piaski Wróblewskie,
- 120178E Sokolniki Las, ul. Żeromskiego,
- 120179E Sokolniki Las, ul. Piotrkowska,
- 120180E Sokolniki Las, ul. PKWN,
- 120181E Sokolniki Las, ul. Pomorska,
- 120182E Sokolniki Las, ul. Poznańska,
- 120183E Sokolniki Las, ul. Prusa,
- 120184E Sokolniki Las, ul. Puławskiego,
- 120185E Sokolniki Las, ul. Płocka,
- 120186E Sokolniki Las, ul. Śląska, ul. Radzymińska, ul. Sporna,
- 120187E Sokolniki Las, ul. Reja,
- 120188E Sokolniki Las, ul. Różana, ul. Średnia,
- 120189E Sokolniki Las, ul. Rycerska,
- 120190E Sokolniki Las, ul. Sanatoryjna,
- 120191E Sokolniki Las, ul. Sienkiewicza,
- 120192E Sokolniki Las, ul. Sieradzka,
- 120193E Sokolniki Las, ul. Skośna,
- 120194E Sokolniki Las, ul. Sobieskiego,
- 120195E Sokolniki Las, ul. Sokolnickiego,
- 120196E Sokolniki Las, ul. Sosnowa,
- 120197E Sokolniki Las, ul. Słoneczna,
- 120198E Sokolniki Las, ul. Słowackiego,
- 120199E Sokolniki Las, ul. Targowa,
- 120200E Sokolniki Las, ul. Toruńska,
- 120201E Sokolniki Las, ul. Traugutta,

- 120202E Sokolniki Las, ul. Wigury,
- 120203E Sokolniki Las, ul. Wilcza,
- 120204E Sokolniki Las, ul. Wileńska, ul. Żeligowskiego, ul. Głowackiego,
- 120205E Sokolniki Las, ul. Wiślana, ul. Marynarska, ul. Spacerowa,
- 120206E Sokolniki Las, ul. Wodna,
- 120207E Sokolniki Las, ul. Wyspiańskiego,
- 120208E Sokolniki Las, ul. Zagajnikowa,
- 120209E Sokolniki Las, ul. Zielna,
- 120210E Sokolniki Las, ul. Szkolna, ul. Łódzka,
- 120211E Sokolniki Las, ul. Strzelecka,
- 120212E Sokolniki Las, ul. Wiśniowa,
- 120213E Sierpów,
- 120214E Borszyn,
- 120215E Sokolniki Las, ul. Wrzosowa,
- 120216E Katarzynów, ul. Jesionowa, ul. Lipowa,
- 120217E Katarzynów, ul. Tatarakowa,
- 120218E Katarzynów, ul. Grabowa, ul. Łąkowa,
- 120219E Katarzynów, ul. Trzcinowa,
- 120220E Katarzynów, ul. Kalinowa,
- 120221E Katarzynów, ul. Jodłowa,
- 120222E Katarzynów, ul. Leszczynowa,
- 120223E Katarzynów, ul. Jałowcowa, ul. Modrzewiowa.

3.10.2. Komunikacja zbiorowa

Obsługę pasażerską mieszkańców gminy Ozorków zapewnia komunikacja autobusowa, kolejowa oraz tramwajowa.

Komunikacja kolejowa

Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa PKP relacji Łódź - Kutno, o długości około 5,7 km, ze stacją kolejową w Ozorkowie i przystankiem w Sierpowie. Linia umożliwia bezpośrednie połączenie z dużymi miastami – Gdańskiem, Toruniem, Poznaniem, Łodzią, Łęczycą, Cieszynem. Poza nią w gminie znajduje się trasa nieczynnej zabytkowej kolei wąskotorowej Ozorków – Krośniewice.

Istniejący układ drogowy jest kolizyjny z linią PKP ze względu na brak strzeżonych przejazdów kolejowych.

Komunikacja tramwajowa

Mieszkańcy gminy korzystają z tramwaju kursującego na trasie Ozorków – Zgierz – Łódź. Jego torowisko przebiega wzdłuż drogi krajowej Nr 91 na wysokości sołectwa Aleksandria. Linia ta jest przedłużeniem Łódzkiego Tramwaju Regionalnego kursującego na linii Zgierz – Łódź – Pabianice.

Komunikacja autobusowa.

Obsługę komunikacją zbiorową gminy w zakresie przewozów osób zapewnia Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łęczycy spółka z o.o. oraz prywatni przewoźnicy (szczególnie na trasie dojazdu do Łodzi). Dworzec PKS znajduje się w Łęczycy, a baza – na terenie gminy, w Sierpowie. Linie autobusowe przebiegają głównie drogą

krajową, wojewódzkimi i niektórymi drogami powiatowymi.

Mieszkańcy większości wsi położonych na obszarze gminy, mają możliwość podróżowania komunikacją zbiorową autobusową PKS. Wsie położone są przy drogach, które prowadzą linie autobusowe, bądź znajdują się w izochronie dojścia (1,5 km) do przystanku autobusowego. Jest to podstawowy środek transportu uczniów dojeżdżających do szkół podstawowych, gimnazjów i średnich w sąsiednich wsiach i miastach.

3.10.3. Analiza powiązań funkcjonalnych układu komunikacyjnego

Powiązania zewnętrzne obszaru gminy realizowane są poprzez układ drogowy. Główne powiązania drogowe, z i do obszaru gminy, zapewniają wyżej wymienione: droga krajowa i drogi wojewódzkie. Z analizy układu drogowego można wnioskować, iż gmina posiada dogodne połączenie z siedzibą województwa i z siedzibą powiatu zgierskiego poprzez drogę krajową Nr 91, a także z sąsiednimi gminami poprzez drogę krajową, drogi wojewódzkie i powiatowe. Drogi te mają dość niskie parametry. Układ sieci drogowej jest niewystarczający do rosnących potrzeb.

Transport osób i towarów wewnątrz gminy zapewniają przede wszystkim drogi powiatowe i gminne, ulice wiejskie, drogi śródpolne, wewnętrzne dojazdowe, a także po części droga krajowa i drogi wojewódzkie. W zakresie powiązań wewnątrzgminnych sieć drogowa jest wystarczająco gęsta. Wszystkie wsie są obsłużone komunikacyjnie, mają połączenie z siedzibą gminy i ze sobą.

Większość dróg wymaga przebudowy bądź modernizacji, szczególnie w zakresie szerokości jezdni i wzmocnienia nawierzchni. Dotyczy to zarówno drogi krajowej, dróg wojewódzkich, powiatowych, a przede wszystkim dróg gminnych, które charakteryzują się często złym stanem technicznym. Wąskie korytarze komunikacyjne są problemem powszechnym, niemniej jednak stanowią ograniczenie w połączeniach komunikacyjnych, szczególnie obecnie w dobie rozwoju motoryzacji i coraz większych gabarytów samochodów dostawczych czy maszyn rolniczych. Przy tym tendencja obustronnego obudowywania dróg i ulic wiejskich zabudową zagrodową i mieszkaniową, w bliskiej odległości od jezdni, jeszcze bardziej utrudnia warunki jazdy lub przewozu, stwarzając również niebezpieczeństwo wypadków. W celu zahamowania tego procesu należy zadbać, aby drogi nie były obustronnie obudowywane, tzn. należy odpowiednio pokierować ruchem budowlanym poprzez lokalizację nowej zabudowy w bezpiecznej odległości od dróg publicznych, szczególnie tych wyższych rangą.

3.10.4. Uwarunkowania zewnętrzne, wynikające z celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie województwa

Przez teren gminy przebiegają elementy komunikacyjne, które zaliczają się do zadań - propozycji do programów centralnych i wojewódzkich. Do programu centralnego zadań ponadlokalnych kwalifikuje się modernizacja drogi krajowej Nr 91 i wojewódzkiej nr 708.

3.11. STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

3.11.1. Zaopatrzenie w wodę

Stan wyposażenia gminy w wodociągi zbiorowe jest dobry. Niemal wszystkie zurbanizowane tereny pozostają w zasięgu gminnej sieci wodociągowej. W roku 2007 korzystało z niej prawie 90% mieszkańców oraz większość jednostek produkcyjnych i usługowych. Nieliczne zakłady produkcyjne , w tym: Zakład Ceramiki Tubądzin II Sp. z o. o., Polska Woda Sp. z o. o. posiadają własne źródła wody i z wody wodociągowej korzystają w stopniu ograniczonym.

Obszar gminy zaopatrywany jest w wodę z zasobów wód podziemnych występujących w utworach górnej kredy. Na terenie gminy funkcjonuje 4 niezależne systemy wodociągowe oparte o ujęcia głębinowe wykonane w miejscowościach: Tymienica, Celestynów, Modlna i Sokolniki Las. Doprowadzają wodę do mieszkańców 23 miejscowości. Do wsi położonych w południowo-zachodniej części gminy: Borszyn, Skromnica, Tkaczew, Solca Mała, Solca Wielka, Wróblew i Pełczyska – doprowadzana jest woda z ujęcia „Chrząstów" w gm. Parzęczew, a do wsi Śliwniki z wodociągu miejskiego Ozorkowa. W 2014 roku dostarczono z ujęcia „Chrząstów" około 53 tys m^3 wody.

Podstawowe informacje o ujęciach gminnych zestawiono w tabeli.

Lp	Nazwa ujęcia	Głębokość studni [m]	Wydajność eksploata--cyjna m^3/h]	Dopuszczalna wielkość poboru wg aktualnego pozwolenia wodno - prawnego			Wielkość wydobycia w 20014 r.	Zasięg obsługi
				m^3/h	[m^3/d]	m^3/rok	m^3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	**Tymienica** Studnia Nr 1a Studnia Nr 2 (*awaryjna)*	71,5 80,0	172,0 171,0	36,0 Decyzja OS.6341.39. 2012 z 01.10.2012, ważna do 31.10.2022	430,0	156 950,0	124 616,0	Tymienica, Opalanka, część Skotnik, Boczki, Ostrów, Cedrowice, Cedrowice Parcela, Parzyce, Leśmierz, Sierpów, Konary i Muchówka;
2	**Modlna** Studnia Nr 1 (*awaryjna*) Studnia Nr 2 *(awaryjna)* Studnia Nr 3 (*zasadnicza)*	45,0 87,0 92,0	20,7 25,0 69,3	69,3 Decyzja OS.62242-17/2/09/10 z 11.01.2010 r. ważna do 31.01.2020 r.	416,0	151 804,0	86 771,0	Modlna, część Skotnik, Sokolniki Parcela, Sokolniki, Czerchów, Maszkowice, Małachowice, Małachowice Kolonia, Dybówka;
3	**Celestynów**	90,0	16,0	2,0 decyzja w-p OS.6221-19/2/04 z dn.03.12.04, ważna do 31.12.2015r.	19,0	6 935,0	6 150,0	Celestynów
4	**Sokolniki Las** Studnia Nr 1 Studnia Nr 2	100,0 100,0	132,0 90,0	36,0 OS.6341.3.10.2011 z 01.02.2012 r. ważna do 31.03. 2022	500,0	182 530,0	132 039,0	Sokolniki Las, Aleksandria, Katarzynów, Helenów;

Źródłem wody dla wodociągów są zasoby wód podziemnych występujące w wodonośnych utworach trzeciorzędowych, czwartorzędowych i kredowych, ujmowane za pośrednictwem studni głębinowych. Ujmowana woda zawiera ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu i przed wprowadzeniem do sieci podlega uzdatnianiu, a ze względów profilaktycznych – również chlorowaniu. Stacje wodociągowe pracują w układzie jednostopniowego pompowania wody. Tylko w Modlnej zrealizowany został układ dwustopniowy: woda z ujęcia pompowana jest do zbiorników, stąd pompami 2° współpracującymi z hydroforami podawana jest do sieci.

Sieć wodociągowa jest dobrze rozbudowana , jej zasięg obejmuje niemal cały obszar

gminy. Długość sieci wg stanu na koniec 2014 roku wynosiła 173,96 km, wykonane jest 33282 sztuk podłączeń budynków do sieci, czynne są 3 zdroje uliczne. Stan techniczny sieci jest dobry. Przebudowy wymagają jedynie odcinki sieci wykonane z azbestocementu: w Skotnikach (ok. 0,5 km).

Zdolność produkcyjna ujęć wodociągów wiejskich obecnie nie jest w pełni wykorzystywana.

Dalszy rozwój urbanizacji na terenie gminy następował będzie przy wykorzystaniu istniejących rezerw źródłowych, pod warunkiem modernizacji i rozbudowy urządzeń stacji wodociągowych, w szczególności urządzeń do uzdatniania, gromadzenia i przesyłu wody.

Niewystarczająca dla zaopatrzenia w wodę nowych terenów może się okazać przepustowość sieci wodociągowej. Jej rozbudowa przebiega obecnie równolegle z prowadzonymi procesami budowlanymi. Dalsze działania powinny uwzględniać, w miarę potrzeb, rozbudowę i modernizację sieci dla pokrycia perspektywicznego zapotrzebowania wody na terenach zainwestowanych i wyznaczonych dla rozwoju urbanizacji. Dla poprawy niezawodności dostaw i uniknięcia lokalnych deficytów powinna być rozważana współpraca i wzajemna alimentacja sąsiadujących systemów wodociągowych.

Obecnie eksploatację urządzeń i sieci wodociągowej prowadzi Spółka z o.o. BAKUPI, z siedzibą w Boczkach 30.

3.11.2. Odprowadzenie ścieków

Gospodarka ściekowa na terenie gminy Ozorków wymaga kompleksowego uporządkowania. Zrealizowane dotychczas układy kanalizacji sieciowej obejmują obsługą jedynie fragmenty miejscowości Leśmierz, Pełczyska oraz wieś Skromnicę i Śliwniki oraz część Wróblewa, łącznie ok. 1100 mieszkańców gminy. W latach 1995 – 2014 z dużym udziałem środków gminnych zrealizowane zostało 543 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kilka oczyszczalni przyobiektowych: przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Modlnej, przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Solcy Wielkiej, przy Ośrodku Zdrowia w Sokolnikach Parceli, przy Szpitalu dla Dzieci w Sokolnikach Lesie. Zakładowe oczyszczalnie ścieków posiadają także: zakłady: Ceramika Tubądzin II w Cedrowicach Parceli, Polska Woda Sp.z o.o., przedsiębiorstwo „Katmar". Z dużą ostrożnością można szacować, że ok. 40% mieszkańców gminy ma uporządkowaną gospodarkę ściekową.

Na przeważającym obszarze gminy funkcjonują jednak wyłącznie rozwiązania tymczasowe i odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, realizowane z założeniem wywożenia zgromadzonych nieczystości do punktów zlewnych na oczyszczalniach ścieków w Ozorkowie i Łęczycy; część mieszkańców korzysta z ustępów suchych.

Stan istniejących na terenie gminy urządzeń i sieci do zbiorowego odprowadzania ścieków jest różny:

- Sieć kanalizacyjna w Leśmierzu ma długość ok. 2,6 km, obsługuje osiedle mieszkaniowe i obiekty cukrowni i jest zakończona mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków na terenie cukrowni. Przepustowość oczyszczalni jest duża i wynosi 912 m^3/d, sprawność oczyszczania ścieków mniejsza - odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Bzura. Obecnie oczyszczalnia odbiera ścieki bytowe w osady Leśmierz. Celem dostosowana przepustowości urządzeń i technologii oczyszczania ścieków do potrzeb gminy konieczna jest modernizacja oczyszczalni ścieków.
- Sieć kanalizacji w Pełczyskach ma długość ok.1,0 km i jest zakończona biologiczną oczyszczalnią ścieków typu BIOCLAIRE; oczyszczalnia posiada przepustowość Q=10,8 m^3/d i obsługuje mieszkańców 10 posesji.
- W roku 2008 zakończona została budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Skromnica wraz z lokalną oczyszczalnią ścieków typu „Nebraska" o przepustowości Qmax = 20 m^3/d oraz grawitacyjno - pompowy układ kanalizacji sanitarnej na terenie wsi Śliwniki – Wróblew, z odprowadzaniem ścieków do układu kanalizacji m. Ozorkowa, do kanału Ø0,25m w ul. Skrajnej (przy Żytniej).

Realizowany od ponad 10 lat program budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków pozwolił na uporządkowanie gospodarki ściekowej u prawie 20% mieszkańców.

3.11.3. Odprowadzenie wód opadowych

Przeważająca część obszaru gminy Ozorków położona jest w dorzeczu rzeki Wisły, w zlewni rzeki Bzury i jej dopływów. Tylko zachodnia część odwadniana jest do rzeki Gnidy, w zlewni rzeki Ner (dorzecze Odry).

Elementem sieci hydrograficznej są licznie występujące na obszarze gminy rowy i cieki powierzchniowe oraz zbiorniki wodne i stawy; Na terenie gminy znajduje się 12 stawów o łącznej powierzchni ok.16 ha.

Rzeka Bzura, zgodnie z perspektywicznym planem jej zagospodarowania powinna spełniać kryteria III klasy czystości wód, obecnie jednak nie odpowiada wymaganej klasie.

Stan jednolitej części wody określa się dla wód przebadanych zarówno pod względem ekologicznym jak i chemicznym. Na podstawie raportu o stanie środowiskowy województwie łódzkim 2014, na podstawie badań wykonanych w 2013 roku, stan rzeki Bzury na odcinku od Starówki do Kanału Tumskiego, z punktem pomiarowo-kontrolnym w m. Dzierzbiętów, określono jako zły, w tym potencjał ekologiczny został określony jako słaby, a oceniając stan chemiczny stwierdzono przekroczenie stężenia średniorocznego i maksymalnego odnośnie takich substancji jak: rtęć i ołów oraz ich związki, a także indeno(1,2,3-cd)piren i benzo(g,h,i) perylen. Stan ekologiczny słaby wskazuje na IV klasę czystości wód. .

Wody opadowe odprowadzane są przez infiltrację do ziemi, a także przez spływ powierzchniowy i rowami do rzeki Bzury , rzeki Strugi (dopływ Bzury) i rzeki Ner.

Ważną rolę w systemie odprowadzania wód opadowych (regulacji stosunków wodnych) spełniają również układy melioracji szczegółowych wykonane na znacznym obszarze gminy.

Kanalizacja deszczowa ma charakter lokalny i występuje fragmentarycznie w Leśmierzu, w Sierpowie, na terenie Zakładu Ceramika Tubądzin II w Cedrowicach Parceli, zakładu Polska Woda Sp. z o.o. w Aleksandrii i w innych miejscach wymagających zorganizowanego odwodnienia.

Rowy melioracyjne stanowią odbiorniki podczyszczonych ścieków sanitarnych, odprowadzanych z indywidualnych i lokalnych oczyszczalni ścieków realizowanych na terenie gminy.

3.11.4. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło dla potrzeb budynków usługowych, użyteczności publicznej i przemysłowych jest realizowane z lokalnych kotłowni oraz z indywidualnych źródeł ciepła (min. ogrzewanie piecowe) wbudowanych u poszczególnych odbiorców w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Źródła ciepła opalane są głównie koksem i węglem oraz gazem przewodowym, z butli i w mniejszym zakresie olejem opałowym.

Największymi dostawcami ciepła w Gminie są:

- kotłownia gazowa przy Szkole Podstawowej w Modlnej (moc 216 kW),
- kotłownia olejowa przy Szkole Podstawowej w Solcy Wielkiej (moc 104 kW),
- kotłownia gazowa przy Ośrodku Zdrowia w Sokolnikach Parceli (moc 77kW),
- kotłownia olejowa w Gminnym Ośrodku Kultury w Leśmierzu (o mocy 85 kW).

Zagęszczenie źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi takich jak węgiel i koks tworzy efekt „niskiej emisji". Zminimalizowanie tego efektu należy rozpatrywać w aspekcie modernizacji istniejących źródeł ciepła z jednoczesną podmianą paliwa stałego na paliwo bezpieczne ekologicznie, takie jak:

- paliwo tradycyjne, zapewniające wysoki stopień czystości emisji spalin: gaz przewodowy, gaz płynny, olej opałowy niskosiarkowy, energia elektryczna i inne,
- paliwo ze źródeł odnawialnych: energia słońca, wiatru i wody, biomasa, wody geotermalne i inne.

3.11.5. Gazownictwo

Przez teren gminy, przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Gostynin – Łódź. Z gazociągu tego, poprzez dwie stacje redukcyjno - pomiarowe I-go stopnia, gaz dostarczany jest do odbiorów w gminie na średnim ciśnieniu. Ze stacji redukcyjnej, zlokalizowanej na terenie Celestynowa (wydajność 1500m^3/h) zaopatrywana jest obecnie południowo - wschodnia część gminy.

Sieć gazowa średniego ciśnienia obejmuje swym zasięgiem miejscowości: Celestynów, Dybówka, Modlna, Małachowice, Sokolniki, Sokolniki Las, Sokolniki Parcela, Aleksandria oraz Wróblew. Stacja w Celestynowie będzie stanowiła podstawowe źródło gazu dla Sokolnik, Aleksandrii i dalszej północno – wschodniej części gminy.

Ze stacji redukcyjnej w Ozorkowie (wydajność 6000 m^3/h) zasilani są w gaz nieliczni odbiorcy we Wróblewie (poprzez gazociąg Ø125) oraz w Cedrowicach (poprzez gazociąg Ø110, wybudowany dla „Ceramiki Tubądzin”). Wybudowane gazociągi będą podstawą do dalszej rozbudowy sieci w tej części gminy.

Z istniejącego i projektowanego układu sieci gazowej w gminie nie ma możliwości zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych miejscowości Leśmierz. Po wyłączeniu kotłowni (w związku z likwidacją cukrowni), odbiorcy zaopatrywani w ciepło z kotłowni zakładowej zostali odłączeni.

Dla gazociągu wysokiego ciśnienia ze względów bezpieczeństwa i eksploatacyjnych obowiązuje strefa ochronna określona w przepisach odrębnych dotyczących warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

3.11.6. Elektroenergetyka

Podstawowymi źródłami zasilania w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy Ozorków są stacje transformatorowo - rozdzielcze 110/15kV w Ozorkowie (RPZ „Ozorków”) i w Łęczycy (RPZ „Leszcze”). Stacje te są powiązane ze sobą napowietrznymi liniami 110kV. Trasy tych linii przebiegają przez teren gminy. Sieć 110kV posiada rezerwy przepustowości i jest w dobrym stanie technicznym.

Wzdłuż linii 110kV występują strefy bezpieczeństwa, związane z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego na środowisko i na warunki zabudowy przeznaczonej dla stałego pobytu człowieka oraz na bezpieczną pracę w pobliżu czynnych linii elektromagnetycznych.

Przemysł i dystrybucja energii elektrycznej na obszarze gminy odbywa się siecią rozdzielczą średniego napięcia SN-15kV, które pracuje w układzie linii magistralnych z odgałęzieniem do lokalnych stacji trafo 15/0,4/0,23kV usytuowanych w poszczególnych miejscowościach gminy. Ze stacji trafo energia doprowadzana jest do poszczególnych odbiorców liniami rozdzielczymi napowietrznymi bądź kablowymi niskiego napięcia 0,4/0,23kV.

Na terenie gminy pracują generalnie stacje transformatorowe słupowe o stosunkowo małej mocy transformatorów. Zakres znamionowych mocy trafo zawiera się w zakresie od 20kVA do 400kVA. Obiekty usługowe i przemysłowe posiadają stacje własne, w większości wykonane jako wnętrzowe, których eksploatację i konserwację prowadzi odbiorca zasilany z danej stacji.

Sieć średniego i niskiego napięcia wykonana jest liniami napowietrznymi, linie 15kV wykonane są przewodami 25 mm^2, 35 mm^2, 50 mm^2, 70 mm^2 („piony sieci”).

Sieć kablowa w gminie występuje w ograniczonym zakresie, to jest w:

- Leśmierzu,
- Cedrowicach,
- Wróblewie,
- Sokolnikach
- Sokolnikach Lesie.

Nasycenie stacjami 15/0,4kV jest dostateczne. Sieć jest zmodernizowana w znacznym stopniu, ale nadal modernizacji wymaga sieć niskiego napięcia w zakresie skracania obwodów poprzez zagęszczanie stacjami trafo oraz wymiany linii napowietrznych na kable bądź przewody izolowane.

Przewiduje się modernizację sieci niskiego i średniego napięcia w rejonie Sokolnik.

Operatorem całego układu sieci dystrybucyjnej (110kV; 15kV; 0,4/0,23kV) jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto.

3.11.7. Telekomunikacja

W zakresie usług telekomunikacyjnych teren gminy jest obecnie obsługiwany przez operatorów telefonii stacjonarnej, głównie przez Telekomunikację Polską S.A. oraz telefonię Dialog, która objęła swym zasięgiem część miejscowości Cedrowice.

Gmina jest obsługiwana przez dwie centrale elektroniczne, zlokalizowane w Sokolnikach i Parzęczewie. Centrale te są powiązane światłowodami z centralą nadrzędną w Zgierzu. Wzdłuż drogi krajowej nr 91 ułożony jest światłowód, który stanowi ważny trakt telekomunikacyjny dla obsługi łączności z północną częścią kraju.

Lokalną sieć telekomunikacyjną stanowią przede wszystkim linie napowietrzne i kable doziemne oraz kable ułożone w kanalizacji telefonicznej. Sieć przewodowa jest dobrze rozbudowana.

3.11.8. Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 r. zaczął obowiązywać na terenie gminy nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, w związku z nowelizacją ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 391 z późniejszymi zmianami).

Głównym założeniem zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, było nałożenie na gminy obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych. Na terenie Gminy Ozorków nowym systemem objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady. Na podstawie nowych przepisów prawa, gmina ma obowiązek wyłonić w drodze przetargu publicznego wykonawcę, który zajmie się obiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu gminy. Właściciele nieruchomości, nie będą mogli już sami wybrać wykonawcy usług, w tym zakresie, a zrobi to za nich gmina.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Celem znowelizowanej ustawy jest zminimalizowanie jest zminimalizowanie ilości odpadów komunalnych przekazywanych na składowiska odpadów. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, przedsiębiorcy wykonujący usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, muszą być przekazywane do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. W regionie, do którego należy Gmina Ozorków, na podstawie przyjętego przez Samorząd Województwa Łódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012 (Uchwała Nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r.), odpady komunalne powinny być przekazane do Regionalnej Instalacji Odpadów Komunalnych w Krzyżanówku (koło Kutna).

Składowisko odpadów w Modlnej

Składowisko odpadów w Modlnej, zgodnie z Palnem Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012, obecnie jest instalacją zastępczą, która może przyjąć odpady komunalne tylko w przypadku odmowy gdy regionalna instalacja ulegnie awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.

Składowisko odpadów w Modlnej zarządzane jest przez Ozorkowskie Przedsiębiorstwo

Komunalne Spółka z o.o. z Ozorkowie, ul. Żwirki 30, które posiada:

1) Pozwolenie zintegrowane wydane przez Wojewodę Łódzkiego znak: SR.VII-G/6617-2/PZ/57/2007 z 10.05.2007 r. ważne do 30.04.2017 r. i decyzja Nr 60/10 (zmieniająca) Marszałka Województwa Łódzkiego znak: RO.VI-ML-66151/60/10 z 17.05.2010 r.,
2) Decyzję Marszałka Województwa Łódzkiego zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska znak: RO-VI-IW-6620/122/2010 z 18.05.2010 r.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

Zasady prowadzenia selektywnego zbierania odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy Ozorków, zostały określone w przyjętym przez radę gminy Regulaminu utrzymania czystości i porządku. Od 1 lipca 2013 roku selektywne zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych przedstawia się następująco.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych następujących frakcji:

- papier
- metal
- tworzywo sztuczne
- szkło

prowadzona jest przez właścicieli nieruchomości, którzy sami dostarczają te odpady do pojemników zbiorczych zlokalizowanych w miejscach publicznych na terenie gminy. Tworzywo sztuczne i metal są zbierane razem w jednym pojemniku.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych następujących frakcji: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowalne i rozbiórkowe, zużyte opony, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji również papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, prowadzona jest w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Punkt ten powstał w 2013 roku przy składowisku odpadów w Modlnej, jako wyodrębniony punkt działający przez 5 dni w tygodniu. Właściciele nieruchomości dostarczają wymienione frakcje odpadów do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na własny koszt.

Selektywna zbiórka przeterminowanych leków prowadzona jest w wyznaczonych punktach aptecznych i ośrodkach zdrowia na terenie gminy.

Selektywna zbiórka zużytych baterii prowadzona jest również w wyznaczonych punktach na terenie gminy, takich jak: szkoły, Gminny Ośrodek Kultury itp.

Selektywna zbiórka mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych opon, będzie prowadzona również przez mobilny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych dwa razy w roku, w miejscu ich wytworzenia. Odpady wielkogabarytowe to takie odpady, które ze względu na swoje rozmiary lub masę, nie mogą zostać umieszczone w typowych pojemnikach, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych zmieszanych.

Selektywnie zebrane odpady zielone odbierane będą od właścicieli nieruchomości raz w miesiącu w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada, w miejscu ich wytworzenia. Zebrane odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone mogą być zagospodarowane także we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości w kompostownikach przydomowych.

Zaznaczyć tutaj trzeba, że system selektywnego zbierania odpadów komunalnych może ulec zmianie w wyniku zmiany przepisów prawa oraz w wyniku analizy potrzeb mieszkańców naszej gminy.

4. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY OZORKÓW

Przeprowadzone analizy stanu istniejącego, stanu formalno-prawnego, zamierzeń inwestycyjnych oraz programów samorządowych pozwoliły sformułować listę najważniejszych uwarunkowań – możliwości i ograniczeń rozwojowych gminy.

- PREFERENCJE ROZWOJU GMINY:
  1) cenne walory środowiska – tereny otwarte, doliny rzeczne, gleby wysokiej klasy;
  2) położenie w północnej części województwa łódzkiego, w powiecie zgierskim, w bliskim sąsiedztwie Łodzi;
  3) położenie w obszarze metropolitarnym Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej;
  4) położenie na szlaku komunikacyjnym o znaczeniu międzynarodowym (istniejąca droga krajowa nr 91);
  5) wzrost liczby ludności w ostatnich latach (ludność napływowa);
  6) dominująca rola rolnictwa w życiu gospodarczym gminy;
  7) dominujące użytkowanie rolne gruntów wynikające z wiejskiego charakteru gminy i bardzo dobrych warunków glebowych;
  8) pełnienie funkcji rekreacyjnej;
  9) położenie w obszarze eksploatacji wód mineralnych;
  10) występowanie złóż surowców mineralnych;
  11) tereny wartościowe przyrodniczo – użytki ekologiczne i pomniki przyrody oraz obszar Natura 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach" kod PLH100029 i projektowany Sokolnicko – Piątkowski Obszar Chronionego Krajobrazu ;
  12) tereny wartościowe kulturowo – obiekty wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, strefy ochrony ekspozycji, stanowiska archeologiczne (w tym rejestrowe) i strefy ochrony archeologicznej;
  13) unikalny układ urbanistyczny „miasta – ogrodu" Sokolniki Las;
  14) występowanie magistralnego uzbrojenia.

- OGRANICZENIA W ROZWOJU GMINY:
  1) ujemny przyrost naturalny;
  2) ograniczona możliwość urbanizacji terenów rolniczych – gleby wysokiej klasy bonitacyjnej;
  3) monofunkcyjność terenów wyznaczonych w planie zagospodarowania gminy (budownictwo mieszkaniowe) hamuje możliwość rozwoju innego rodzaju działalności inwestycyjnej;
  4) problem braku dojazdów do zabudowy lokalizowanej przy drodze krajowej;
  5) niedostateczne wyposażenie gminy w kanalizację sanitarną i gaz sieciowy;
  6) ograniczenia w użytkowaniu stref bezpieczeństwa od sieci magistralnego uzbrojenia – zakaz zabudowy stref budynkami mieszkalnymi;
  7) ograniczenia w użytkowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Bzury.

CZĘŚĆ B
POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU

1. KIERUNKI ROZWOJU ORAZ ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY OZORKÓW ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju gminy. Studium to opracowanie o charakterze strategicznym, w którym gminę rozpatruje się wielorako, od badania szans rozwojowych na tle regionu, po wyznaczane jednostek i obszarów o danych cechach zagospodarowania. Ma ona za zadanie stworzenie podstaw prawnych, ram, wytycznych i koordynatów dla tworzonych planów miejscowych. Ustalenia w nim zawarte są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niniejsza zmiana studium uwzględnia ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr LX/1648/10 z dnia 21.09.2010 r. oraz zmian miejscowego planu zagospodarowania gminy Ozorków wskazanych w części A studium.

Przyjęte w zmianie studium rozwiązania przestrzenne i funkcjonalne kontynuują kierunki rozwoju oraz zmiany w strukturze przestrzennej gminy wskazane w z kolei w obowiązującym studium, uchwalonym uchwałą Nr XII/015/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 01.12.2011 r.

Podstawowymi dokumentami determinującym kierunki zmian w strukturze przestrzennej, przeznaczeniu funkcjonalnym terenów oraz parametrach zagospodarowania i kształtowania zabudowy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków. Posłużyły one jako materiał wyjściowy i baza do zmiany obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków. Wykorzystano je przy określaniu przeznaczenia terenów z uwzględnieniem zachodzących zmian, wniosków władz gminy, instytucji i mieszkańców oraz faktycznego użytkowania terenu.

W obowiązującym studium w ramach prac studialnych zwracano uwagę na zachodzące w gminie procesy urbanizacji, analizując z jednej strony stopień wykorzystania wyznaczonych w planach miejscowych rezerw budowlanych, w stosunku do potrzeb i możliwości gminy, z drugiej zaś wskazując na problem nadmiernego rozpraszania zabudowy oraz obudowy dróg.

Z przeprowadzonych analiz wynikało, że w obowiązujących planach miejscowych wyznaczono na terenie gminy dwukrotnie więcej nowych terenów. niż obecnie jest zagospodarowywanych.

Innym zjawiskiem jest rozpraszanie zabudowy. Gmina Ozorków ma charakter typowo wiejski – przeważają w niej otwarte tereny upraw polowych z zabudową zagrodową. Część wsi posiada zwartą zabudowę, w formie tzw. „rzędówek”. W innych powstająca zabudowa ma charakter incydentalny. W tym drugim przepadku zabudowania nie tworzą zwartych układów urbanistycznych, co nie tylko burzy ład przestrzenny, ale jest również nieekonomiczne.

Innym problemem jest obudowa istniejącego układu drogowego. Obudowa istniejącego układu drogowego (różnych kategorii) w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jako szkieletu urbanizacji, jest niezwykle niekorzystnym zjawiskiem. Ciągi te, zwłaszcza wyższych kategorii, służą połączeniom międzygminnym, wojewódzkim i krajowym. Ich obudowa doprowadza do utraty parametrów i bezpieczeństwa ruchu po przemieszaniu ruchu tranzytowego z lokalnym. Dochodzi do zjawiska permanentnej jazdy przez obszar zabudowany, co zasadniczo ogranicza komfort jazdy. Z drugiej strony zwrócić należy uwagę, że zwiększanie natężenia ruchu również istotnie obniża jakość życia przy drodze.

Obudowa dróg ma negatywny wpływ na kształtowanie krajobrazu. Zjawisko to zaciera tradycyjny podział przestrzeni na skupiska zabudowy oraz przestrzenie otwarte – rolne, leśne, doliny rzek, itp., przecina przewietrzające korytarze ekologiczne, szlaki migracji zwierząt, zakłóca ciągłość ekosystemów. Efekt potęguje się w przypadku całkowitej obudowy przestrzeni biologicznych bez przerw, przepustów i rozwiązań zastępczych.

W studium dużo uwagi poświęcono możliwości wykorzystania walorów gminy jakimi są: położenie w obszarze metropolitalnym miasta Łodzi w pobliżu ważnego szlaku komunikacyjnego – autostrady A-2 oraz wzdłuż drogi krajowej Nr 91, występowanie dużych obszarów gleb najwyższych klas rolniczych, wartościowego układu osiedleńczego Sokolniki Las, zasobów przyrodniczych z dużą ilością terenów otwartych oraz wartościowych obiektów zabytkowych i archeologicznych.

1.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ WYNIKAJĄCE Z ANALIZY WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH DO STUDIUM

Złożone przez mieszkańców wnioski do studium dotyczyły głównie zmiany przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Dotyczyło to zarówno terenów nowych (rolnych i leśnych), jak i już przeznaczonych w planie zagospodarowania gminy pod zabudowę zagrodową. Duże zainteresowanie budziło otwarcie nowych terenów pod zabudowę produkcyjno-przemysłową (przy drodze krajowej Nr 91 oraz w Leśmierzu). Po dokonaniu waloryzacji wniosków, te, uznane za niezgodne z podstawami zachowania ładu przestrzennego i ekonomicznego funkcjonowania samorządu oraz sprzeczne z warunkami środowiska, zaopiniowano negatywnie. Argumentem za odrzuceniem wielu pomysłów inwestycyjnych były przytoczone negatywne skutki rozpraszania zabudowy z dala od istniejących układów osiedleńczych, dróg, bez wyposażenia w infrastrukturę techniczną, a także ograniczenia wynikające z istniejących uwarunkowań i przepisów odrębnych.

W wyniku rozpatrzenia wniosków, w sposób ograniczony powiększono wyznaczone w obowiązującym planie miejscowym tereny budowlane, poszerzając je o działki graniczące z terenami już zainwestowanymi, wypełniające luki w zabudowie lub o miejsca niezbędne do poprawnego funkcjonowania skoncentrowanych układów.

1.2. GŁÓWNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY OZORKÓW

Studium, z racji ciągłości procesu planowania, przyjmuje i rozwija główne założenia aktualnie obowiązujących planów zagospodarowania gminy Ozorków. Zawarte w studium ustalenia koncentrują się na trzech zasadniczych kierunkach działania:

I. **Adaptacji** – polegającej na utrzymaniu prawa do zabudowy na terenach już zabudowanych i wymagających uzupełnień. Rozwój tych terenów będzie następował poprzez porządkowanie i intensyfikację zabudowy. Są to tereny szczególnie predysponowane do lokowania nowych inwestycji, przy jednoczesnym założeniu zachowania bądź przywracania ładu przestrzennego oraz uzupełniania brakujących elementów infrastruktury technicznej i społecznej.

II. **Rozwoju** – polegającego na przeniesieniu praw do zabudowy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i określeniu zasad i wytycznych realizacji inwestycji w obszarach budowlanych zainwestowanych w niewielkim stopniu lub wcale. Zakłada się uzupełnianie brakującej zabudowy i elementów infrastruktury technicznej i społecznej, poprawy jakości życia i estetyki przestrzeni. Podstawowy element rozwoju dokonywać się będzie na płaszczyźnie jakości a nie ilości. Założenie to ogranicza terytorialny rozwój terenów zurbanizowanych, skupiając się na poprawie funkcjonowania już istniejących i kształtowaniu przestrzeni skończonych urbanistycznie.

III. **Ochrony** – polegającej na powstrzymaniu presji urbanizacji na środowisko naturalne, zabezpieczeniu praw i zasad funkcjonowania terenów rolnych, leśnych, dolin rzecznych, cieków wodnych jako podstawowego elementu krajobrazu gminy. Ochronie podlegają również cenne obiekty i układy przestrzenne.

W niniejszym studium nie pokazano niektórych terenów, wskazanych w obowiązujących planach zagospodarowania gminy jako tereny do zabudowy. Są to przede wszystkim obszary, których zainwestowanie jest niewskazane lub niebezpieczne w świetle istniejących uwarunkowań i aktualnych przepisów. Obejmują one tereny:

- niezainwestowane położone na proponowanym obszarze Natura 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach" kod PLH100029 i w jego bezpośrednim sąsiedztwie;
- położone wzdłuż dolin rzecznych, w tym narażonych na okresowe podtapianie bądź znajdujących się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- położone na glebach chronionych wysokiej klasy bonitacyjnej (I – III) i wzdłuż ciągów komunikacyjnych (odcinające dostęp do pól uprawnych), gdzie możliwa jest realizacja wyłącznie zabudowy zagrodowej.

Uwzględnienie wymienionych kwestii wymagać będzie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy.

W następstwie analiz i przemyśleń przeprowadzonych na etapie konstruowania studium pozwoliła sformułować główne założenie jakim jest:

koncentracja środków i działań w wybranych priorytetowych miejscach gminy.

Za najważniejsze zadania polityki przestrzennej gminy należy uznać:

1. Harmonijny rozwój wsi poprzez w pierwszej kolejności dogęszczanie zabudowy, spowolnienie urbanizacji na terenach obecnie mało lub wcale niezainwestowanych oraz z utrudnieniami dla zabudowy.
2. Na terenie miejscowości **Solca Wielka**, **Leśmierz** i **Modlna** – jako ważnych ośrodków położonych przy ważnych szlakach komunikacyjnych, z zarysowującymi się centrami – wykształcenie centrów o znaczeniu społecznym poprzez utrzymanie i rozwój usług o charakterze publicznym, zachowanie i eksponowanie walorów miejsc i obiektów zabytkowych i dogęszczanie zabudowy przy położeniu nacisku na wykształcenie odpowiedniej jakości przestrzeni.
3. Na terenie **osiedla Sokolniki Las** - ochrona charakteru „miasta – ogrodu" (miasta w lesie) z jego układem urbanistycznym, przy zachowaniu dotychczasowego przeznaczenia i charakteru nowej zabudowy.
4. Rozwój **miejscowości Sokolniki**, **Katarzynów**, **Maszkowice** i **Helenów** jako głównych miejsc migracji i wypoczynku ludności spoza gminy. Z racji nieskoordynowanego charakteru procesów budowlanych dalszy rozwój powinien opierać się o miejscowe plany ukazujące obsługę komunikacyjną i infrastrukturalną działek z uwzględnieniem wszystkich wymogów prawnych. Prace należy wykonać niezwłocznie, póki stopień zainwestowania jest nieznaczny. Niepodjęcie działań grozi odcięciem gruntów położonych z dala od dróg od możliwości organizacji dojazdu i wykorzystania działek zgodnie ze swoim przeznaczeniem i bezwładem przestrzennym oraz budową przez gminę nieracjonalnych logicznie i ekonomicznie dróg i systemów infrastruktury (np. wodociągów). Miejscowości te wymagają stworzenia układu przestrzennego i organizacji zagospodarowania harmonizujących z sąsiadującym osiedlem Sokolniki Las, w sposób nie obniżający walorów tego wyjątkowego założenia, poprzez m. in. realizację działek leśno-budowlanych.
5. Rozwój **funkcji usługowych i produkcyjnych** w sąsiedztwie drogi krajowej Nr 91 w **Aleksandrii, Cedrowicach** oraz przy drodze wojewódzkiej nr 469 we **Wróblewie**, wymaga określenia klarownych zasad obsługi komunikacyjnej i ich realizację. Zakłada się obsługę tych terenów z dróg dojazdowych i serwisowych wskazanych na rysunku w studium.
6. Rozwój **funkcji produkcyjnych** związanych z terenami byłej cukrowni w **Leśmierzu** i rozwijającymi się terenami w **Cedrowicach**. Otwarcie tych terenów wymaga realizacji obsługi komunikacyjnej o odpowiednich parametrach. Szczególną uwagę należy zwrócić

na ustalenie i egzekwowanie standardów dotyczących ochrony środowiska, ze względu na wyjątkową wrażliwość przyrodniczą terenów (dolina rzeki Bzury). Zagospodarowanie tych terenów wymaga uwzględnienia uwarunkowań wynikających z ochrony konserwatorskiej.

7. Ochrona **terenów rolnych** poprzez powstrzymanie presji inwestowania na terenach otwartych oraz ochrona cennych przyrodniczo kompleksów rolnych, dolin rzek i cieków wodnych.
8. Ochrona **kompleksów leśnych** poprzez powstrzymanie inwestowania na ich obszarze oraz zwiększanie lesistości gminy poprzez **zalesianie** terenów o małej przydatności dla rolnictwa i obszarów tworzących strefy izolacyjne od uciążliwych obiektów w sposób kształtujący większe kompleksy. Nowe zespoły zabudowy w sąsiedztwie **Sokolnik Lasu** powinny przyjąć sposób zagospodarowania „miasta w lesie", wpisując się w system lasów.
9. **Ochrona miejsc i obiektów zabytkowych**, w tym zespołu cukrowni „Leśmierz", parków podworskich i obiektów objętych ochroną konserwatorską.

Powyżej wymienione cele rozwinięte zostały w ustaleniach szczegółowych dla danych obszarów i stref funkcjonalnych, zawartych w punkcie B.II.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

W wyniku przyjętych zasad rozwoju oraz zmian w strukturze przestrzennej gminy Ozorków wyodrębniono układ funkcjonalno-przestrzenny, tworzony przez następujące strefy funkcjonalne:

1. **strefa mieszkalna,**
2. **strefa działalności gospodarczej,**
3. **strefa przyrodnicza oraz rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,**

uzupełnione o infrastrukturę drogową i techniczną.

Dla każdej ze stref określono przeznaczenie, zakres działań i wskaźniki zagospodarowania, użytkowania i zabudowy, które stanowią wytyczne dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2.1. STREFA MIESZKALNA

W tej strefie wydzielono następujące rodzaje przeznaczenia:

- tereny budownictwa wiejskiego – **M**;
- tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego – **MN**;
- tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego i rekreacyjnego na działkach leśnych – **MNL**;
- tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego i usług – **MN,U**;
- tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego – **MW**.

USTALENIA DLA TERENÓW OZNACZONYCH SYMBOLAMI:	
M – TERENY BUDOWNICTWA WIEJSKIEGO	
przeznaczenie	• zabudowa zagrodowa • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • usługi • usługi agroturystyki • składy i magazyny związane z obsługą rolnictwa • infrastruktura drogowa i techniczna

lokalizacja przeznaczenia	ciągi i zespoły istniejącej zabudowy na terenach wiejskich;
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy • sukcesywne wprowadzanie nowej zabudowy • zachowanie istniejącej zabudowy wielorodzinnej we Wróblewie
zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy	budowa nowych obiektów budowlanych oraz zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy; dla budynku wielorodzinnego we Wróblewie – możliwość zachowania obiektu z możliwością remontu i przebudowy; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych: • dla zabudowy zagrodowej – 2000 m², • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1000 m²; • dla zabudowy usługowej i magazynowej - 1500 m² – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: • dla zabudowy zagrodowej – nie ustala się, • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 50%, • dla zabudowy usługowej i magazynowej – 30 %, lokalizacja budynków w sąsiedztwie drogi krajowej z zachowaniem przepisów odrębnych dotyczących wpływu ruchu drogowego na obiekty wymagające szczególnej ochrony przed hałasem oraz z zastosowaniem odpowiednich rozwiązań dla ochrony przed uciążliwościami powodowanymi przez ruch drogowy;
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– sytuowanie budynków na działkach w taki sposób, aby tworzyły one uporządkowane ciągi – jednorodną linię zabudowy wzdłuż dróg, wokół placów i pozostałych przestrzeni publicznych; – budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania, poprzez ustalenie cech charakterystycznych dla danej jednostki, takich jak: • proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu, • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek, zadrzewień ulicznych i przydrożnych, zieleni łęgowej i nadwodnej, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych oraz wywóz na składowisko odpadów;
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi;

	– na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: – obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, – obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, – na terenach znajdujących się w pasie technologicznym linii gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 300 obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, – w obszarach znajdujących się w granicach strefy ochrony sanitarnej od czynnych cmentarzy możliwość sytuowania zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
MN – TERENY MIESZKALNICTWA JEDNORODZINNEGO	
przeznaczenie	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • obiekty rekreacji indywidualnej • usługi • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny miejscowości: • Katarzynów • Sokolniki • Helenów • Maszkowice • Aleksandria
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy • sukcesywne wprowadzanie nowej zabudowy
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	• zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych • minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych: • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna -1000 m² • zabudowa z obiektami rekreacji indywidualnej – 1500 m²

	• zabudowa usługowa – 1500 m² • minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i obiektów rekreacji indywidualnej – 50%, • dla zabudowy usługowej – 30%;
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– sytuowanie budynków na działkach w taki sposób, aby tworzyły one uporządkowane ciągi – jednorodną linię zabudowy wzdłuż dróg, wokół placów i pozostałych przestrzeni publicznych; – budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej jednostki, takich jak: • proporcje wysokości ścian do wysokości dachu • wysokość całkowita budynku • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych • zachowanie wysokiego współczynnika powierzchni biologicznie czynnej i uzupełnianie zieleni na terenie działek – preferowane nasadzenia leśne • uzupełnianie zadrzewień ulicznych • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek uzupełniania terenów zielenią wysoką – na wskazanych terenach preferowane nasadzenia leśne; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu,

	– zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
MNL – TERENY MIESZKALNICTWA JEDNORODZINNEGO I OBIEKTÓW REKREACJI INDYWIDUALNEJ NA DZIAŁKACH LEŚNYCH	
przeznaczenie	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • obiekty rekreacji indywidualnej • usługi • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	obszary w miejscowościach: • Sokolniki Las • Sokolniki Wieś • Katarzynów • Celestynów • Skotniki
charakter działań	• ochrona układu przestrzennego Sokolnik Lasu • zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy • sukcesywne wprowadzanie nowej zabudowy • zachowanie leśnego charakteru działek
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 1500 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: • dla zabudowy na terenach zalesionych – 75% • dla zabudowy na terenach niezalesionych – 50%
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– sytuowanie budynków na działkach w taki sposób, aby tworzyły one uporządkowane ciągi – jednorodną linię zabudowy wzdłuż dróg i pozostałych przestrzeni publicznych; • budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej proporcje wysokości ścian do wysokości dachu; • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu; • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – jednostki, takich jak: – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę pomników przyrody, • zachowanie wysokiego współczynnika powierzchni biologicznie czynnej, • maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu i zieleni leśnej na terenie działek, • uzupełnianie zieleni na terenie działek – preferowane nasadzenia leśne i uzupełnianie zadrzewień ulicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych,

	poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych oraz wywóz na składowisko odpadów;
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek zachowania i uzupełniania zieleni leśnej na działkach; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
MN,U – TERENY MIESZKALNICTWA JEDNORODZINNEGO I USŁUG	
przeznaczenie	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • obiekty rekreacji indywidualnej • usługi • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	obszary w miejscowościach: • Sokolniki • Modlna
charakter działań	• sukcesywne wprowadzanie nowej zabudowy • zachowanie leśnego charakteru działek
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 1500 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: • dla zabudowy jednorodzinnej – 75% • dla zabudowy usługowej – 40%
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– sytuowanie budynków na działkach w taki sposób, aby tworzyły one uporządkowane ciągi – jednorodną linię zabudowy wzdłuż dróg i pozostałych przestrzeni publicznych; • budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu,

	• detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – jednostki, takich jak: – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • maksymalne zachowanie istniejącej zieleni leśnej; • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza; atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych; • odprowadzanie ścieków do lokalnych lub przydomowych oczyszczalni ścieków; • selekcja i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, z godnie z wymogami przepisów odrębnych.
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek zachowania i uzupełniania zieleni leśnej na działkach; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych; – na terenach znajdujących się w pasie technologicznym linii gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 300 obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.
MW – TERENY MIESZKALNICTWA WIELORODZINNEGO	
przeznaczenie	• zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • usługi • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny w miejscowości Leśmierz
charakter działań	• zachowanie i istniejącej zabudowy wielorodzinnej • zachowanie istniejącej zabudowy jednorodzinnej • uporządkowanie zabudowy
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych, – z uwagi na wymieszanie typów istniejącej zabudowy, określenie minimalnych powierzchni wydzielanych działek powinno nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – z dostosowaniem do charakteru zabudowy; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: • dla zabudowy wielorodzinnej i usługowej – 30% • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 50%
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej jednostki, takich jak:

	• proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu, • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu. – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – w obszarach znajdujących się w granicach strefy ochrony sanitarnej od czynnych cmentarzy możliwość sytuowania zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.

2.2. STREFA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

W tej strefie wydzielono następujące rodzaje przeznaczenia oznaczone symbolami:

- tereny usług o charakterze publicznym – **UP**,
- tereny usług – **U**;
- tereny usług turystyki i rekreacji – **UT**,
- tereny obiektów produkcyjnych, magazynów i usług – **P**,
- tereny obiektów magazynowych i usług – **Pm**,
- tereny obiektów magazynowych i usług w zieleni – **PmZ**,
- tereny i obszary górnicze – **PG**.
- tereny perspektywicznych złóż kruszywa, określonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – **PE**.

USTALENIA DLA TERENÓW OZNACZONYCH SYMBOLAMI:	
UP – TERENY USŁUG O CHARAKTERZE PUBLICZNYM	
przeznaczenie	• usługi o charakterze publicznym, w tym: obiekty administracyjne, oświaty, kultury, zdrowia itp. • usługi z zakresu sportu (boiska sportowe) • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	• tereny głównie w centrach miejscowości • boiska sportowe w miejscowościach: Wróblew, Leśmierz, Sierpów, Małachowice, Cedrowice, Czerchów, Sokolniki Las.

charakter działań	– zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy, – poprawa ładu oraz uatrakcyjnienie przestrzeni,
zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – parametry, takie jak wielkość wydzielanych działek budowlanych, intensywność zabudowy, wielkość powierzchni biologicznie czynnej, geometria dachów, powinny zostać ustalone w miejscowym palnie zagospodarowania przestrzennego; – wielkość wydzielanych działek budowlanych oraz parametry kształtowania zabudowy dostosowane do charakteru działalności usługowej; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna: • dla zabudowy na terenach zalesionych – 70%, • dla zabudowy na terenach niezalesionych – 30%,
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej jednostki, takich jak: • proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu, • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na obszarach wskazanych jako tereny z dużym udziałem zieleni leśnej (w Sokolnikach, Sokolnikach Lesie) – obowiązek uzupełniania zieleni wysokiej na terenie działek (preferowane nasadzenia leśne); – zakaz wprowadzania nowej zabudowy na terenie znajdującym się w strefie ekspozycji parku w Sokolnikach Parceli; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie

	powierzchni poziomej wewnętrznej; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
U – TERENY USŁUG	
przeznaczenie	• usługi, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000 m² • usługi związane z obsługą rolnictwa • obiekty kultu religijnego • produkcja nieprzemysłowa, nieuciążliwa • składy i magazyny związane z obsługą rolnictwa • obiekty logistyczne • zieleń izolacyjna • zabudowa mieszkaniowa jako uzupełnienie funkcji usługowej • infrastruktura drogowa (w tym parkingi) i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny położone głównie wzdłuż drogi krajowej nr 91, dróg wojewódzkich oraz w centrach miejscowości;
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy usługowej i produkcyjnej • zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej • sukcesywne wprowadzanie nowej zabudowy
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– budowa nowych obiektów budowlanych oraz zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 1500 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki – 30%; – lokalizacja budynków w sąsiedztwie drogi krajowej z zachowaniem przepisów odrębnych dotyczących wpływu ruchu drogowego na obiekty wymagające szczególnej ochrony przed hałasem oraz z zastosowaniem odpowiednich rozwiązań dla ochrony przed uciążliwościami powodowanymi przez ruch drogowy; – zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów położonych wzdłuż drogi krajowej Nr 91 z dróg niższych klas lub zgodnie ze wskazaniami studium; – zapewnienie obsługi komunikacyjnej obiektów logistycznych z dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych o odpowiednich parametrach;
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– sytuowanie budynków na działkach w taki sposób, aby tworzyły one uporządkowane ciągi – jednorodną linię zabudowy wzdłuż dróg, wokół placów i pozostałych przestrzeni publicznych; – budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystyczne dla danej jednostki, takich jak:

	• proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu, • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych i przydrożnych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych oraz wywóz na składowisko odpadów; • sytuowanie obiektów logistycznych wyłącznie na terenach w sąsiedztwie drogi krajowej nr 91 (Sierpów, Aleksandria, Wróblew, Cedrowice);
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej bez usług; – zakaz realizacji urządzeń produkcji rolnej, hodowli oraz obsługi gospodarki rolnej na terenie Sokolnik Lasu; – na obszarach wskazanych jako tereny z dużym udziałem zieleni leśnej – na osiedlu Sokolniki Las i w jego sąsiedztwie – obowiązek uzupełniania zieleni wysokiej na terenie działek (preferowane nasadzenia leśne); – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: – obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, – obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – obowiązek zorganizowania strefy zieleni izolacyjnej na działkach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową – zgodnie ze wskazaniami

	studium; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, – w obszarach znajdujących się w granicach strefy ochrony sanitarnej od czynnych cmentarzy możliwość sytuowania zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych
UT – TERENY USŁUG TURYSTYKI I REKREACJI	
przeznaczenie	• obiekty turystyczne, w tym: pensjonaty, obiekty gastronomiczne, itp. • usługi agroturystyki; obiekty rekreacyjne, w tym: pola namiotowe, terenowe urządzenia rekreacyjne, itp. • obiekty rekreacji indywidualnej • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny w rejonie projektowanego zbiornika „Sierpów” (miejscowości Sierpów i Solca Mała) oraz kompleksu leśnego w Skotnikach;
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy • rozwój terenów służących wypoczynkowi
zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu i przebudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 1500 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej – 40%.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny oraz nawiązywać do istniejącego wartościowego zainwestowania poprzez ustalenie cech charakterystycznych dla danej jednostki, takich jak: • proporcje wysokości ścian do wysokości dachu, • wysokość całkowita budynku, • kształt i rodzaj dachu, ilość połaci dachowych i kąt ich nachylenia, sposób usytuowania kalenicy dachu, • detale, kolorystyka i rodzaj materiałów wykończeniowych ścian i dachu; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych i przydrożnych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek uzupełnienia terenów zielenią; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
P – TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, MAGAZYNÓW I USŁUG	
przeznaczenie	• obiekty produkcyjne i usługowe • obiekty magazynowe, bazy, składy, obiekty logistyczne • obiekty służące obsłudze komunikacji samochodowej, w tym: stacje paliw, warsztaty naprawcze, pojazdów i maszyn, itp. • obiekty produkcji rolnej, hodowli oraz obsługi gospodarki rolnej • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny w Leśmierzu i Cedrowicach;
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy przemysłowej; • wprowadzanie nowych obiektów produkcyjnych; • ochrona i rewitalizacja obiektów zabytkowych; • ochrona terenów niebudowlanych po stawach technologicznych w dolinie Bzury.
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 2000 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej – 20%; – zapewnienie obsługi komunikacyjnej z dróg lokalnych i dojazdowych.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych i przydrożnych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do

	oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – nakaz wykonania badań gruntowych i oceny możliwości posadowienia przed realizacją obiektów budowlanych na terenach po stawach technologicznych cukrowni w Leśmierzu, wskazanych jako tereny o dodatkowych uwarunkowaniach lub ograniczeniach w użytkowaniu; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – w obszarach znajdujących się w granicach strefy ochrony sanitarnej od czynnych cmentarzy możliwość sytuowania zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
Pm – TERENY OBIEKTÓW MAGAZYNOWYCH I USŁUG	
przeznaczenie	• obiekty magazynowe • obiekty logistyczne • obiekty usługowe • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	tereny w Cedrowicach;
charakter działań	• zachowanie i rozwój istniejącej zabudowy magazynowej; • wprowadzanie nowych obiektów magazynowych i usługowych;
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 2000 m² – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej – 20%; – zapewnienie obsługi komunikacyjnej z dróg lokalnych i dojazdowych.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych i przydrożnych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza

	atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed realizacją obiektów budowlanych, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – obowiązek zorganizowania strefy zieleni izolacyjnej na działkach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową – istniejącą i planowaną – zgodnie ze wskazaniami studium; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
PmZ – TEREN OBIEKTÓW MAGAZYNOWYCH I USŁUG W ZIELENI	
przeznaczenie	• obiekty magazynowe • obiekty usługowe • zieleń urządzona • infrastruktura drogowa i techniczna
lokalizacja przeznaczenia	teren w Cedrowicach;
charakter działań	• wprowadzanie nowych obiektów magazynowych i usługowych; • utworzenie zielonej strefy o charakterze izolacyjnym.
zasady zagospodaro-wania terenu i kształtowania zabudowy	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – minimalna wielkość wydzielanych działek budowlanych – 2000 m²; – minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej – 40%.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– budynki zlokalizowane w danej jednostce planistycznej lub w danym obszarze, wyodrębnionym z przestrzeni, powinny tworzyć harmonijny, jednorodny układ urbanistyczny; – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę istniejących cieków wodnych i związanych z nimi obniżeń przed zainwestowaniem, • zachowanie i uzupełnianie zieleni na terenie działek oraz zadrzewień ulicznych i przydrożnych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza

	atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych; poprzez, np. pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, podłączanie budynków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni oraz segregację i gromadzenie odpadów w urządzeniach do tego przystosowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
zakazy i nakazy	– zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi; – obowiązek uzupełnienia terenu zielenią wysoką; – obowiązek zagospodarowania dróg i przestrzeni publicznych oraz obiektów budowlanych o charakterze ogólnodostępnym w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – obowiązek zorganizowania strefy zieleni izolacyjnej na działkach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową – istniejącą i planowaną – zgodnie ze wskazaniami studium; – na terenie sąsiadującym z lasami obowiązek sytuowania budynków w odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
PG – TERENY I OBSZARY GÓRNICZE	
przeznaczenie	tereny powierzchniowej eksploatacji złóż, posiadające koncesje na wydobycie kopaliny;
lokalizacja przeznaczenia	tereny na obszarze wsi Celestynów;
charakter działań	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin;
zasady zagospodaro-wania terenu	– użytkowanie i zagospodarowanie terenu według koncesji i przepisów odrębnych; – po zakończeniu eksploatacji złoża obowiązek rekultywacji terenu według koncesji i przepisów odrębnych.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę stanowisk archeologicznych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
zakazy i nakazy	– obowiązek eksploatacji złoża przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa powszechnego oraz w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek wykonania przed eksploatacją kopaliny odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich.
PE – TERENY PERSPEKTYWICZNYCH ZŁÓŻ KRUSZYWA, OKREŚLONYCH W OBOWIĄZUJĄCYM MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW	
przeznaczenie	– tereny powierzchniowej eksploatacji złóż.

lokalizacja przeznaczenia	– tereny na obszarze miejscowości Celestynów,
charakter działań	powierzchniowa eksploatacja złóż kopalin;
zasady zagospodarowania terenu	– użytkowanie i zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi; – po zakończeniu eksploatacji złoża obowiązek rekultywacji terenu według koncesji i przepisów odrębnych.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę stanowisk archeologicznych, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
zakazy i nakazy	– obowiązek eksploatacji złoża przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa powszechnego oraz w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek wykonania przed eksploatacją kopaliny odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich.

2.3. STREFA PRZYRODNICZA ORAZ ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

W tej strefie wydzielono następujące rodzaje przeznaczenia oznaczone symbolami:

– tereny rolnicze – **R**,
– tereny rolnicze (uprawy polowe i użytki zielone) w granicach ciągów ekologicznych i obniżeń dolinnych – **Rz**,
– tereny lasów państwowych – **ZL(ALP)**,
– tereny lasów gminnych oraz prywatnych - **ZL**,
– tereny rolnicze wskazane do zalesienia – **R(DZL)**,
– tereny zieleni urządzonej – **ZP**,
– tereny cmentarzy – **ZC**,
– tereny ogrodów działkowych – **ZD**,
– tereny wód powierzchniowych śródlądowych – **WS**.

USTALENIA DLA TERENÓW OZNACZONYCH SYMBOLAMI:	
R – TERENY ROLNICZE	
przeznaczenie podstawowe	• uprawy rolne, ogrodnictwo i sadownictwo
przeznaczenie dopuszczalne	• obiekty budowlane związane z gospodarką rolną • obiekty produkcji rolniczej • powierzchniowa eksploatacja złóż • infrastruktura drogowa i techniczna • infrastruktura specjalistyczna (maszty telefonii komórkowej) • urządzenia wykorzystujące energię słoneczną do produkcji energii przekraczającej 100 kW
zasady zagospodarowania terenu	– zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; – możliwość zalesienia nieużytków oraz gruntów rolnych nieprzydatnych

	do produkcji rolnej, zgodnie z przepisami odrębnymi, po sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; – możliwość powierzchniowej eksploatacji złoża rezerwowego, zlokalizowanego na granicy sołectw Sierpów – Konary;
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona terenów znajdujących się w granicy obszaru NATURA 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach PLH100029" na podstawie przepisów odrębnych. Gospodarowanie w obrębie w/w obszaru powinno polegać na: • bezwzględnym zachowaniu siedlisk roślinności słonolubnej • pozostawieniu w dotychczasowym użytkowaniu tych terenów (użytki zielone) • sukcesywnym przekształcaniu istniejących upraw polowych w użytki zielone – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: – ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, – zachowanie zadrzewień przydrożnych, zieleni śródpolnej, leśnej, łęgowej i nadwodnej; – zachowanie naturalnego ukształtowania terenu, – niezanieczyszczanie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych, – w przypadku lokalizacji obiektów produkcji rolniczej, obowiązek zachowania wymogów dotyczących ochrony sąsiadujących funkcji chronionych.
zakazy i nakazy	– zakaz budowy nowych budynków niezwiązanych z gospodarką rolną; – zakaz wprowadzania zabudowy na terenie znajdującym się w strefie ekspozycji parku w Sokolnikach Parceli; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca" obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia; • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej. – obowiązek zachowania warunków bezpieczeństwa powszechnego przy prowadzeniu eksploatacji złoża w Sierpowie oraz prowadzenia jej w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości; – zakaz sytuowania reklam, – zakaz wykonywania robót utrudniających ochronę przeciwpowodziową; – zakaz niszczenia urządzeń melioracyjnych, – zakaz składowania odpadów, – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi, – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w punkcie - „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej"; – na terenach znajdujących się w granicach obszaru szczególnego

	zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i ograniczenia określone w przepisach odrębnych.
RZ – TERENY ROLNICZE (UPRAWY POLOWE I UŻYTKI ZIELONE) W GRANICACH CIĄGÓW EKOLOGICZNYCH I OBNIŻEŃ DOLINNYCH	
przeznaczenie	• uprawy rolne, łąki, pastwiska • cieki wodne i stawy • zbiorniki i kanały melioracyjne wraz z urządzeniami i instalacjami towarzyszącymi • infrastruktura drogowa i techniczna
zasady zagospodarowania terenu	• zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy, • zachowanie istniejących oraz budowa nowych zbiorników wodnych i kanałów służących retencji,
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona terenów znajdujących się w granicy obszaru NATURA 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach PLH100029” na podstawie przepisów odrębnych. Gospodarowanie w obrębie w/w obszaru powinno polegać na: o bezwzględnym zachowaniu siedlisk roślinności słonolubnej o pozostawieniu w dotychczasowym użytkowaniu tych terenów (użytki zielone) – ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • zachowanie zadrzewień przydrożnych, zieleni śródpolnej, leśnej, łęgowej i nadwodnej, • zachowanie istniejących zbiorników wodnych, oczek, cieków i kanałów, • zachowanie naturalnego ukształtowania terenu, • niezanieczyszczanie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
zakazy i nakazy	– zakaz budowy nowych budynków poza granicami istniejących siedlisk i gospodarstw rolnych; – zakaz budowy nowych budynków nie związanych z gospodarką rolną; – zakaz sytuowania reklam; – zakaz wykonywania robót utrudniających ochronę przeciwpowodziową; – zakaz niszczenia urządzeń melioracyjnych; – zakaz składowania odpadów; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej. – przy lokalizacji ogrodzeń wzdłuż publicznych wód powierzchniowych, obowiązek zachowania odległości umożliwiającej dostęp do tych wód, zgodnie z przepisami odrębnymi; – na terenach sąsiadujących z lasami obowiązek sytuowania budynków w

	odległości ustalonej w przepisach odrębnych; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w punkcie - „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej"; – na terenach znajdujących się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i ograniczenia określone w przepisach odrębnych.
TERENY LASÓW • **ZL(ALP)** – tereny lasów państwowych • **ZL** – tereny lasów gminnych oraz prywatnych	
przeznaczenie	lasy
przeznaczenie dopuszczalne	• infrastruktura drogowa i techniczna • obiekty związane z gospodarką leśną
zasady zagospodarowania terenu	• gospodarka leśna zgodnie z przepisami odrębnymi; • zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy; • lokalizacja nowej zabudowy w odległości: – 20 m od granicy Lasów Państwowych – 12 m od granicy lasów prywatnych i gminnych
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę lasów według przepisów odrębnych • ochronę pomników przyrody • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych • zachowanie istniejących zbiorników wodnych, oczek, cieków i kanałów; • zachowanie naturalnego ukształtowania terenu; • niezanieczyszczanie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
zakazy i nakazy	– zakaz budowy nowych budynków nie związanych z gospodarką leśną; – zakaz składowania odpadów; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca" obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w rozdziale - „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej". – na terenach znajdujących się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i ograniczenia określone w przepisach odrębnych.

R(DZL) – TERENY ROLNICZE WSKAZANE DO ZALESIENIA	
przeznaczenie podstawowe	uprawy rolne, ogrodnictwo i sadownictwa
przeznaczenie dopuszczalne	• zalesienia • infrastruktura drogowa i techniczna
zasady zagospodaro-wania terenu	• gospodarka leśna zgodnie z przepisami odrębnymi • zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy i rozbudowy
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych; • zachowanie istniejących zbiorników wodnych, oczek, cieków i kanałów; • zachowanie naturalnego ukształtowania terenu; • niezanieczyszczanie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.
zakazy i nakazy	– zakaz budowy nowych budynków nie związanych z gospodarką rolną lub leśną; – zakaz sytuowania reklam, – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w rozdziale - „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej”; – zakaz składowania odpadów.
ZP – TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ	
przeznaczenie	• tereny zieleni urządzonej • zbiorniki wodne
przeznaczenie dopuszczalne	istniejące usługi i mieszkalnictwo w istniejących obiektach
lokalizacja przeznaczenia	• park przyfabryczny w Leśmierzu, • parki podworskie w Tkaczewie, Skotnikach, Sokolnikach, Modlnej, Małachowicach, • park w Sokolnikach Lesie, • zbiornik wodny z otaczającą zielenią na osiedlu Sokolniki Las.
zasady zagospodaro-wania terenu	• zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy, rozbudowy i odbudowy; • zachowanie istniejącego zbiornika wodnego wraz z możliwością zagospodarowania części terenu, znajdującego się w jego otoczeniu jako ścieżki piesze, place zabaw dla dzieci, terenowe urządzenia sportowe, dojazdy do istniejących budynków, obiekty małej architektury; • zachowanie maksymalnej powierzchni biologicznie czynnej; • zachowanie istniejącego boiska w granicach parku w Małachowicach.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzen-nego	• ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, • ochronę pomników przyrody, • zachowanie i uzupełnianie istniejącej zieleni, • stosowanie rozwiązań niepowodujących zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

zakazy i nakazy	– zakaz budowy nowych budynków; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej – zakaz sytuowania wielkogabarytowych reklam – dla części terenu parku przyfabrycznego w Leśmierzu, znajdującego się granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują zakazy i ograniczenia określone w przepisach odrębnych; – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
ZC – TERENY CMENTARZY	
przeznaczenie	cmentarze z zielenią towarzyszącą i obiektami towarzyszącymi;
lokalizacja przeznaczenia	• cmentarze w Solcy Wielkiej, Leśmierzu i Modlnej • nieczynny cmentarz ewangelicki w Celestynowie
zasady zagospodaro-wania terenu	• zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i odbudowy, • budowa nowych obiektów budowlanych związanych z działalnością cmentarza, • budowa parkingu w sąsiedztwie istniejącego cmentarza w Modlnej • poza miejscami pochówku, możliwość zagospodarowania części terenu jako zieleń wysoką i niską, ścieżki piesze, obiekty małej architektury, itp.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę cmentarzy i obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, • zachowanie i uzupełnianie istniejącej zieleni.
zakazy i nakazy	– na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej. – zakaz sytuowania reklam, – zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych.
ZD – TEREN OGRODÓW DZIAŁKOWYCH	
przeznaczenie	ogrody działkowe z towarzyszącą zabudową w formie altan ogrodowych

lokalizacja przeznaczenia	istniejące ogrody działkowe na obszarze Sokolnik Lasu
zasady zagospodarowania terenu	• zagospodarowanie istniejących działek zgodnie z przepisami odrębnymi • zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu i przebudowy, • budowa nowych obiektów budowlanych w formie altan ogrodowych, • minimalna powierzchnia biologicznie czynna terenu – 70%, • poza zielenią wysoką i niską, możliwość zagospodarowania części terenu jako ścieżki piesze, place zabaw dla dzieci, dojazdy do istniejących budynków, obiekty małej architektury, itp.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	ochrona walorów środowiska przyrodniczego poprzez zachowanie i uzupełnianie istniejącej zieleni.
zakazy i nakazy	• zakaz sytuowania reklam; • na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w rozdziale „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej” • zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych
WS – TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH	
przeznaczenie	wody powierzchniowe śródlądowe, w tym rzeki, cieki wodne, zbiorniki retencyjne, itp.;
przeznaczenie dopuszczalne	urządzenia służące celom energetycznym.
lokalizacja przeznaczenia	• rzeka Bzura; • zbiorniki retencyjne w miejscowościach: Leśmierz II, Skromnica, Tymienica, Sierpów Cedrowice
zasady zagospodarowania terenu	zachowanie istniejących oraz budowa nowych zbiorników wodnych i kanałów służących retencji oraz obiektów budowlanych towarzyszących tym zbiornikom.
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • zachowanie zieleni łęgowej i nadwodnej • zachowanie istniejących zbiorników wodnych, oczek, cieków i kanałów • niezanieczyszczanie wód powierzchniowych i podziemnych
zakazy i nakazy	– zakaz zanieczyszczania wód, – zakaz zmiany stosunków wodnych, – dopuszcza się wykorzystanie rzek do celów energetycznych pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z przepisów odrębnych, w tym w zakresie lokalizacji oraz wpływu na podstawowe komponenty szeroko rozumianego środowiska przyrodniczego; – na terenach znajdujących się w strefach bezpieczeństwa lub pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej obowiązują; – ograniczenia w zagospodarowaniu terenu określone w rozdziale - „Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej”.

2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W zakresie infrastruktury technicznej wydzielono następujące rodzaje przeznaczenia oznaczone symbolami:

- tereny infrastruktury wodociągowej – ujęcia wód i stacje wodociągowe – **W**,
- tereny infrastruktury kanalizacyjnej – oczyszczalnie ścieków – **K**,
- tereny infrastruktury gazowniczej – stacje redukcyjne gazu – **G**,
- teren składowiska odpadów – **O**
- punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – **Os**.

USTALENIA DLA TERENÓW OZNACZONYCH SYMBOLAMI: W, K, G, O, Os	
przeznaczenie	urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej (W – wodociągowej, K – kanalizacyjnej, G – gazowniczej, O – składowania odpadów, Os – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
lokalizacja przeznaczenia	• ujęcia wody i stacje wodociągowe w Modlnej, Sokolnikach Lesie, Tymienicy, Solcy Wielkiej, Skrominicy i Celestynowie • oczyszczalnie ścieków w Cedrowicach (oczyszczalnia komunalna), Leśmierzu, Skromnicy, Pełczyskach, Czerchowie i Solcy Wielkiej • stacja redukcyjna gazu w Celestynowie • składowisko odpadów w Modlnej • punkt selektywnej zbiórki odpadów w Modlnej
zasady zagospodarowania terenu	• zachowanie istniejących obiektów budowlanych z możliwością remontu i przebudowy oraz budowa nowych obiektów budowlanych; • zachowanie dojazdu do obiektów; • zagospodarowanie terenu, wielkość wydzielanych działek a także parametry obiektów powinny zostać ustalone w programie rozwoju danej sieci i projektach budowy urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi w oparciu o miejscowe palny zagospodarowania przestrzennego.
zakazy i nakazy	– zakaz ponadnormatywnego zanieczyszczania powietrza atmosferycznego, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych; – na terenach zmeliorowanych, obowiązek dokonania, przed budową obiektu, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy urządzeń melioracyjnych umożliwiających funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia; • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej; – na terenach komunalnych oczyszczalni ścieków w Cedrowicach i Leśmierzu, znajdujących się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i ograniczenia określone w przepisach odrębnych.

2.5. KOMUNIKACJA

W zakresie komunikacji wydzielono następujące rodzaje przeznaczenia oznaczone symbolami:

– teren drogi głównej ruchu przyspieszonego – **KDGP**,
– teren drogi głównej – **KDG**,
– tereny dróg zbiorczych – **KDZ**,
– tereny dróg lokalnych – **KDL**
– teren kolejki wąskotorowej – **KK**

WYTYCZNE DLA TERENÓW OZNACZONYCH SYMBOLAMI: KDGP, KDG, KDZ, KDL, KK	
przeznaczenie	• drogi publiczne • teren kolejki wąskotorowej
lokalizacja przeznaczenia	na całym obszarze gminy
zasady zagospodarowania terenu	• możliwość lokalizacji w liniach rozgraniczających dróg: kiosków ulicznych, obiektów małej architektury, zieleni urządzonej, ciągów komunikacji pieszej i rowerowej, miejsc parkingowych ogólnodostępnych, przystanków komunikacji zbiorowej, urządzeń związanych z eksploatacją dróg oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej • parametry dróg zgodnie z przepisami odrębnymi
ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego	– ochrona walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego poprzez: • ochronę stanowisk archeologicznych i obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, • maksymalne zachowanie istniejącej zieleni, w tym drzew przydrożnych, • zharmonizowanie formy, kolorystyki i rodzajów materiałów użytych do budowy nawierzchni, w szczególności chodników i miejsc postojowych, kiosków ulicznych, obiektów małej architektury (słupy ogłoszeniowe, latarnie, kosze, ławki, itp.), tablic z nazwami ulic i nr posesji, urządzeń infrastruktury technicznej (szafki energetyczne i telekomunikacyjne, stacje transformatorowe itp.).
zakazy i nakazy	– obowiązek zagospodarowania terenu dróg w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym; – na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego „Łęczyca” obowiązuje: • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych itp.) oraz obiektów kubaturowych o wysokości powyżej 8 m n. p .t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia, • obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 50 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ FIZJOGRAFICZNYCH I PRZYRODNICZYCH

Z punktu widzenia warunków gruntowo - wodnych, rejonami predysponowanymi dla rozwoju urbanizacji jest praktycznie cały obszar wysoczyznowy gminy, z wyjątkiem obniżeń dolinnych, lokalnych obniżeń terenowych.

Lokalnie mniej przydatne warunki dla zabudowy wynikają głównie z potencjalnie gorszych stosunków wodnych (wody śródglinowe, płytkie wody wierzchówkowe).

Ograniczeniem dla rozwoju urbanizacji są tereny zmeliorowane, złoża surowców mineralnych oraz kompleksy gleb wysokich klas bonitacyjnych.

Ochrona obniżeń dolinnych

Generalnie obowiązuje zakaz zabudowy w obrębie terenów obniżeń dolinnych z uwagi na:

1) względy techniczne (zabudowa nie wskazana na gruntach słabonośnych lub nienośnych);
2) względy przyrodnicze (doliny stanowiące naturalne korytarze ekologiczne z zielenią oraz rynny wentylacyjne, winny bezwzględnie pozostawać jako tereny otwarte);
3) względy bezpieczeństwa (są to obszary narażone na podtapianie w okresach występowania wielkich wód oraz potencjalne zalewanie).

Obowiązuje również zakaz przegradzania i ogradzania cieków i rowów, uniemożliwiającego dostęp do wód.

Ochrona terenów zmeliorowanych

Grunty zmeliorowane winny być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Dla ochrony terenów zmeliorowanych i nawadnianych ustala się głównie rolnicze zagospodarowanie terenu. Tereny zmeliorowane powinny być chronione jako tereny rolne i wyłączone z zabudowy.

W przypadku lokalizowania terenów zurbanizowanych i terenów pod zalesienie na obszarach wyposażonych w urządzenia melioracyjne, konieczna będzie po wcześniejszym uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi, przebudowa urządzeń melioracyjnych w sposób umożliwiający funkcjonowanie sieci na terenach sąsiednich, jak również konieczne będzie wystąpienie o wykreślenie z ewidencji urządzeń melioracji szczegółowych. Na terenach zmeliorowanych, a przewidzianych w „Studium...” do zalesienia należy zapewnić pas wolny od nasadzeń oddzielający teren zalesiany od rowów melioracyjnych i rzek w celu umożliwienia ich prawidłowej eksploatacji.

Ochrona surowców mineralnych

Wszystkie udokumentowane złoża umieszcza się w planie zagospodarowania przestrzennego. Podlegają one ochronie przed trwałym zainwestowaniem. Złoża te zabezpieczają lokalne zapotrzebowanie gminy na ten surowce

Dopuszcza się powierzchniową eksploatację złóż surowców na gruntach rolnych klas V i VI.

Ochrona gleb

1. Przed zmianą użytkowania na podstawie przepisów odrębnych podlegają gleby wysokich klas bonitacyjnych I – III stanowiące wartościowy zasób przyrodniczy gminy. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zabudowę na terenach na których występują gleby chronione pod warunkiem uzyskania zgody Ministra na wyłączenie z użytkowania rolniczego.
2. Przed zanieczyszczeniem środkami chemicznymi wykorzystywanymi w rolnictwie poprzez prowadzenie właściwej gospodarki tymi środkami.
3. Przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi kumulującymi się wzdłuż dróg o dużym

nasileniu ruchu przez wprowadzenie obudowy biologicznej dróg.
4. Przed składowaniem odpadów i zanieczyszczeniem terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk.

3.2. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ SANITARNYCH

Zakładając zrównoważony i proekologiczny rozwój gminy, obowiązuje zachowanie właściwych standardów sanitarnych. Na terenach wyznaczonych dopuszcza się wszelką działalność gospodarczą (usługową i produkcyjną) o uciążliwości nie wykraczającej poza granice działki tj. zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które wyeliminują szkodliwe oddziaływanie na środowisko poza terenem, do którego jednostka ma tytuł prawny, a w przypadku usług wbudowanych, poza lokal. W uzasadnionych przypadkach może być opracowanie raportu oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto obowiązuje:

Ochrona wód

1) dążenie docelowo do osiągnięcia planowanej czystości wód powierzchniowych;
2) zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
3) likwidacja nieszczelnych szamb;
4) opróżnianie taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego zbiorników bezodpływowych na ścieki sanitarne. Zbiorniki bezodpływowe powinny posiadać atest szczelności;
5) dążenie docelowo do coraz pełniejszego uzbrojenia sieciowego w wodociągi, a zwłaszcza w kanalizację;
6) modernizacja urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej;
7) udostępnienie rowów dla prowadzenia prac porządkowych, oczyszczających i udrażniających. Obowiązuje pozostawienie pasa technicznego wzdłuż jednego z brzegów;
8) zachowanie istniejącej sieci rowów w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracji szczegółowych i właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych;
9) konieczność zapewnienia dostępu do rzeki Bzury, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
10) ochrona wód podziemnych, poprzez zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, robót lub innych czynności, które mogą spowodować zanieczyszczenie gruntów lub wód. Nowe inwestycje w tym obszarze powinny być realizowane przy zastosowaniu wszelkich zabezpieczeń technicznych dla ochrony środowiska, szczególnie wód podziemnych i powierzchniowych;
11) retencjonowanie wody. W Wojewódzkim Programie Małej Retencji przewiduje się budowę zbiorników: „Cedrowice”, „Sierpów” oraz „Skromnica”, „Tymienica” i „Leśmierz II”.

Ochrona powietrza

W systemie ogrzewania indywidualnego należy sukcesywnie przechodzić na paliwa bezpieczne ekologicznie (gaz, olej opałowy, także energia elektryczna) szczególnie w rejonach dużych zgrupowań zabudowy. Dla projektowanych większych rejonów urbanizacji należy rozważyć możliwość zastosowania kotłowni lokalnych, bazujących również na ekologicznych nośnikach energii.

Ochrona przed hałasem

W terenach możliwych przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego, tj. wzdłuż głównych dróg na terenach o funkcji chronionej (zabudowa mieszkaniowa, rekreacyjna, usługi oświaty i zdrowia itp.) należy liczyć się z koniecznością odpowiedniego zabezpieczenia w postaci pasów zieleni wysokiej (w miejscach gdzie

pozwalają na to warunki terenowe), ekranów akustycznych lub okien dźwiękoszczelnych, ewentualnie innych skutecznych rodzajów zabezpieczeń. Wszelkie działania w zakresie ochrony przed hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców gminy.

Racjonalna gospodarka odpadami

Prowadzenie segregacji śmieci w każdym gospodarstwie domowym poprzez oddzielenie biomasy – właściwa, prawidłowo zorganizowana zbiórka i wywóz śmieci, połączone z zagospodarowaniem szkła, makulatury, tworzyw sztucznych, złomu, olejów, itp.

Ograniczenia rozwoju wynikające z istniejących i projektowanych stref sanitarnych i bezpieczeństwa

Obowiązuje zakaz lokalizacji nowych funkcji chronionych w wyznaczonych strefach ochrony sanitarnej od istniejących cmentarzy oraz w strefach bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych i gazociągów.

3.3. USTALENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ EKOLOGICZNYCH I OCHRONY PRAWNEJ

W celu zachowania bioróżnorodności, utrzymania zdolności ekosystemów do odtworzenia zasobów przyrodniczych oraz odpowiedniego kształtowania krajobrazu, należy dążyć w powiązaniu z rozwojem zabudowy do zabezpieczenia przestrzennego i funkcjonalnego systemu wszystkich elementów przyrody poprzez:

1. **ochronę zieleni:**
   a. maksymalne zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych,
   b. prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzania lasów,
   c. zwiększenie wskaźnika lesistości poprzez zalesienie gleb najsłabszych klas bonitacyjnych o małej przydatności dla produkcji rolnej,
   d. ochronę parków, cmentarzy i innych urządzonych grup zieleni wysokiej,
   e. maksymalną ochronę wszelkich zadrzewień, w tym szczególnie szpalerów przydrożnych, jak również zieleni łęgowej i śródpolnej.
2. **ochronę prawną wartości przyrodniczych:**
   a. ochrona obszaru NATURA 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach” kod PLH100029 na podstawie przepisów odrębnych,
   b. ochrona istniejących użytków ekologicznych,
   c. ochrona pomników przyrody zgodnie z zasadami wskazanymi w aktach prawnych ustanawiających te obiekty. Pielęgnację pomników przyrody powinny przeprowadzać przedsiębiorstwa posiadające stosowne uprawnienia.
   d. ochrona parków zabytkowych i wiejskich.
3. **obszary projektowane do objęcia ochroną:**
   a. projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Sokolnicko – Piątkowski,

Zasady ochrony tego obszaru zostanie wskazana w aktach ustanawiających ten obszar oraz przez przepisy odrębne.

4. **ochronę krajobrazu:**

W celu ochrony krajobrazu oraz włączenia terenu gminy w wielkoprzestrzenny system obszarów chronionych proponuje się stworzenie wewnętrznego systemu przyrodniczego gminy w oparciu o:

   a. węzły przyrodnicze – istniejące kompleksy leśne i parki podworskie, o dużych walorach przyrodniczych (różnorodność gatunków, naturalność zbiorowisk, stabilność), odgrywające rolę zasilającą w funkcjonowaniu systemu,
   b. korytarze ekologiczne – doliny rzeczne, głównie rzeki Bzury – strefy, których cechy przyrodnicze predysponują je do pełnienia roli łączników między węzłami,
   c. sięgacze ekologiczne – doliny boczne, łączące główne systemy dolinne z obszarami wysoczyznowymi i węzłowymi,

d. łączniki przyrodnicze – strefy łączące system lokalny, bazujące na mniejszych obniżeniach terenowych, wykorzystujące większe skupiska zieleni (ogrody, zieleń przydrożną, obszary proponowanych zalesień i inne).

Wskazuje się w w/w obszarach i strefach uwzględnianie warunków ochrony przedstawionych wyżej (dot. ochrony terenów dolinnych, wód, zieleni) a także w miarę możliwości maksymalne nasycanie stref zielenią (zadrzewienia śródpolne, przydrożne, przydolinne, pasy wiatrochronne, zalesienia) w celu wytworzenia ciągłości systemu oraz więzi krajobrazowej z terenami sąsiednimi. Strefy te powinny być chronione przed przerywaniem lub osłabianiem ciągłości.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków obowiązują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wszelkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru i mogące wpłynąć na wygląd zabytku oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe, a także prowadzenie robót budowlanych w otoczeniu zabytku wymagają dostosowania do wymogów określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Wykorzystanie na cele użytkowe zabytku wpisanego do rejestru zabytków może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości.

Wykaz obiektów i parków podworskich wpisanych do rejestru zabytków znajduje się w części A: stan istniejący i uwarunkowania rozwoju w punkcie 3.4.3.
W tabeli podano funkcje obiektów z adresem. Miejsce lokalizacji obiektów wraz z numerem porządkowym, zgodnym z tabelą pokazano również na rysunku studium, w części A i B.

Dla parków podworskich, ujętych w rejestrze zabytków: przyfabrycznego w Leśmierzu oraz podworskiego w Sokolnikach Parceli ustala się następujące zasady ochrony:

1) obowiązek dostosowania wszelkich działań inwestycyjnych do wymogów określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami
2) obowiązek rewitalizacji przestrzeni parków, zgodnie z przepisami odrębnymi,
3) zakaz umieszczania reklam,
4) zakaz prowadzenia napowietrznych linii elektroenergetycznych i telefonicznych,
5) obowiązek użytkowania parku w całości przez jednego użytkownika zapewniającego wprowadzenie funkcji wykluczającej dewastację zabytku,
6) wszelkie zabiegi zmieniające układ kompozycyjny parków, usunięcie drzew i krzewów bądź wprowadzenie nowych nasadzeń i ogrodzeń wymagają dostosowania do wymogów wynikających z przepisów odrębnych,
7) zakaz podziału obszaru parku na odrębne działki budowlane.

4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefą ochrony konserwatorskiej objęto, na podstawie wskazań obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków, zespół cukrowni „Leśmierz”.

W celu ochrony zabytkowych zespołów i obiektów, ochroną konserwatorską otoczono również obszary zawarte w strefach ekspozycji, ustalonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania gminy, obejmujące widok:

- na kościoły w Modlnej i w Leśmierzu,

- na parki podworskie w Sokolnikach Parceli, Skotnikach i Tkaczewie,
- na cmentarz w Modlnej,

oraz w strefach ekspozycji, którymi niniejsze studium proponuje objąć widok na wiatrak w Solcy Wielkiej i park przyfabryczny w Leśmierzu. Granice stref pokazano na rysunku studium, część B – polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

Dla stref ochrony konserwatorskiej ustala się:

1) obowiązek dostosowania wszelkich działań inwestycyjnych do wymogów określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
2) zakaz realizacji obiektów kubaturowych o gabarytach konkurujących przestrzennie lub mogących zubażać ekspozycję obiektów, dla których ustalono ochronę,
3) zakaz lokalizacji reklam i napowietrznych liniowych sieci infrastruktury technicznej – docelowo należy skablować istniejące linie napowietrzne.

Dla obiektów zawartych w strefach **ekspozycji widokowej** ustala się dodatkową ochronę polegającą na:

1) kształtowaniu elementów przestrzeni, takich jak: budynki, zieleń, obiekty małej architektury, rzeźba terenu w sposób umożliwiający jak najlepszą ekspozycję widokową parku i cmentarzy,
2) dostosowaniu form architektonicznych i gabarytów budynków przebudowywanych, tak aby nie dominowały w przestrzeni wyznaczonej strefy,
3) kształtowaniu zieleni, tak aby nie zasłaniała sylwety parku i cmentarzy, z możliwością wycinania zieleni zasłaniającej,
4) zakazie realizacji wolnostojących reklam wielkoformatowych o powierzchni powyżej 3m².

Granice stref ochrony ekspozycji widokowej pokazano na rysunku studium część B - Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

4.3. Ochrona obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków

Celem ochrony obiektów i obszarów wskazanych w gminnej ewidencji zabytków jest zachowanie ich walorów architektonicznych i historycznych. W odniesieniu do obiektów objętych tą formą ochrony konserwatorskiej obowiązują następujące ustalenia:

- obowiązek dostosowania wszelkich działań inwestycyjnych, związanych z przebudową, rozbudową, remontami, zmianami bryły i elewacji budynku, rozbiórki lub wyburzenia, do wymogów określonych w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- dopuszcza się rozbiórkę obiektu wpisanego do ewidencji zabytków, znajdującego się w złym stanie technicznym, po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych,
- dopuszcza się zachowanie w granicach parku podworskiego w Małachowicach istniejącego boiska sportowego.

Wykaz obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków znajduje się w części A - stan istniejący i uwarunkowania rozwoju, w punkcie 3.4.4. W tabeli podano funkcje obiektów z adresem. Miejsce lokalizacji obiektów wraz z numerem porządkowym, zgodnym z tabelą pokazano również na rysunku studium, w części A i B. Dopuszcza się aktualizację gminnej ewidencji zabytków obejmującą dodanie lub usunięcie obiektów.

4.4. Ochrona obiektów i stanowisk archeologicznych

Wszystkie zabytki archeologiczne (stanowiska archeologiczne) wskazane na rysunku studium, zarówno w części A jak i w części B, podlegają ochronie konserwatorskiej.

W celu ochrony zabytków archeologicznych określono w studium strefy ochrony archeologicznej. W przypadku robót ziemnych lub dokonywania zmian charakteru dotychczasowej działalności na terenie strefy ochrony archeologicznej, nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzorów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach stanowisk archeologicznych, wszelkie działania inwestycyjne, obejmujące prace ziemne lub zmianę charakteru dotychczasowej działalności wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla stanowisk wpisanych do rejestru zabytków ustala się zakaz prowadzenia jakiejkolwiek działalności inwestycyjnej, rolniczej czy leśnej.

Dla stanowiska archeologicznego nr 22/62-50 AZP w Czerchowie, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A/211 ustala się ochronę obszarową obejmującą działki o numerach ewidencyjnych 325, 326, 327, 328, 329. W granicach tego obszaru obowiązują zakaz prowadzenia jakiejkolwiek działalności inwestycyjnej, rolniczej czy leśnej. Obszaru ten określono na rysunku w części B – polityka i kierunki rozwoju.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Podstawowym rodzajem komunikacji w gminie Ozorków jest transport drogowy. Drogi pełnią dwie podstawowe funkcje: służą obsłudze komunikacyjnej oraz kształtują strukturę przestrzenną gminy. Dostępność do dróg wpływa na zagospodarowanie, wartość terenu i możliwości jego rozwoju.

Zasady polityki komunikacyjnej oraz kierunki rozwoju oparto o analizy stanu istniejącego, zadań i wniosków z planów wyższego rzędu – Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozorków.

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie komunikacji:

1) stworzenie warunków do rozwoju przestrzennego gminy, poprzez usprawnianie i rozbudowę sieci komunikacyjnej;
2) zapewnienie i utrzymanie powiązania wewnętrznego układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym, głównie z drogą krajową nr 91;
3) zapewnienie obsługi komunikacyjnej do terenów przeznaczonych pod zabudowę i inwestycje;
4) ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych, o wysokiej kategorii technicznej;
5) podnoszenie parametrów technicznych dróg istniejących, poprzez dostosowanie do pełnionej przez drogę funkcji i natężenia ruchu;
6) budowa ścieżek rowerowych łączących tereny mieszkaniowe z rekreacyjnymi i usługowymi.

5.1. Układ drogowy

Podstawowy system drogowy na terenie gminy obejmuje drogi następujących kategorii:

1. **KDGP – droga główna ruchu przyspieszonego:**
   - **droga krajowa nr 91** – istniejąca droga relacji Gdańsk – Toruń – Łódź – Cieszyn. Droga ta przebiega przez środek gminy w kierunku północ – południe. Obecnie jest to droga jednojezdniowa z jednym pasem ruchu w każdym kierunku jazdy. Stanowi główne połączenie z zewnętrznym układem

komunikacyjnym – w tym dojazd do autostrady A-2. Obsługa terenów położonych przy drodze nr 91 będzie docelowo odbywać się poprzez pomocnicze drogi dojazdowe i serwisowe. Zakłada się zmniejszenie obecnej ilości skrzyżowań pełnych na rzecz skrzyżowań z prawoskrętami.

2. **KDG – drogi główne:**
   - **droga wojewódzka nr 708** – istniejąca droga relacji Ozorków – Stryków, od granicy miasta Ozorków, do granicy gminy Zgierz,
   - **droga wojewódzka nr 469** – istniejąca droga relacji Ozorków – Uniejów – Turek, od drogi krajowej nr 91 do granicy gminy Parzęczew.
3. **KDZ – drogi zbiorcze:**
   - **droga powiatowa nr 5109 E** – od granicy gminy Góra Św. Małgorzaty do granicy gminy Zgierz,
   - **droga powiatowa nr 2513 E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do granicy gminy Góra Św. Małgorzaty,
   - **droga powiatowa nr 5128 E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do granicy wsi Sokolniki Las,
   - **droga powiatowa nr 5150 E** – od drogi krajowej nr 91 do drogi powiatowej 2513 E,
   - **droga powiatowa nr 5148 E** – od drogi krajowej nr 91 do drogi powiatowej 5150 E,
   - **droga powiatowa nr 5168 E** – w granicach gminy,
   - **droga powiatowa nr 5147 E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do granicy gminy Parzęczew,
   - **droga powiatowa nr 5145 E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do granicy gminy Parzęczew,
   - **droga powiatowa nr 5137 E** – od projektowanej zachodniej obwodnicy miasta Ozorków do granicy gminy Parzęczew,
   - **projektowana zachodnia obwodnica miasta Ozorków** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do drogi powiatowej nr 5139 E,
   - **projektowana południowa obwodnica miasta Ozorków** – od drogi krajowej nr 91 do granicy gminy z miastem Ozorków.
4. **KDL – drogi lokalne:**
   - **droga powiatowa nr 5139 E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do projektowanej zachodniej obwodnicy miasta Ozorków,
   - **droga powiatowa nr 5149 E** – od drogi powiatowej nr 5150 E do granicy miasta Ozorków,
   - **droga gminna nr 120107E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do drogi gminnej nr 104195E,
   - **droga gminna nr 120108E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do drogi gminnej nr 120104E,
   - **droga gminna nr 104195E** z projektowanym odcinkiem drogi nowym śladem wzdłuż kolejki wąskotorowej i skrzyżowania z drogą powiatową nr 5148 E i drogą krajową nr 91 – od granicy gminy do drogi krajowej nr 91**,**
   - **droga gminna nr 104188E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do granicy gminy Łęczyca oraz do drogi powiatowej nr 5168 E,
   - **droga gminna nr 120104E** – od drogi powiatowej nr 5168 E do drogi powiatowej nr 5150 E oraz drogi gminnej nr 120107E,
   - **droga gminna nr 120124E** z projektowanym odcinkiem drogi nowym śladem do skrzyżowania z drogami gminnymi nr 120104E i 120109E – od drogi powiatowej nr 5150 E do drogi gminnej nr 120104E,
   - **droga gminna nr 120115E** – od drogi wojewódzkiej nr 469 do granicy gminy Parzęczew,
   - **droga gminna nr 120109E** – od drogi gminnej 120104E i drogi powiatowej nr 5148 E do granicy gminy Łęczyca,

- **droga gminna nr 120128E** – od drogi powiatowej nr 5150 E do granicy gminy Góra Św. Małgorzaty,
- **droga gminna nr 120128E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do granicy gminy Góra Św. Małgorzaty,
- **droga gminna nr 104067E** – od drogi gminnej nr 120116E do drogi gminnej nr 120117E,
- **droga gminna nr 120112E** – od drogi powiatowej nr 5150 E do drogi gminnej nr 104067E,
- **droga gminna nr 120117E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do granicy gminy Góra Św. Małgorzaty,
- **droga gminna nr 120116E** – od drogi powiatowej nr 5149 E do granicy gminy miasta Ozorków,
- **droga gminna nr 120127E** – od projektowanej zachodniej obwodnicy miasta Ozorków do granicy gminy Parzęczew,
- **droga gminna nr 120105E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do granicy wsi Sokolniki Las,
- **droga gminna nr 120125E** z projektowanym odcinkiem drogi nowym śladem od skrzyżowania z drogą krajową nr 91 i projektowaną południową obwodnicą miasta Ozorków – od drogi krajowej nr 91 do granicy wsi Sokolniki Las,
- **droga gminna nr 120119E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do granicy gminy Góra Św. Małgorzaty,
- **droga gminna nr 120119E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do drogi gminnej nr 120113E,
- **droga gminna nr 225** – od drogi powiatowej nr 5109 E do drogi gminnej nr 120102E,
- **droga gminna nr 120110E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do drogi gminnej nr 120111E,
- **droga gminna nr 120121E** – od drogi powiatowej nr 2513 E do drogi wojewódzkiej nr 708,
- **droga gminna nr 120101E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do drogi gminnej nr 120110E,
- **droga gminna nr 120113E** – od drogi gminnej nr 120110E do drogi gminnej nr 120102E,
- **projektowany nowym śladem odcinek drogi gminnej nr 120113E** – od drogi powiatowej nr 5109 E do istniejącej drogi gminnej nr 120113E,
- **droga gminna nr 120102E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do granicy gminy Piątek,
- **droga gminna nr 120122E** – od drogi gminnej nr 120110E do drogi powiatowej nr 5128 E,
- **droga gminna nr 120111E** – od drogi gminnej nr 120110E do granicy gminy Zgierz,
- **droga gminna nr 120106E** – od drogi gminnej nr 120110E do granicy gminy Zgierz,
- **droga gminna nr 120114E** – od drogi wojewódzkiej nr 708 do granicy gminy Zgierz.

W studium wyznaczono generalny układ dróg, poczynając od drogi krajowej i dróg wojewódzkich, po drogi powiatowe i gminne, ograniczając się do dróg lokalnych. Nie wyznaczono przebiegu dróg niższych klas – dróg dojazdowych ani dróg wewnętrznych, gdyż doprecyzowanie obsługi poszczególnych terenów i działek należy do zadań planu miejscowego. W celu wskazania możliwości obsługi dużych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie wskazano orientacyjny przebieg uzupełniających dróg, których przebieg i parametry należy uściślić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Komunikacja zbiorowa

Komunikacja kolejowa

Przebiegająca przez teren gminy Ozorków linia kolejowa PKP relacji Łódź Kaliska – Kutno – Toruń – Bydgoszcz przewidziana jest w „Master planie dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku" do modernizacji w latach 2021 – 2030. W jej ramach planowane jest dobudowanie drugiego toru na odcinku Zgierz – Kutno (co miałoby miejsce również na obszarze gminy).

W studium utrzymuje się również trasę zabytkowej kolejki wąskotorowej Ozorków – Łęczyca – Krośniewice, zakładając jej modernizację i reaktywację do celów głównie turystycznych.

Komunikacja tramwajowa

Studium utrzymuje trasę tramwajową Ozorków – Zgierz – Łódź, przewidując jej modernizację do funkcji tramwaju regionalnego.

Komunikacja autobusowa

Zbiorową obsługę komunikacją gminy w zakresie przewozu osób zapewnia Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz prywatni przewoźnicy (szczególnie na trasie dojazdu do Ozorkowa i Łodzi).

5.3. Szlaki turystyczne

Przez teren gminy przebiegają 4 istniejące szlaki turystyczne: dwa odcinki „Łódzkiego Szlaku Konnego", „Łódzka Magistrala Rowerowa N-S", szlak rowerowy „W centrum Polski oraz szlak rowerowy: „Po Ziemi Parzęczewskiej", których przebiegi opisano w części A studium w punkcie 3.1.1. Turystyka i rekreacja, zostały one przedstawione graficznie na rysunku studium w części A i B.

Planuje się urządzenie nowych szlaków turystycznych o wyznaczonym przebiegu:

- Projektowany szlak „Krośniewicka kolej wąskotorowa" – biegnący wzdłuż trasy krośniewickiej kolejki wąskotorej przez Sierpów, Solce Małą, na granicy obrębów Wróblew i Cedrowice ku południowym granicom gminy.
- Projektowany szlak „Frontu I wojny światowej" – biegnący wzdłuż drogi krajowej Nr 91.
- Projektowany szlak rowerowy „EuroVelo" – biegnący wzdłuż szlaku „Magistrala Rowerowa N-S" drogą powiatowa kierunku Łęczyca – Parzęczew.
- Projektowany szlak „Budownictwa drewnianego" – biegnący z kierunku Uniejowa przez obręby Borszyn, Solca Wielka, Cedrowice, tereny miasta Ozorków następnie obręby Helenów, Sokolniki oraz Modlną.
- Projektowany szlak „Dworów i Pałaców" – biegnący od zachodnich granic gminy przez obręby Helenów, Maszkowice, Czerchów, Boczki, Skotniki, Małachowice oraz Modlną ku wschodnim granicom gminy.

Wszystkie ww. szlaki zostały pokazane na rysunku studium w części B – polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

„Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego" proponuje wprowadzenie dwóch nowych szlaków samochodowych: „Wielu Kultur" (prowadzącego z Leśmierza w kierunku Ozorkowa) oraz „Perły Architektury Ziemi Łódzkiej" (prowadzącego z Leźnicy Wielkiej przez Ozorków i Modlną). Są to jednak projektowane szlaki nie mające dokładnego przebiegu.

W niniejszej zmianie studium wskazuje się urządzenie ścieżki rowerowej pomiędzy drogą krajową Nr 91 a strefą przemysłową w Leśmierzu, w śladzie byłej bocznicy kolejowej do cukrowni „Leśmierz"

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Ozorków nadal będzie zaopatrywana w wodę z istniejących systemów wodociągowych, których źródła: ujęcia ze stacjami wodociągowymi, znajdują się na terenie gminy oraz przez zakup wody z ujęcia komunalnego w Ozorkowie i Chrząstowie w gminie Parzęczew i z Łęczycy.

Istniejące rezerwy w źródłach poboru wody oraz możliwość doprowadzania wody ze źródeł zewnętrznych zapewnią zaspokojenie przyszłościowych potrzeb gminy bez konieczności budowy nowych ujęć. Zwiększanie poboru wody z ujęć i wydajności stacji wodociągowych następować będzie zgodnie z przyszłymi potrzebami gminy.

Działania perspektywiczne koncentrować należy na utrzymywaniu sprawności funkcjonowania systemów wodociągowych:

- istniejące systemy wodociągowe funkcjonujące w układzie jednostopniowego podawania wody do sieci (Celestynów, Tymienica i Sokolniki Las) powinny podlegać modernizacji i przebudowie na układy dwustopniowe;
- dla zapewnienia warunków dla dalszego rozwoju urbanizacji prowadzić należy modernizację stacji wodociągowych w Tymienicy w zakresie obejmującym modernizację procesów uzdatniania wody, rozbudowę zbiorników retencyjnych i pompowni 2° w Modlnej i Tymienicy oraz hydroforni w Sokolnikach Lesie;
- należy prowadzić rozbudowę sieci wodociągowej w Katarzynowie, Sokolnikach Lesie, Sokolnikach Parceli, Aleksandrii i Helenowie dla zwiększania zasięgów obsługi i tworzenia warunków pełnej dostępności do sieci wszystkim odbiorcom. Standard obsługi zapewniać powinien korzystanie z sieci w 100% dla mieszkańców i usług, z dopuszczeniem własnych ujęć wody na potrzeby p. pożarowe i przemysłowe w wodochłonnych zakładach;
- należy prowadzić działania ochronne, mające na celu zabezpieczenie dobrej jakości ujmowanej wody. Ochroną zasobową należy objąć ujęcia wodociągów gminnych, jeśli taka potrzeba zostanie wskazana w ramach aneksów do dokumentacji hydrogeologicznych lub w pozwoleniach wodno-prawnych na korzystanie z wód.

Zaopatrzenie ludności w wodę w sytuacjach kryzysowych następować będzie w oparciu o studnie wodociągów gminnych, zgodnie z opracowanym „Planem zaopatrzenia gminy w wodę w sytuacjach nadzwyczajnych”.

Dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć własnych i zakładowych, istniejących i nowobudowanych.

6.2. Odprowadzenie ścieków

Gospodarka ściekowa gminy Ozorków wymaga kompleksowego uporządkowania. Działania na obszarze gminy na rzecz porządkowania stanu gospodarki ściekowej powinny być prowadzone dwukierunkowo poprzez:

- dalszą rozbudowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- budowę ściekowej kanalizacji zbiorowej.

Realizowany od kilkunastu lat program budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków powinien być kontynuowany głównie na terenach, których nie przewiduje się do objęcia budową kanalizacji zbiorczej.

Planuje się budowę sieciowej kanalizacji zbiorczej wykorzystując istniejące obiekty:

- komunalnej oczyszczalni ścieków w Ozorkowie;
- lokalnych oczyszczalni ścieków w Skromnicy i Leśmierzu.

oraz budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Czerchów, dla obsługi tego sołectwa jak i terenów przyległych.

Na komunalną oczyszczalnie w Ozorkowie mogą być skierowane ścieki z miejscowości Sokolniki Las, Sokolniki, Helenów, Aleksandria oraz części miejscowości Cedrowice.

W wyniku modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Leśmierzu istnieje

możliwość obsługi miejscowości Leśmierz, Sierpów, Konary, Parzyce, Ostrów, Muchówka, Tymienica oraz częściowo wsi Cedrowice, Cedrowice Parcela, Skotniki i Boczki.

Do istniejącej we wsi Skromnica lokalnej oczyszczalni ścieków, poza zabudową z tej miejscowości, istnieje możliwość podłączenia zabudowy z miejscowości Borszyn i Tkaczew.

We wsi Pełczyska istnieje sieć kanalizacji sanitarnej, obsługująca mieszkańców 10 posesji, zakończona biologiczną oczyszczalnią ścieków. Z oczyszczalni tej, oczyszczane ścieki odprowadzane są szczelnym kanałem do rowu, znajdującego się poza obszarem Natura 2000 „Słone Łąki".

Miejscowość Śliwniki i część miejscowości Wróblew objęta jest systemem grawitacyjno-pompowym, odprowadzającym ścieki do układu kanalizacji sanitarnej miasta Ozorkowa.

Natomiast dla obsługi urbanizujących się terenów miejscowości Wróblew i Solca Wielka proponuje się budowę lokalnej oczyszczalni ścieków w Solcy Wielkiej, której odbiornikiem oczyszczonych ścieków będzie istniejący ciek wodny o nazwie Solanka.

Studium dopuszcza kontynuowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej oddalonej od planowanych układów sieciowych oraz na terenach gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej będzie ekonomicznie nie uzasadniona

Na wszystkich terenach, do czasu wyposażenia ich w zbiorczą sieć kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych na terenie nieruchomości.

Rozwój gminnego systemu sieci kanalizacji sanitarnej powinien zapewniać docelowo obsługę wszystkich intensywnie zurbanizowanych terenów, nowych terenów przeznaczonych do urbanizacji oraz umożliwić podłączenie do kanalizacji co najmniej 70% stałych mieszkańców gminy.

6.3. Odprowadzenie wód opadowych. Kanalizacja deszczowa

Na terenach wiejskich. nie przewiduje się tworzenia zorganizowanego systemu odprowadzania wód opadowych Na terenach stref wyznaczonych dla rozwoju przedsiębiorczości powinny być realizowane indywidualne systemy odprowadzania wód opadowych, z retencję tych wód i ich oczyszczaniem we własnym zakresie i w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny. Odprowadzanie wód nadmiarowych do istniejących odbiorników powierzchniowych, za zgodą i na warunkach uzgodnionych z właścicielami oraz właściwymi służbami ochrony środowiska.

6.4. Elektroenergetyka

Na terenie opracowania nie istnieje Główny Punkt Zasilania 110/15 kV. Doprowadzanie energii elektrycznej do odbiorców odbywa się ze źródeł zewnętrznych, t. j. RPZ „Ozorków" i RPZ „Leszcze" w Łęczycy.

System elektroenergetyczny, w skład którego wchodzą: napowietrzno-kablowa sieć dystrybucyjna średniego napięcia SN - 15 kV, stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV oraz sieć niskiego napięcia 0,4/0,231 kV w pełni zabezpiecza obecne zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną.

Zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju gminy zakłada się stopniowy wzrost zapotrzebowania na moc i energię elektryczną. Wzrost ten będzie kształtowany postępującą racjonalizacją użytkowania energii, stopniową eliminacją odbiorników energochłonnych, poziomem cen za energię elektryczną oraz opłat za usługi przesyłowe związane z jej dystrybucją.

Wynikające z przyjętych kierunków rozwoju gminy warunki prawidłowego zasilania w energię elektryczną wymagać będą przede wszystkim:

- sukcesywnej modernizacji istniejącej sieci dystrybucyjnej średniego i niskiego napięcia poprzez dobudowę stacji trafo 15/0,4/0,231 kV i skracanie obwodów liniowych niskiego napięcia,
- możliwości przebudowy, rozbudowy, a także skablowania w ramach modernizacji istniejących linii 15kV,

- budowy sieci dystrybucyjnej średniego i niskiego napięcia oraz stacji trafo na terenach przewidzianych do zainwestowania.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy dopuścić przebieg linii elektroenergetycznych napowietrznych i kablowych poza liniami rozgraniczającymi ulic. Dla linii napowietrznych ze względów eksploatacyjnych i bezpieczeństwa ludzi obowiązują strefy bezpieczeństwa, stanowiące ograniczenie w zagospodarowaniu przestrzennym:

- dla LN 110 kV – 36 m (18 m od osi linii na każdą stronę),
- dla LN 15 kV – 12 m (6 m od osi linii na każdą stronę).

6.5. Gazownictwo

Na terenie gminy zakłada się dalszą rozbudowę systemu gazu średniego ciśnienia w oparciu o istniejące stacje redukcyjno pomiarowe I-go stopnia, wybudowane przy gazociągu wysokiego ciśnienia DN300. Stacja w Celestynowie (1500m^3/h) będzie obsługiwała Sokolniki i północno – wschodnie tereny gminy. Stacja w Ozorkowie (6000m^3/h) będzie obsługiwała pozostałą część gminy.

W kierunku Wróblewa został wybudowany gazociąg DN125, który będzie podstawą do dalszej rozbudowy sieci w kierunku północno – zachodnim.

W kierunku Cedrowic został wybudowany gazociąg DN110 (dla potrzeb „Ceramiki Tubądzin"), który umożliwi rozbudowę sieci w kierunku północnym gminy, ale w ograniczonym zakresie tzn. rozbudowa sieci gazowej w gminie nie obejmie gazyfikacji miejscowości Leśmierz.

Na terenach obecnie zgazyfikowanych i przewidzianych do zainwestowania, planowane jest doprowadzenie gazu średniego ciśnienia. Dostawa gazu do nowych odbiorców jest uwarunkowana spełnieniem kryteriów opłacalności budowy sieci oraz muszą być zawarte odpowiednie porozumienia z odbiorcami bądź gminą.

Dla gazociągu wysokiego ciśnienia obowiązuje strefa ochronna o szerokości całkowitej 30 m t.j. po 15 m od osi na każdą stronę. Strefa określa minimalną odległość zabudowy mieszkaniowej od gazociągu.

Sieć gazowa wysokiego ciśnienia t.j. gazociąg i stacja redukcyjno – pomiarowa pierwszego stopnia są administrowane i eksploatowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. - oddział w Warszawie.

6.6. Ciepłownictwo

Na terenie gminy nie występuje zorganizowana gospodarka energią cieplną.

Zaopatrzenie w ciepło będzie realizowane nadal z lokalnych kotłowni i indywidualnych źródeł ciepła wbudowanych u poszczególnych odbiorców.

W celu ograniczenia efektu „niskiej emisji" zakłada się w miarę możliwości modernizację istniejących źródeł ciepła oraz tworzenie nowych, w których jako czynnik grzewczy planuje się wykorzystanie:

- konwencjonalnych paliw ekologicznych, t.j. gaz, olej opałowy, energia elektryczna i inne,
- energii pozyskiwanej ze źródeł niekonwencjonalnych, w tym odnawialnych, tj., promieniowania słonecznego, wody, energia z przetwarzania biomasy oraz wykorzystanie ciepła wód geotermalnych.

Powyższe jest zgodne z programem ochrony powietrza w celu ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowia ludzi.

6.7. Telekomunikacja

Zakłada się pełną dostępność mieszkańców i podmiotów gospodarczych do usług telekomunikacyjnych. Wiąże się to przede wszystkim ze wzrostem ilości łączy telefonicznej, które mają zapewnić dostęp do Internetu w całej gminie..

W zakresie telefonii bezprzewodowej zakłada się pełny dostęp do sieci. Potrzeba rozwoju systemów telefonii komórkowej jest wynikiem przewidywanego intensywnego

rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej.

6.8. Gospodarka odpadami

Składowisko odpadów

Istniejące składowisko odpadów posiada pozwolenie zintegrowane (decyzja Wojewody Łódzkiego Nr PZ/57 z dnia 10 maja 2007 r.), którego ważność wygasa z dniem 30 kwietnia 2017 roku. Decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska wydał z Marszalek Województwa Łódzkiego – decyzja znak: RO-VII-IW-6620/122/2010 z dnia 18 maja 2010 r. Instrukcja ta określa warunki eksploatacji tj. rodzaj odpadów przewidzianych do unieszkodliwiania, warunki monitoringu środowiska, wykaz odpadów przewidzianych do odzysku, sposób ewidencjonowania działalności i eksploatacji składowiska oraz wytyczne w formie planu awaryjnego w przypadku wykrycia zmian w jakości wód gruntowych.

Składowisko odpadów w Modlnej, zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012 (Uchwała Nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 marca 2012) jest obecnie instalacją zastępczą, która może przyjmować odpady komunalne tylko w przypadku odmowy ich przyjęcia przez Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Krzyżanówku koło Kutna.

W związku z faktem, że pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do składowania odpadów wygasa w kwietniu 2017 roku zarządzający składowiskiem tj. Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. powinien podjąć decyzję w zakresie dalszego funkcjonowania składowiska – kontynuacji jego prowadzenia w uzgodnieniu z Marszałkiem Województwa bądź zamknięcia i przystąpienie do rekultywacji.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

Zasady prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Ozorków określa regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie. Obowiązuje on od 1 lipca 2013 w związku z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2012 poz. 391 z późń. zm.)

Zgodnie z założeniami ww. regulaminu, właściciele nieruchomości zobowiązani są do selektywnego zbierania odpadów pozostających w gospodarstwach domowych i gromadzenia ich w odpowiednich pojemnikach.

Część odpadów, obejmujących takie frakcje jak przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny , meble, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, odpady ulegające biodegradacji (papier, metale, szkło, tworzywa sztuczne) należy przekazywać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych. Punkt ten utworzony został na działce ew. nr 386 w Modlnej, z sąsiedztwie istniejącego składowiska odpadów.

Selektywnie zebrane odpady zielone mogą być zagospodarowywane we własnym zakresie przez właścicieli w kompostownikach przydomowych bądź przekazywana do odbioru przez właściwego przedsiębiorcę i przewożone do Regionalnej Instalacji Przetwarzanych Odpadów w Krzyżanówku.

Zmieszane niesegregowane odpady komunalne z terenu gminy unieszkodliwiane będą na składowisku regionalnym w Krzyżanówku bądź na składowisku gminnym w Modlnej.

7. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW, WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI ZWIĄZANYMI Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

7.1. Urządzenia wykorzystujące siłę wiatru

Na terenie gminy nie występują obecnie obiekty wytwarzające do produkcji energii siłę

wiatru. Lokalizacje elektrowni wiatrowych powinny spełniać kilka podstawowych warunków:

- nie powinny powodować przekroczenia obowiązujących norm hałasu dla funkcji chronionych (zabudowa mieszkaniowa, lasy),
- nie powinny stwarzać zagrożenia dla istniejącego systemu transportowego i infrastruktury technicznej ,
- nie powinny ograniczać możliwości kształtowania ładu przestrzennego w sposób zrównoważony.

Biorąc powyższe pod uwagę elektrownie wiatrowe powinny się znajdować w następujących minimalnych odległościach:

- 600 – 700 m od istniejącej zabudowy mieszkaniowej lub terenów przeznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 200 m od terenów leśnych lub przeznaczonych do dolesienia,
- 150 – 200 m od dróg o charakterze tranzytowym.

Analiza uwarunkowań określonych w obowiązującym mpzp gminy Ozorków wykazuje, że nie da się osiągnąć norm lokalizacyjnych dla elektrowni wiatrowych, o których mowa powyżej. W związku z tym na obszarze gminy nie wyznacza się terenów, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii o mocy przekraczającej 100 kV.

7.2. Urządzenia wykorzystujące energię słoneczną

W niniejszej zmianie studium wskazano tereny dla lokalizacji urządzeń energii elektrycznej wykorzystujących energię słoneczną. Podstawowym uwarunkowaniem do wyznaczania obszarów do lokalizacji wyżej wymienionych urządzeń są gleby. Ze względu na fakt, że wszelkiego rodzaju panele słoneczne, lokalizowane na gruncie, pozbawiają lub mocno ograniczają dopływ światła słonecznego do powierzchni ziemi. W następstwie czego wegetacja roślin na takim obszarze może być ograniczona. Biorąc powyższe pod uwagę, przyjęto, że tego rodzaju przedsięwzięcia, powinny być lokalizowane głównie na terenach V i VI klasy bonitacyjnej, w ograniczonym zakresie na glebach klasy IV.

Innym czynnikiem, który zadecydował o wyznaczeniu terenów pod lokalizację paneli słonecznych, była obecność w sąsiedztwie odbiorników energii tj. napowietrznych linii energetycznych 15kV.

Kolejnym czynnikiem, który brano pod uwagę wyznaczając tereny lokalizacji paneli słonecznych, było położenie stanowisk archeologicznych – tereny te wyłączono z zasięgu lokalizacji paneli fotowoltaicznych.

Granice obszarów dla lokalizacji urządzeń do produkcji energii wykorzystujących energię słoneczną o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wskazano na rysunku studium, część B – Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym to inwestycje, które wykraczają zasięgiem i oddziaływaniem poza obszar gminy. Na obszarze gminy Ozorków nie występują przedsięwzięcia umieszczone w programach zadań rządowych, natomiast występują inwestycje określone w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wyznaczonych dla gminy Ozorków w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego należą:

1) modernizacja istniejącej drogi wojewódzkiej nr 708 – drogi głównej relacji Ozorków – Stryków (odcinek drogi w granicach gminy Ozorków został zmodernizowany)

2) modernizacja istniejącej linii kolejowej nr 16 relacji Zgierz – Kutno;
3) budowa zbiorników retencyjnych w Leśmierzu II, Skromnicy, Tymienicy, Sierpowie i Cedrowicach wg „Programu małej retencji dla województwa łódzkiego”;
4) ochrona terenów najbardziej wartościowych przyrodniczo: Obszar Natura 2000 „Słone łąki w Pełczyskach” kod PLH100029 oraz projektowany Sokolnicko – Piątkowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym to inwestycje, które nie wykraczają zasięgiem i oddziaływaniem poza obszar gminy, czyli służą wyłącznie potrzebom mieszkańców gminy.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym określone zostały w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Ozorków na lata 2008 – 2013. Należą do nich:

1) w zakresie rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury:
   a) budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych,
   b) budowa oświetlenia dróg gminnych;
2) w zakresie poprawy stanu środowiska:
   a) budowa kanalizacji sanitarnej,
   b) budowa lokalnych oczyszczalni ścieków z kanalizacją zbiorczą,
   c) budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach z rozproszoną zabudową,
   d) rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej,
   e) wymiana sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV,
   f) modernizacja stacji wodociągowych,
   g) rozbudowa hydroforni,
   h) wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów;
3) w zakresie infrastruktury społecznej – rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Solcy Wielkiej.

10. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 2 pkt. 6 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym za „obszar przestrzeni publicznej należy uznać obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

W studium wyznaczono najważniejsze obszary istniejących przestrzeni publicznych, którymi są:

1) plac przy Gminnym Ośrodku Kultury w Leśmierzu;
2) teren parku przyfabrycznego w Leśmierzu.

Powyższe przestrzenie pokazano na rysunku studium.

11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z art. 10, ust. 2, pkt. 8 w studium określa się obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, **w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej.**

Na obszarze gminy Ozorków nie wyznacza się obszarów wymagających

przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.
Z analizy materiałów geodezyjnych w poszczególnych sołectwach wynika, że na terenach proponowanych w studium do zabudowy nie występują działki o parametrach uniemożliwiających wprowadzenie nowej zabudowy.

Nie wskazuje się również lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

Wyznaczone w studium obszary przestrzeni publicznej w Leśmierzu znajdują się na terenach objętych ochroną konserwatorską. Tereny te znajdują się w grupie obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe.

12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJACE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków sporządzane były w większości na podstawie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r.. Ustawa ta została w dniu 27 marca 2003 r. zastąpiona ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu część ustaleń zawartych w aktualnych planach może być już niezgodna z obowiązującymi przepisami lub wymagać innego sformułowania. Ponadto, z dużej skali opracowania planu dla całej gminy – 1:10 000, wynika jego niewielka szczegółowość.

Wszystkie zmiany w sposobie zagospodarowania, które wykraczają poza uchwalone w obowiązujących planach miejscowych zapisy, wymagać będą sporządzenia „zmian" tych planów w tym samym trybie i zakresie jak tworzenie nowych.

Kierując się zasadą realizacji priorytetowych celów rozwoju przestrzennego gminy, za **tereny wymagające opracowań planów miejscowych** w skalach 1 : 1000 bądź 1 : 2000 należy uznać:

1. **Tereny z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz obiektów rekreacji indywidualnej w Sokolnikach, Maszkowicach, Helenowie i Katarzynowie** jako główne miejsca migracji i wypoczynku ludności spoza gminy. W dotychczasowych opracowaniach planistycznych obszary te pokazywano jako skoncentrowaną przestrzeń terenów mieszkaniowych z obwodową obsługą komunikacyjną i infrastrukturalną. Brak zasad podziału przestrzeni podstawowym wewnętrznym układem komunikacyjnym prowadzi do tworzenia indywidualnych, skomplikowanych, nielogicznych z punktu widzenia całości, dróg i dróżek wewnętrznych. Z racji żywiołowego i nieskoordynowanego charakteru procesów budowlanych dalszy rozwój powinien opierać się o szczegółowe plany ukazujące obsługę komunikacyjną i infrastrukturalną działek z uwzględnieniem wszystkich wymogów prawnych. Uporządkowanie tego stanu wymagać będzie determinacji (skomplikowana struktura własnościowa, wąskie, nieprzelotowe drogi). Prace należy wykonać niezwłocznie, póki stopień zainwestowania jest nieznaczny. Niepodjęcie działań grozi odcięciem gruntów położonych w głębi obszaru od możliwości organizacji dojazdu i wykorzystania działek zgodnie ze swoim przeznaczeniem, degradacją przestrzenną oraz budową nieracjonalnych ekonomicznie dróg i systemów infrastruktury (zbyt gęsta siatka nieprzelotowych dróg tworzonych indywidualnie na każdej działce).

   Tereny te, z racji sąsiedztwa, wymagają przy tym zharmonizowania z istniejącym historycznym zagospodarowaniem Sokolniki Lasu, tak aby nie obniżać walorów cennego założenia i jego otoczenia oraz jego walorów uzdrowiskowych.
2. **Strefy aktywności gospodarczej – usługowej i przemysłowej,** przy drodze krajowej Nr 91 oraz w miejscowościach **Leśmierz**, **Sierpów** i **Aleksandria, Cedrowice** jako priorytetowe obszary rozwojowe gminy. W szczegółowych planach miejscowych obszary te wymagają dookreślenia zasad obsługi komunikacyjnej. Na rysunku pokazano

podstawowy układ drogowy z włączeniem do skrzyżowań, jezdni serwisowych i arterii obrzeżnych. Studium dopuszcza realizację innego schematu komunikacyjnego pod warunkiem propozycji układów pętlowych z różnymi wjazdami i wyjazdami. Na terenach tych, oprócz ustalenia i realizacji dogodnych i bezpiecznych zjazdów na drogę krajową Nr 91, projekt powinien uwzględniać możliwość podziału na mniejsze jednostki inwestycyjne z zapewnieniem dojazdu, obsługi infrastrukturalnej, miejsc parkowania i zasad wzajemnego oddziaływania. Kwestią do rozwiązania w planach pozostaje określenie odpowiednich zasad dobrego sąsiedztwa z terenami przyległymi. Opisany w studium szeroki wachlarz działalności gospodarczej musi ulec doprecyzowaniu i uszczegółowieniu na zasadzie wyboru profilu prowadzonej działalności.

W miejscowości **Leśmierz** prace projektowe powinny podjąć temat rewitalizacji kompleksu cukrowni, uwzględniającej zabytkowy charakter zespołu w planowanych inwestycjach. Podstawowym zadaniem tego opracowania powinno być porządkowanie zainwestowania poprzez precyzyjne określenie gabarytów (dokładna wysokość, ułożenie i rodzaj dachu), usytuowania, wyglądu zewnętrznego (kolorystyka, podziały elewacji, otwory i kolorystyka) i funkcji nowych, wymienianych, przebudowywanych i remontowanych obiektów i elementów wyposażenia.

Szczególną uwagę należy w tych opracowaniach zwrócić na wszelkie aspekty związane z ochroną środowiska, ze względu na duża wrażliwość przyrodniczą terenów gminy, położonej w dolinie Bzury. Plany powinny określić warunki zagospodarowania zarówno umożliwiające poprawne funkcjonowanie ekosystemu i ochronę doliny rzecznej, jak i zabezpieczające inwestycje przed zagrożeniami z takiego położenia wynikającymi.

Zasięgi w/w obszarów pokazano na rysunku studium - polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.

Do pozostałych terenów, dla których wskazane byłoby sporządzenie dokładnych opracowań planistycznych (w skali planu miejscowego), należą:

1) obszary istniejącej koncentracji zabudowy, dla których wymagane jest uściślenie obsługi komunikacyjnej i szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania terenu;
2) obszary niezainwestowane, przeznaczone pod zabudowę, dla których wymagane jest określenie zasad obsługi komunikacyjnej i ustalenie szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania terenu np. w **Śliwnikach**;
3) obszary zabytkowych parków podworskich i pofabrycznych z otoczeniem oraz skupiska obiektów zabytkowych.

Zmiana obowiązujących obecnie planów miejscowych będzie konieczna również na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie, a położonych na gruntach rolnych lub leśnych, dla których wymagana jest **zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne**. Zmiany wprowadzone w studium w większości obejmują już obszary posiadające takową zgodę – do obowiązujących planów miejscowych, na etapie ich sporządzania, wykonywane były wnioski o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, zakończone prawomocnymi decyzjami uprawnionych organów.

Należy podkreślić, że część terenów wskazanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków nie uzyskała zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze ze względu na wysoką bonitację gleb (I-III). Również część terenów leśnych w miejscowości Sokolniki Las, nie uzyskała zgody na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne.

Dla części nowych terenów wskazanych w studium, wymagana jest zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne. Tereny te pokazano na rysunku studium: *Część B: - Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.*

Gmina przystąpi do aktualizacji planów miejscowych w momencie i w zakresie podyktowanym prowadzoną przez siebie polityką przestrzenną.

13. KIERUNKI KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Obszary terenów otwartych, cennych przyrodniczo kompleksów leśnych, rolnych, dolin rzek i cieków wodnych studium chroni przed nadmierną presją zainwestowania. Ma to swoje odzwierciedlenie w rozstrzygnięciu wniosków do studium oraz weryfikacji ustaleń obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego, poprzez ograniczanie zabudowy zlokalizowanej z dala od istniejących układów osiedleńczych.

Tereny otwarte zostały zakwalifikowane do stref funkcjonalnych zgodnie ze swoim obecnym użytkowaniem i przeznaczeniem. Dzielą się one na: R – tereny rolnicze, Rz – tereny rolnicze (uprawy polowe i użytki zielone) w granicach ciągów ekologicznych i obniżeń dolinnych, ZL – lasy, R(DZL) – tereny rolnicze wskazane do zalesienia, ZP – zieleń urządzona, ZC – cmentarze, ZD – ogrody działkowe, WS – wody powierzchniowe śródlądowe.

Zakres możliwych działań na tych terenach, zawiera rozdział „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy". Cechą wspólną owych zapisów jest zakaz lokalizowania nowej zabudowy, adaptacja istniejącej rozproszonej oraz nakaz prowadzenia gospodarki rolnej bądź leśnej.

Na rysunku studium "Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju", wskazano obszary do zalesienia.

14. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Dla rzeki Bzury, przepływającej przez teren gminy Ozorków przygotowano mapy zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, określające zasięgi wód powodziowych (dla wody 1%, 0,2% oraz 10%). Na ich podstawie wskazano obszary: szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie lub niskie. Obejmują one znaczną część doliny rzecznej Bzury.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ustala się zakaz zabudowy oraz zagospodarowania terenów na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu prawa wodnego, dotyczącego ochrony przed powodzią.

Opracowania zakładają, że w części północnej, w okolicach Leśmierza, rzeka pomieści wody powodziowe w swoim korycie. Sprzyjają temu liczne stawy i kanały stworzone dla potrzeb cukrowni, rozprowadzające wodę szeroko po terenie, pełniące rolę swoistych zbiorników retencyjnych. Niemniej jednak tereny te są podmokłe. W związku z tym przyjęto, że te tereny oraz pozostałe obniżenia dolinne, łąki, pastwiska i obszary w sąsiedztwie licznych na obszarze gminy cieków wodnych, mogą być narażone na okresowe podtapianie. Na tych terenach również obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy.

Na terenie gminy Ozorków nie ma udokumentowanych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

15. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Ozorków nie występują obiekty i obszary, dla których wyznacza się złożu kopaliny filar ochronny.

16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 mają 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady)

Na terenie gminy Ozorków nie występują obszary pomników zagłady i ich stref

ochronnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Rekultywacja to przywracanie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdewastowanym i zdegradowanym przez działalność człowieka, taką jak: górnictwo, przemysł, rolnictwo. Rekultywacja gruntów rolnych polega głównie na przywróceniu zdewastowanym terenom ich dawnej wartości przyrodniczej, użytkowej i produkcyjnej, poprzez zasypywanie wyrobisk, nawożenie gleb, neutralizację szkodliwych środków w glebach zanieczyszczonych chemicznie, wprowadzanie roślinności pionierskiej. W przypadku rekultywacji terenów leśnych działania skupiają się na zalesianiu wypalonych przez pożar lub wyciętych fragmentów lasu.

Rekultywacja odnosi się również do terenów poprzemysłowych, poeksploatacyjnych i składowisk odpadów. Wówczas przyjmuje się rolny, leśny lub wodny kierunek rekultywacji. W przypadku terenów poeksploatacyjnych prace naprawcze polegają na zasypywaniu wyrobisk i niwelowaniu hałd, regulacji stosunków wodnych, użyźnianiu gleby oraz obsadzaniu roślinnością, często leśną lub wypełnianiu zagłębień wodą w celu rekreacyjnego wykorzystania. Rekultywacja składowisk odpadów polega na neutralizacji substancji szkodliwych i zabezpieczeniu przed przenikaniem ich do gleby, przykryciu hałdy warstwą gleby i nasadzeniu roślinności oraz budowie instalacji do pozyskania biogazu do wytwarzania energii cieplnej.

Na terenie gminy Ozorków rekultywacja odnosi się głównie do terenów poeksploatacyjnych powstałych w wyniku wydobywania złóż kopalin, które w większości mają postać piaszczystych lub porośniętych trawiastą roślinnością znacznych zagłębień w ziemi. Rekultywacja tych terenów powinna być zgodna z kierunkiem wyznaczonym przez odpowiednie decyzje i przepisy wydane przez upoważnione organy.

Rehabilitacja natomiast odnosi się do zdegradowanych obszarów zabudowanych, budynków oraz obiektów infrastruktury technicznej i drogowej. Działania zmierzające do poprawy tego stanu polegają na rewitalizacji, czyli ożywieniu zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, które w wyniku przemian gospodarczych, społecznych, ekonomicznych, itp. utraciły swoja dawną funkcję. Rewitalizacja jest zespołem wielokierunkowych działań z zakresu budownictwa, planowania przestrzennego, ekonomii i polityki społecznej.

Na terenie gminy Ozorków rewitalizacji w pierwszej kolejności powinny podlegać: zespół cukrowni „Leśmierz” objęty strefą ochrony konserwatorskiej, zabytkowe parki podworskie i przyfabryczne oraz teren osiedla domów pracowników w cukrowni w Leśmierzu. W tych obszarach konieczna jest modernizacja i ochrona przed dalszym niszczeniem obiektów zabytkowych, uporządkowanie zabudowy, uzupełnienie i uporządkowanie zieleni, zmiana funkcji niektórych obiektów lub przywrócenie funkcji pierwotnej, likwidacja elementów dysharmonijnych, wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i drogową. Konieczne jest również uzupełnienie tych działań programami mającymi na celu ożywienie gospodarcze i rozwiązywanie problemów społecznych.

Przekształceniu powinien natomiast podlec teren nieczynnego, ujętego w gminnej ewidencji zabytków, zabytkowego cmentarza ewangelickiego w Katarzynowie. Działania na tym terenie powinny polegać na stworzeniu ogólnodostępnej przestrzeni, uporządkowaniu istniejących nagrobków i otaczającej zieleni, wytyczeniu ścieżek i ogrodzeniu.

18. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Tereny zamknięte to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

W studium wyznaczono granice tych obszarów. Na obszarze gminy Ozorków

występują następujące tereny zakwalifikowane do terenów zamkniętych:

1) teren wojskowy – teren stacji naprowadzającej lotniska wojskowego w Leźnicy Wielkiej, zlokalizowany w Solcy Wielkiej;
2) tereny kolejowe – linia kolejowa relacji Łódź kaliska Toruń Główny.
   Na terenach znajdujących się w sąsiedztwie linii kolejowej ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z tych terenów. Ograniczenia te dotyczą zakazu:
   - lokalizowania budowli i budynków w odległościach nie mniejszych niż 10 m od obszaru kolejowego, z tym, że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m;
   - sytuowania drzew lub krzewów w odległości mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru;
   - zabrania się odprowadzania wód opadowych oraz ścieków na teren kolejowych oraz do kolejowych urządzeń odwadniających.

19. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Na obszarze gminy Ozorków nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, rozumianych jako obszarów szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych.

20. TERENY URZĄDZEŃ MELIORACYJNYCH

Znaczna część obszaru gminy Ozorków jest zmeliorowana. Studium ustala obowiązek zachowania rowów melioracyjnych w celu zapewnienia właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych. Konieczne jest także udostępnianie rowów melioracyjnych do prowadzenia prac porządkowych i udrażniających.

W przypadku konieczności przebudowy urządzeń melioracyjnych, kolidujących z planowaną zabudową, należy zapewnić prawidłowe funkcjonowanie sąsiednich terenów, na których występują urządzenia melioracyjne, w sposób zapewniający swobodny odpływ wód deszczowych.

21. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Problematykę tego zagadnienia regulują przepisy odrębne dotyczące obronności państwa, działań obrony cywilnej, sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa. Uwzględniając wymogi w/w uregulowań prawnych, w niniejszym studium zaleca się:

1) zachowanie drożności dróg krajowych i wojewódzkich poprzez:
   a) ograniczenie zjazdów z tych dróg do istniejących i projektowanych skrzyżowań;
   b) obsługę komunikacyjną terenów położnych w ich sąsiedztwie za pomocą dróg niższego rzędu.
2) możliwość korzystania z istniejącej i projektowanej sieci zaopatrzenia w wodę, w sytuacjach zagrożenia kryzysowego, przy założeniu zasilania ujęć wody energią elektryczną z przewoźnych generatorów prądotwórczych;
3) dostosowanie sieci wodociągowej do celów przeciwpożarowych tj. możliwości szybkiego i niezawodnego uruchamiania hydrantów przyulicznych;
4) zapewnienie ochrony sanitarnej w strefach bezpośredniej ochrony ujęć wody;
5) uwzględnianie możliwość drugostronnego zasilania w energię elektryczną z sieci oraz awaryjnego zaopatrzenia w wodę obiektów użyteczności publicznej;

6) ograniczenie zabudowy na obszarach dolin cieków wodnych wyłącznie do adaptacji istniejących siedlisk. Zakazy na tych terenach nie dotyczą zadań na rzec obronności kraju, prowadzenia akcji ratowniczych oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym – w ramach tych działań dopuszcza się możliwość zapewnienia dojazdu do cieku wodnego przez pojazdy zmechanizowane w celu pobrania wody;

7) możliwość wykorzystania istniejących terenów zielonych (parki, boiska sportowe) w sytuacjach szczególnych na cele obronności;

8) możliwość wykorzystania terenów wolnych od zabudowy (tereny upraw rolnych) na cele ewakuacji mieszkańców oraz budowę doraźnych budowli ochronnych w przypadkach szczególnych zagrożeń.

22. UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

Rada Gminy Ozorków w dniu 15 maja 2014 r. podjęła uchwałę Nr XLII/457/14 w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozorków" uchwalonego uchwałą nr XII/105/11 Rady Gminy w Ozorkowie z dnia 1 grudnia 2011 roku.

W okresie jaki upłynął od daty uchwalenia „Studium…" zaczęły napływać od mieszkańców oraz inwestorów nowe wnioski wskazujące na potrzebę aktualizacji dotychczasowego dokumentu.

Gmina Ozorków posiada plan miejscowy dla całego obszaru gminy, w obrębie granic administracyjnych, jednakże powstał on na podstawie przepisów ustawy o planowaniu przestrzennym z 1994 roku i nie wyczerpuje do końca obecnej problematyki planu miejscowego, którą określa nowa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Jednym z celów opracowywania nowego studium było racjonalne oszacowanie potrzeb i możliwości zainwestowania wskazanego w dotychczas obowiązujących dokumentach. Wobec zmieniających się uwarunkowań, w studium proponuje się zmianę kwalifikacji niektórych terenów wskazanych w planach zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przystępując do zmiany studium, przeanalizowano wnioski zgłoszone przez instytucje i organy państwowe, a także wnioski od mieszkańców i wszystkich zainteresowanych zmianami w opracowaniu. Z wniosków wypłynęły dodatkowe uwarunkowania, które miały wpływ na kształt ustaleń.

Rozwiązania przyjęte w niniejszym opracowaniu stanowią generalnie kontynuację kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy określonych w dotychczas opracowanych dokumentach planistycznych – zarówno w dotychczas obowiązującym „Studium...", jak i w planach miejscowych dla gminy Ozorków, uzupełnionych o wnioski mieszkańców i instytucji.

23. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

Za główne założenie polityki przestrzennej gminy Ozorków uznano: **koncentrację środków i działań w wybranych priorytetowych miejscach gminy,** tak, aby zapewnić warunki przestrzenne dla trwałego zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, chronić dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze oraz poprawić warunki życia mieszkańców.
Wyznaczone w „Studium..." cele polityki przestrzennej gminy Ozorków obejmują:

1) **poprawę ładu przestrzennego**, czyli takie ukształtowanie przestrzeni, które utworzy harmonijną całość oraz uwzględni w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, poprzez:
   a) wyznaczenie czytelnych stref funkcjonalno-przestrzennych, z uwzględnieniem

ich zróżnicowanej struktury: strefa mieszkalna, strefa działalności gospodarczej, strefa przyrodnicza oraz rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej uzupełnione o komunikację drogową i infrastrukturę techniczną,
   b) określenie zasad zagospodarowania i zabudowy poszczególnych stref,
   c) ograniczenie działań inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo w celu ich ochrony przed niszczeniem i zabudowywaniem,
   d) ustalenie ochrony obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym w celu zachowania zabytków w możliwie nienaruszonej formie,
   e) wyznaczenie obszarów przeznaczonych na usługi o charakterze publicznym, mające na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców i poprawę ich życia,
   f) wyznaczenie przestrzeni publicznych jako miejsc koncentracji życia społecznego mieszkańców;
2) **dążenie do zrównoważonego rozwoju**, poprzez wprowadzenie spójnego modelu rozwoju przestrzennego gminy zapewniającego zarówno rozwój gospodarczo-społeczny, poprzez wyznaczenie terenów o funkcjach produkcyjno-usługowych i zaspokajających potrzeby mieszkaniowe mieszkańców, z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej, przy jednoczesnej ochronie pierwotnej rolniczej funkcji gminy oraz jej walorów przyrodniczych i kulturowych;
3) ochronę obszarów o walorach historyczno-kulturowych, jako kulturalnego dorobku społecznego, poprzez:
   a) objęcie ochroną w formie strefy ochrony konserwatorskiej zespołu cukrowni w Leśmierzu w celu zachowania jej pierwotnych cech i wytyczenia kierunków dalszego rozwoju,
   b) objęcie ochroną w formie stref ochrony ekspozycji widoków na kościoły w Modlnej i Leśmierzu, na wiatrak w Solcy Wielkiej, na parki podworskie w Sokolnikach Parceli, Skotnikach i Tkaczewie, park przyfabryczny w Leśmierzu oraz na cmentarz w Modlnej – w celu zachowania walorów wizualnych obiektów i wartościowych obszarów krajobrazu,
   c) objęcie ochroną obiektów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków w celu zachowania wartościowych cech architektonicznych, świadczących o regionalnej tradycyjnej technice budowlanej,
   d) objęcie ochroną stanowisk archeologicznych poprzez wytyczenie stref ochrony archeologicznej, w obrębie których mogą znajdować się ślady dawnej ludzkiej działalności;
4) **ochronę obszarów o walorach przyrodniczych**, mających priorytetowe znaczenie dla rolniczego i wypoczynkowo-turystycznego charakteru gminy, poprzez:
   a) określenie zasad zagospodarowania dla terenów przyrodniczych: pól uprawnych, łąk, lasów, dolin rzecznych z zakazem lub ograniczeniem zabudowy,
   b) wyznaczenie korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków wodnych i obszarów leśnych i wskazanych do zalesienia, w celu powiązania istniejących kompleksów leśnych w węzły przyrodnicze,
   c) ochronę najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów: użytków ekologicznych, pomników przyrody, parków podworskich i pofabrycznych w Sokolnikach Parceli, Leśmierzu, Modlnej, Skotnikach i Tkaczewie,
   d) ochronę obszaru Natura 2000 „Słone Łąki w Pełczyskach” kod PLH100029 oraz utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Sokolnicko – Piątkowskiego” (poprzez przekształcenie „Sokolnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”,
   e) określenie zasad gospodarowania odpadami oraz zaopatrzenia terenów inwestycyjnych w sieci infrastruktury technicznej z uwzględnieniem dbałości o czystość środowiska naturalnego;
5) **rozwój systemów komunikacyjnych**, jako ważnego elementu funkcjonowania gminy Ozorków, predysponowanej przez swoje położenie m. in. do rozwoju funkcji

produkcyjno-logistyczno-usługowych, poprzez:

f) zapewnienie powiązania wewnętrznego układu drogowego gminy z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad - drogą krajową nr 91 (relacji Gdańsk – Łódź – Częstochowa), tworzącą węzeł z autostradą A-2 (relacji Poznań – Łódź – Warszawa),
g) rozbudowę układu dróg gminnych zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych,
h) ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych w celu usprawnienia ruchu i zapobiegania degradacji ich transportowej roli;

6) **rozwój systemów infrastruktury technicznej**, niezbędnych do poprawy jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego gminy, poprzez:
   i) modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w celu zapewnienia dostępu do wody i kanalizacji wszystkim terenom zurbanizowanym i przeznaczonym do zainwestowania,
   j) modernizację i rozbudowę sieci elektroenergetycznej,
   k) modernizację i rozbudowę sieci gazowej,
   l) zapewnienie dostępności do usług telekomunikacyjnych – rozwój systemów telefonii komórkowej,
   m) objęcie wszystkich mieszkańców systemem zorganizowanej zbiórki odpadów oraz wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowisko komunalne,
   n) umożliwienie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

Realizacja powyższych założeń zapewni możliwość zrównoważonego rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Ozorków oraz poprawy jakości życia mieszkańców z zachowaniem ładu przestrzennego.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Waldemar Szcześniak

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

CZĘŚĆ A - STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XVIII/132/15 RADY GMINY OZORKÓW Z DNIA 12 LISTOPADA 2015 ROKU
W SPRAWIE UCHWALENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

SKALA 1 : 10 000

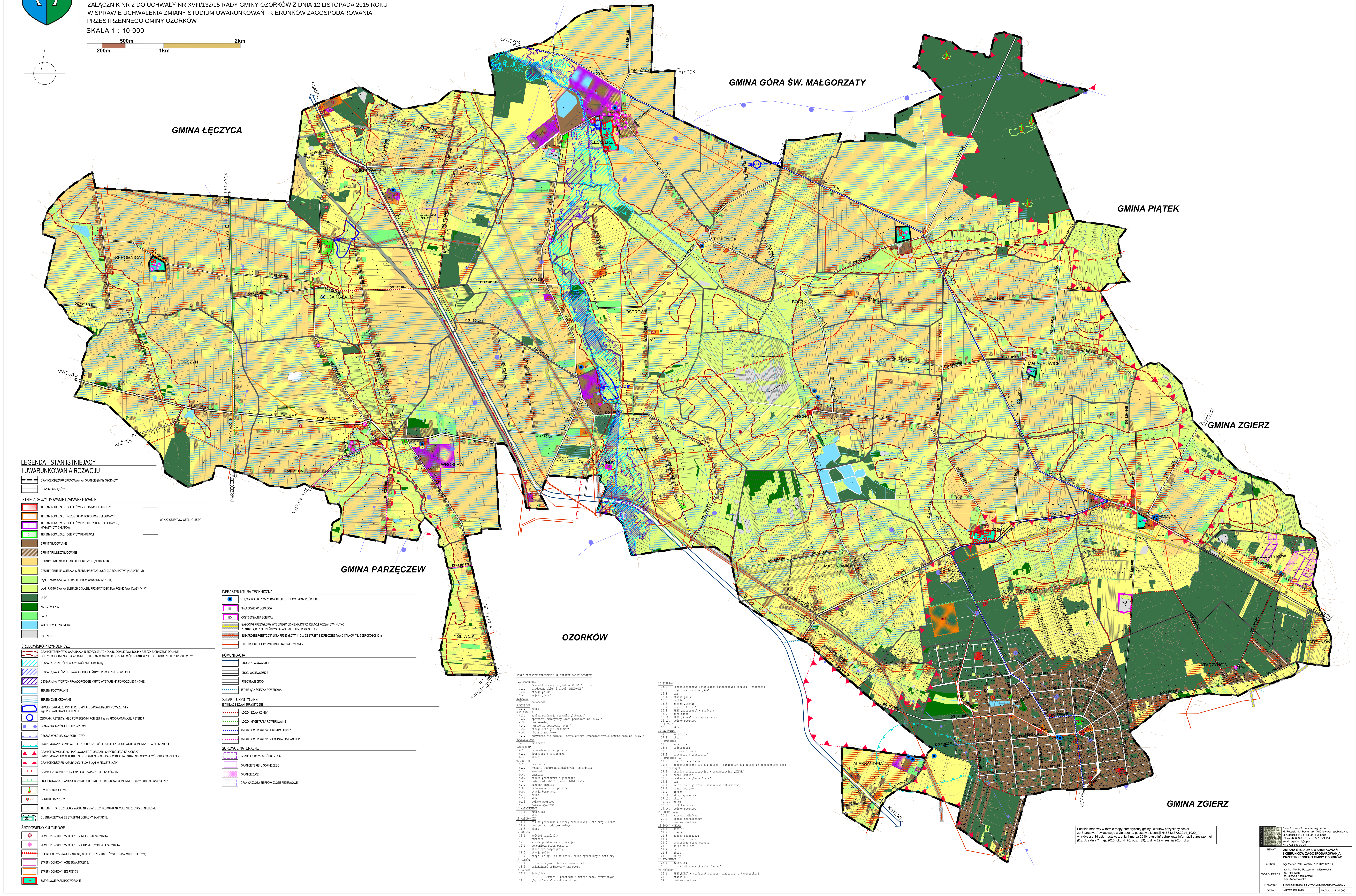

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

CZĘŚĆ B - POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR XVIII/132/15 RADY GMINY OZORKÓW Z DNIA 12 LISTOPADA 2015 ROKU
W SPRAWIE UCHWALENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

SKALA 1 : 10 000

200m 500m 1km 2km

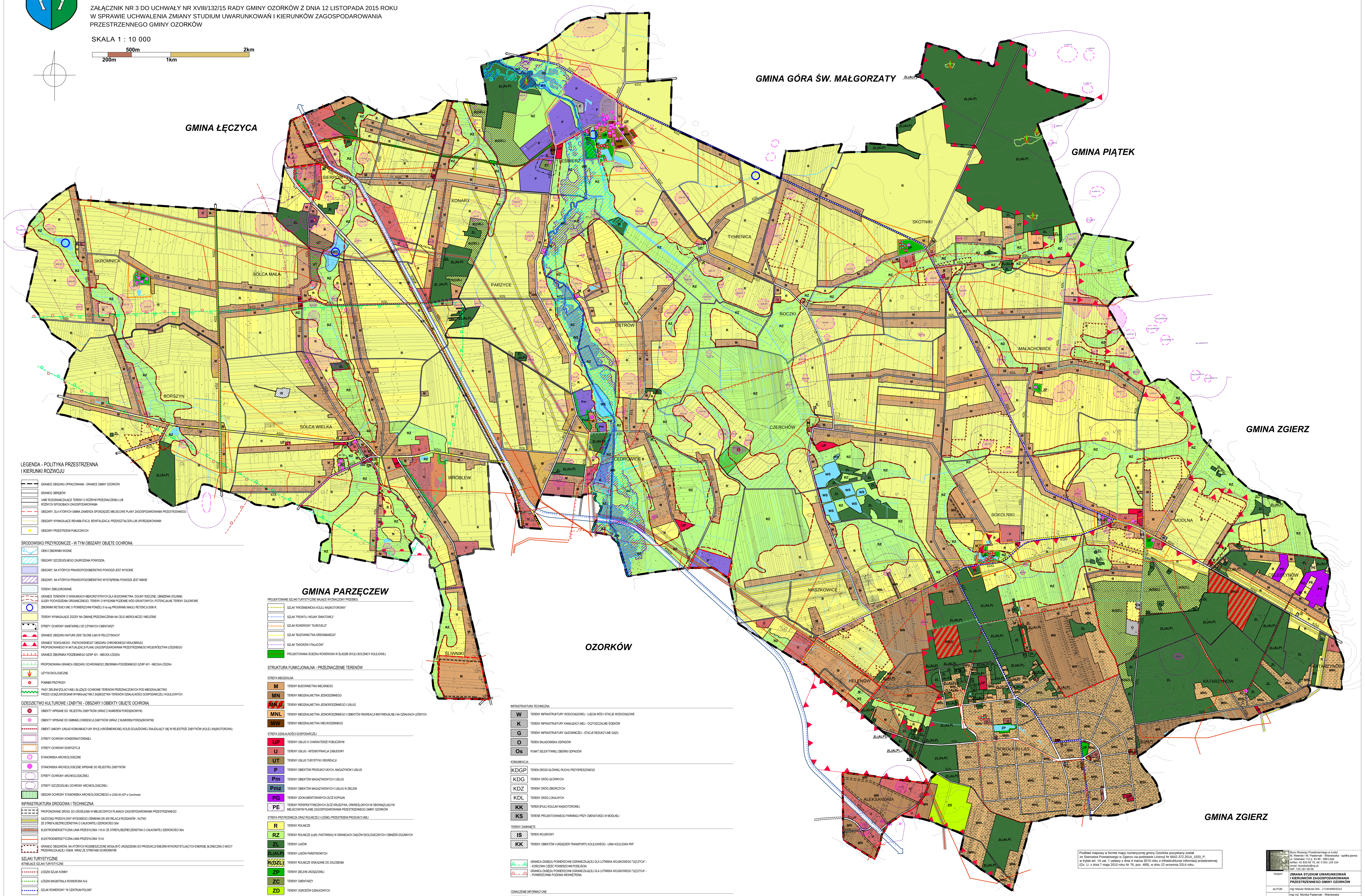

LEGENDA - POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU

- GRANICE OBSZARU OPRACOWANIA - GRANICE GMINY OZORKÓW
- GRANICE OBRĘBÓW
- LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH SPOSOBACH ZAGOSPODAROWANIA
- OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI, REWITALIZACJI, PRZEKSZTAŁCEŃ LUB UPORZĄDKOWANIA
- OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - W TYM OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ

- CIEKI I ZBIORNIKI WODNE
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO POWODZI JEST WYSOKIE
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE
- TERENY ZMELIOROWANE
- GRANICE TERENÓW O WARUNKACH NIEKORZYSTNYCH DLA BUDOWNICTWA: DOLINY RZECZNE, OBNIŻENIA DOLINNE, GLEBY POCHODZENIA ORGANICZNEGO, TERENY O WYSOKIM POZIOMIE WÓD GRUNTOWYCH, POTENCJALNE TERENY ZALEWOWE
- ZBIORNIKI RETENCYJNE O POWIERZCHNI PONIŻEJ 5 ha wg PROGRAMU MAŁEJ RETENCJI 2006 R.
- TERENY WYMAGAJĄCE ZGODY NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE
- STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CZYNNYCH CMENTARZY
- GRANICE OBSZARU NATURA 2000 "SŁONE ŁĄKI W PEŁCZYSKACH"
- GRANICE "SOKOLNICKO - PIĄTKOWSKIEGO" OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PROPONOWANEGO W AKTUALIZACJI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
- GRANICE ZBIORNIKA PODZIEMNEGO GZWP 401 - NIECKA ŁÓDZKA
- PROPONOWANA GRANICA OBSZARU OCHRONNEGO ZBIORNIKA PODZIEMNEGO GZWP 401 - NIECKA ŁÓDZKA
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- POMNIKI PRZYRODY
- PASY ZIELENI IZOLACYJNEJ SŁUŻĄCE OCHRONIE TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD MIESZKALNICTWO PRZED UCIĄŻLIWOŚCIAMI WYNIKAJĄCYMI Z SĄSIEDZTWA TERENÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I KOLEJOWYCH

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI - OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ

- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW (WRAZ Z NUMEREM PORZĄDKOWYM)
- OBIEKTY WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW (WRAZ Z NUMEREM PORZĄDKOWYM)
- OBIEKT LINIOWY (UKŁAD KOMUNIKACYJNY BYŁEJ KROŚNIEWICKIEJ KOLEI DOJAZDOWEJ ZNAJDUJĄCY SIĘ W REJESTRZE ZABYTKÓW (KOLEJ WĄSKOTOROWA)
- STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- STREFY OCHRONY EKSPOZYCJI
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- STREFY SZCZEGÓLNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- OBSZAR OCHRONY STANOWISKA ARCHEOLOGICZNEGO nr 22/62-50 AZP w Czerchowie

INFRASTRUKTURA DROGOWA I TECHNICZNA

- PROPONOWANE DROGI, DO UŚCIŚLENIA W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- GAZOCIĄG PRZESYŁOWY WYSOKIEGO CIŚNIENIA DN 300 RELACJI ROZSANÓW - KUTNO ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA O CAŁKOWITEJ SZEROKOŚCI 30m
- ELEKTROENERGETYCZNA LINIA PRZESYŁOWA 110 kV ZE STREFĄ BEZPIECZEŃSTWA O CAŁKOWITEJ SZEROKOŚCI 36m
- ELEKTROENERGETYCZNA LINIA PRZESYŁOWA 15 kV
- GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE MOGĄ BYĆ URZĄDZENIA DO PRODUKCJI ENEGRII WYKORZYSTUJĄCYCH ENERGIĘ SŁONECZNĄ O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW, WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI

SZLAKI TURYSTYCZNE

ISTNIEJĄCE SZLAKI TURYSTYCZNE

- ŁÓDZKI SZLAK KONNY
- ŁÓDZKI MAGISTRALA ROWEROWA N-S
- SZLAK ROWEROWY "W CENTRUM POLSKI"
- SZLAK ROWEROWY "PO ZIEMI PARZĘCZEWSKIEJ"

PROJEKTOWANE SZLAKI TURYSTYCZNE MAJĄCE WYZNACZONY PRZEBIEG

- SZLAK "KROŚNIEWICKA KOLEJ WĄSKOTOROWA"
- SZLAK "FRONTU i WOJNY ŚWIATOWEJ"
- SZLAK ROWEROWY "EUROVELO"
- SZLAK "BUDOWNICTWA DREWNIANEGO"
- SZLAK "DWORÓW I PAŁACÓW"
- PROJEKTOWANA ŚCIEŻKA ROWEROWA W ŚLADZIE BYŁEJ BOCZNICY KOLEJOWEJ

STRUKTURA FUNKCJONALNA - PRZEZNACZENIE TERENÓW

STREFA MIESZKALNA

M	TERENY BUDOWNICTWA WIEJSKIEGO
MN	TERENY MIESZKALNICTWA JEDNODZINNEGO
MN,U	TERENY MIESZKALNICTWA JEDNORODZINNEGO I USŁUG
MNL	TERENY MIESZKALNICTWA JEDNORODZINNEGO I OBIEKTÓW REKREACJI INDYWIDUALNEJ NA DZIAŁKACH LEŚNYCH
MW	TERENY MIESZKALNICTWA WIELRODZINNEGO

STREFA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

UP	TERENY USŁUG O CHARAKTERZE PUBLICZNYM
U	TERENY USŁUG - INTENSYFIKACJA ZABUDOWY
UT	TERENY USŁUG TURYSTYKI I REKREACJI
P	TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, MAGAZYNÓW I USŁUG
Pm	TERENY OBIEKTÓW MAGAZYNOWYCH I USŁUG
Pmz	TERENY OBIEKTÓW MAGAZYNOWYCH I USŁUG W ZIELENI
PG	TERENY UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN
PE	TERENY PERSPEKTYWICZNYCH ZŁÓŻ KRUSZYWA, ORKREŚLONYCH W OBOWIĄZUJĄCYM MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

STREFA PRZYRODNICZA ORAZ ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

R	TERENY ROLNICZE
RZ	TERENY ROLNICZE (ŁĄKI, PASTWISKA) W GRANICACH CIĄGÓW EKOLOGICZNYCH I OBNIŻEŃ DOLINNYCH
ZL	TERENY LASÓW
ZL(ALP)	TERENY LASÓW PAŃSTWOWYCH
R(DZL)	TERENY ROLNICZE WSKAZANE DO ZALESIENIA
ZP	TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
ZC	TERENY CMENTARZY
ZD	TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
WS	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W	TERENY INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ - UJĘCIA WÓD I STACJE WODOCIĄGOWE
K	TERENY INFRASTRUKTURY KANALIZACYJNEJ - OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
G	TERENY INFRASTRUKTURY GAZOWNICZEJ - STACJE REDUKCYJNE GAZU
O	TEREN SKŁADOWISKA ODPADÓW
Os	PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

KOMUNIKACJA

KDGP	TEREN DROGI GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO
KDG	TERENY DRÓG GŁÓWNYCH
KDZ	TERENY DRÓG ZBIORCZYCH
KDL	TERENY DRÓG LOKALNYCH
KK	TEREN BYŁEJ KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ
KS	TERENE PROJEKTOWANEGO PARKINGU PRZY CMENATARZU W MODLNEJ

TERENY ZAMKNIĘTE

IS	TEREN WOJSKOWY
KK	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ TRANSPORTU KOLEJOWEGO - LINIA KOLEJOWA PKP

- GRANICA ZASIĘGU POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCEJ DLA LOTNISKA WOJSKOWEGO "ŁĘCZYCA" - - KOŃCOWA CZĘŚĆ POWIERZCHNI PODEJŚCIA
- GRANICA ZASIĘGU POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCEJ DLA LOTNISKA WOJSKOWEGO "ŁĘCZYCA" - - POWIERZCHNIA POZIOMA WEWNĘTRZNA

OZNACZENIE INFORMACYJNE

- TERENY DZIAŁEK LEŚNO - BUDOWLANYCH

Podkład mapowy w formie mapy numerycznej gminy Ozorków pozyskany został ze Starostwa Powiatowego w Zgierzu na podstawie Licencji Nr 6642.372.2014_1020_P, w trybie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 roku o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z dnia 7 maja 2010 roku Nr 76, poz. 489), w dniu 22 wrzesnia 2014 roku.

Biuro Rozwoju Przestrzennego w Łodzi
M. Reterski i M. Pasternak - Wiśniewska - spółka jawna
ul. Gdańska 112 p. 53 90 - 508 Łódź
tel/fax: 42 633 60 76, tel: 0 501 129 154
email: brpwlodzi@op.pl
NIP: 725 187 09 08

TEMAT	ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW		
AUTOR	mgr Marian Reterski WA - 171/KW90/2014		
WSPÓŁPRACA	mgr inż. Monika Pasternak - Wiśniewska inż. Piotr Kade inż. Justyna Kaźmierczak tech. Anna Potocka		
RYSUNEK	POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU		
DATA	WRZESIEŃ 2015	SKALA	1:10 000

Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr XVIII/132/15
Rady Gminy Ozorków
z dnia 12 listopada 2015 r.

WYKAZ NIEUWZGLĘDNIONYCH UWAG
ZGŁOSZONYCH NA PODSTAWIE ART. 11 PKT 11 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 R.
O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM DO WYŁOŻONEGO DO PUBLICZNEGO WGLĄDU PROJEKTU
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZORKÓW

Lp	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagę	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie wójta gminy w sprawie rozpatrzenia uwagi		Rozstrzygnięcie Rady Gminy w sprawie rozpatrzenia uwagi		Uwagi
						Uwaga uwzględniona	Uwaga nie uwzględniona	Uwaga uwzględniona	Uwaga nie uwzględniona	
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**
1	25.08.2015	Krystyna Czaplińska	Zmiana przeznaczenia terenu działki z terenu rolnego na teren z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową.	Obręb Sokolniki: dz. nr 114	RZ – tereny rolnicze (łąki, pastwiska)		–			Działka nr 114 przylega do istniejącego rowu melioracyjnego. Tereny leżące w sąsiedztwie istniejącego rowu melioracyjnego, stanowiące obniżenie dolinne projekt zmiany studium utrzymuje ich dotychczasowe użytkownie (łąki, pastwiska). W związku z powyższym uwaga nie może być uwzględniona.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Waldemar Szcześniak